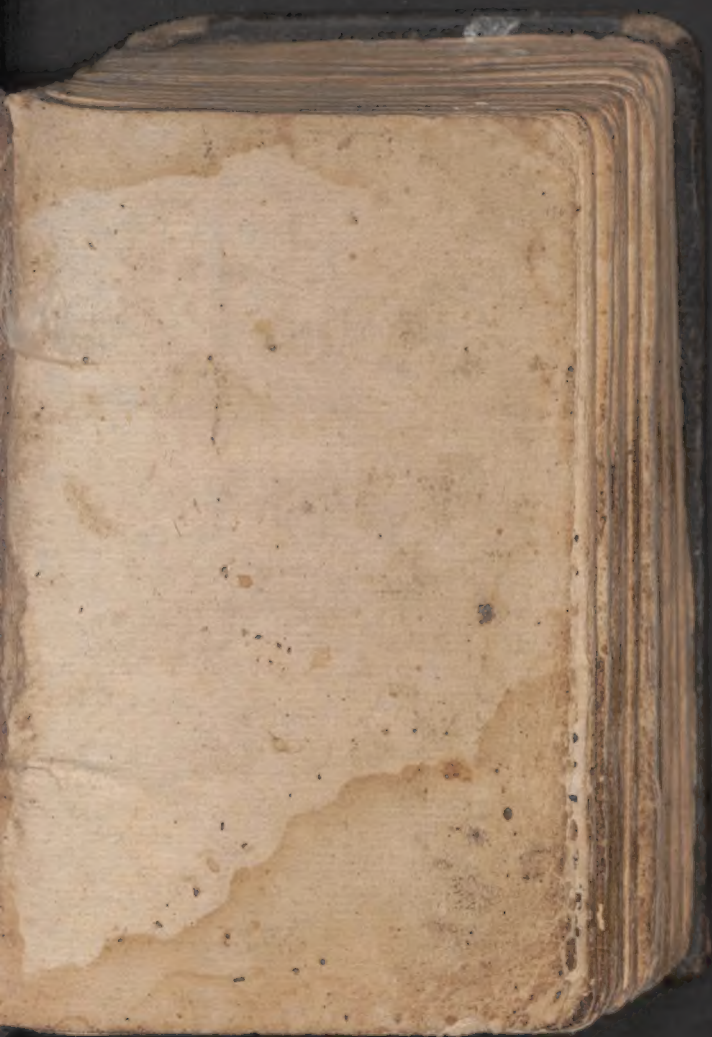

Reglase

1012
1013

MANUALE
PIETATIS.

Ex probatis preeationum
libellis, jam ante.

CONCINATUM.

*Nunc denuo selectioribus
devotionibus.*

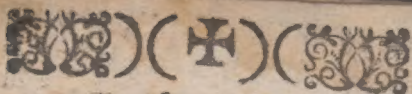
AUCTUM.

Unâ cum utilissimis Reso-
lutionibus pro infirmis, ac
Compendio Controver-

Exempli siarum. *Vigron*
Insula Editio Octava.

Cum licentia Superio-
rum, & Privilegio
S. R. M.

Typis Clari Montis Czesło-
choviensis. A. D. 1733.

Prologvium.

*Ad pios Sacerdotes & Fideles mysteriorum
Dei Dispensatores.*

Hæreditariam Sacerdotij nostri emi-
nentiam explicare, supervacane-
um hic autumo, hoc enim de boni-
tate Numinis in terra nobis concessum
est, quod cœlicis spiritibus negatum
scimus. Solanter Asceticus Docto-
r Thomas Kempensis in dulcedine spi-
ritûs sui exclamat. lib. 4. cap. xi.
*quam magnum & honorabile est officium Sa-
cerdotum, quibus datum est Dominum Ma-
jestatis verbis sacris consecrare, labijs be-
dicere, manibus tenere, ore proprio sumere
& cæteris ministrare.* Ministerij tam
hujus Majestas quo gestu. quantac-
sollicitudine à nobis tractanda sit,
Iud semper memoriæ inhæreat, ut
plus datum est, plus etiam ab eo,
licet gratitudinis, exigetur. Princeps
Ecclesiæ, & noster Petrus que-
nostrum

nostrum sic admonet. I. Petr. cap: 5.
Pascite qui in vobis est gregem, non coacte,
sed spontaneè secundum Deum neque turpis lu-
cri gratia, sed voluntariè, neque ut domi-
nantes in Clero, sed forma facti greges ex
animis.

Quod, si cauta mente, fideli labore,
ac condigna vigilantia gesserimus, Of-
ficiūq; nostrum sicut excellens, ita
formidabile circumspectè tractaveri-
mus, non diurnum denarium, sed ex-
cellentissimi, quia æterni pretij merce-
dem indubitanter præstolemur. Com-
mensales Regis Regum sumus, Pasto-
res Christi ovium, non peculum, vi-
deamus igitur nè ad Mensam tam Sa-
cræ immorigeri, ac in vigilantia gre-
gis Domini somnolenti compareamus.
Deus est, qui sudores exterget nostros,
sit nobis labor dulcis, quos præmia-
tanta sequentur, quæ omnibus opu-
lentissima.

vovet & precatur
indignus exorator;

R. Rudolphus Polster. O. S. PAULI P. I. g.

AN

EXER.

EXERCITIUM
MATUTINUM

IN nomine Dei Patris, qui me
creavit; Filii, qui me suo pretioso
Sanguine redemit, & Spiritus S.
qui me sanctificavit, surgo. Ipsi ho-
nor, laus, & gloria in sæcula sæcu-
lorum. Amen.

Benedictus sis Deus meus,
Qui Protector eras meus.
Hac nocte præterita.

Cor meum & intellectum,
Memoriam & affectum,
Tibi Deus offero.

Quidquid loquar cogitabo
Agam, patiar, amabo.

Te Deus in omnibus
Malo mori quam peccare;
Contra vitia pugnare;
Volo totis viribus.

O! MARIA ô Beati,
Este mei advocati,
Cum Custode Angelis

JESUS, MARIA, JOSEPH,
Vobis dono cor meum, & animam
meam.

*Commendatio sui ipsius ad Beatam
V. MARIAM.*

O Domina mea Sancta MARIA, me
in tuam benedictam fidem, ac sin-
gularem custodiam, & in sinum mise-
ricordiæ tuæ, hodie, & quotidie, & in
hora exitus mei, & animam meam, &
corpus meum tibi commendo: omnem
spem meam, & consolationem meam,
omnes angustias, & misérias meas, vi-
tam & finem vitæ meæ tibi committo,
ut per tuam sanctissimam intercessio-
nem, & per tua merita, omnia mea di-
rigantur, & disponantur opera, secun-
dum tuam, tuq; Filii voluntatem. A.

O Amantissima Mater, gloriosa Dei
Genitrix MARIA, suscipe te novo
amoris affectu, in Matrem meam dul-
cissimam, unicè colendam, amandam,
imitandam, glorificandam: suscipe tu
qua.

PIETATIS.

quoque me licet indignissimum, in peculiarissimum filium: ad sis mihi in omnibus actionibus meis, nec me deseras in hora mortis, o clemens, o pia, o dulcis Virgo MARIA. Amen.

O Angele Dei, qui Custos es mei me tibi commissum pietate supernâ, hæc die illumina, custodi, rege, & guberna.

Actiones nostras quæsumus Domine aspirando praveui, & adjuvando proficere, ut cuncta nostra oratio & operatio, à te semper incipiat & per te cœpta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Actus Virtutum manè dicendi.

Adoro te Sanctissima Trinitas: Pater & Filius, & Spiritus S. tres Personæ, unus & solus Deus.

Deiocio me, in abisso mei nihili sub conspectu d. v. n.æ Majestatis tuæ.

Cred. firmissimè, per te omne vitæ profectum, in consolationem

omnium eorum, quæ nobis in Sacra Scriptura revelati, & per Ecclesiam tuam credendi proposuisti.

Omnem spem meam in Te colloco, & quicquid possum habere boni, siue spiritualis, siue corporalis, & in hac & in altera vita, id totum desidero, spero & volo solum consequi de Tua manu Deus meus, vita mea, & unica spes mea.

Consigno tibi hodie, & in perpetuum corpus, & animam meam, omnes potentias meas, memoriam, intellectum, voluntatem, & omnes sensus meos.

Protestor me non consentire, neque consensurum unquam, quantum in me est, in ullam rem, quæ fiat, vel cum minima offensa tuæ Divinæ Majestatis.

Propono firmissimè, impendere omne esse meum, facultates ac vires meas, ad servitum & gloriam tuam. Paratus sum suscipere, quascunq; adversitates mihi Paterna tua manus immiserit, ad dandum gustum beatissimo cordi tuo.

Vel.

Vellem me totum, quantus quantus sum impendere, & procurare, ut ab omnibus tibi seruiatur, atq; omnes homines te glorificent & ament, Deum, Creatorem suum.

Gaudeo summè de tua æterna felicitate, & exulto de tua tam magna gloria in cælo & in terra.

Gratias tibi ago infinitas, pro innumeris beneficiis, quæ mihi & toti mundo collata sunt, & in dies incessanter à benignissima tua providentia conferuntur.

Amo tuam infinitam Bonitatem, propter seipsam, ex toto affectu cordis & animæ meæ; & vellem, si possem amare eo amore, quo te amant Angeli & homines justī, cum quorum amore conjungo imperfectissimum amorem meum.

Offero Divinæ Majestatis tuæ in unionem meritorum passionis vitæ & mortis Christi Beatissimæ semper Virginis, & omnium Sanctorum, ex nunc

pro semper omnia opera mea pretiosissimo sanguine JESU Redemptoris nostri lota; & involuta.

Statuo omnino participem me facere, quantum possibile est Indulgentiarum per actiones hujus diei, & illas applicare per modum suffragij pro animabus purgatorij.

Volo etiam omne illud quod possum offerre in poenitentiam, & satisfactionem meorum peccatorum.

Deus meus, cum tu sis infinitè dignus omni amore & servitio, siquidem tu es, qui es, doleo quantum possum maximè de omnibus meis peccatis, illaq; detestor, supra omnia mala: peto humillimè veniam, facioq; firmissimum propositum, nunquam offendendi tuam Bonitatem in æternum.

In tua vulnera me projicio, o JESU ibi me absconde & defende, hodie & semper donec mihi largiaris gratiam videndi tui, & amandi in æternū. A.

Saluta.

Salutatio SS. SACRAMENTI.

O Amantissime Domine JESU, qui hic sub mirabili Sacramento concueris sis in æternum benedictus & ultia: qui me ingratum hucusq; tolerasti. Agnosco bonitatem tuam, & gratias ago, laudo, glorifico, æternumq; ingeminare desidero Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth. In te credo ò ineffabilis Veritas, in te spero ò æterna Bonitas te amo ampliusq; amare desidero ò summa Bonitas: Gaudeo de omni honore tibi utquam exhibito, compator de injuriis & diminutione gloriæ tuæ. O si resarcire liceret! Placet quod proposui, renovo quod vovi. Unam & ipse te unquam offendissem: doleo! doleo! de omnibus peccatis firmiterq; statuo amplius non peccare, & præcipue peccato N. Insuper statuo omnia in gloriam & complementum tui beneplaciti facere, maxime opus N. Sed quia

nihil possum sine te, & omnia in te,
 ilumina tenebras meas. Adjuva im-
 becillitatem, largire gratiam & tuam
 sanctam benedictionem. Amen.

Gratiarum actio pro Statu Sacerdotali,

Gratias tibi ago misericors Deus,
 quod me indignum peccatorem
 ad officium Sacerdotale elegisti meq;
 medium inter te, & populum fieri vo-
 luisti, ut tuam pro me peccatore, &
 pro eodem populo tuo misericordiam
 exorarem. Certè Angelicam purita-
 tem, & conservationem deberem ha-
 bere, ego peccator & impurus, cujus
 in manibus ad eloquiorum cælestium
 prolationem Corpus tuum o Christe de-
 panis consecratur materia, qui te ad-
 libitum & tracto manibus & ore per-
 cipio, & fidelibus distribuo. Adjuva
 me Deus omnipotens, ut huic officio,
 & statui meo ad tui nominis laudem
 meamq; & populi salutem prodesse &
 satisfacere valeam, quod tibi benepla-
 citum.

PIETATIS.

9

Citum est semper cogitem & intendam, aliis vitâ & exemplo præluceam, honorem tuum animarumq; promoveam, quantum in me est promoveam, orationi diligenter vaccem: tibi Deo meo ardentem & libenter describam, spirituique potius intendam quâ carni. Da bone JESU ut corde & corpore mundus sim, & pudicus in omni tempore, sim corde humilis. conservatione Sanctus, temporalium contemptor facultatum, & à terrenorum sollicitudine liber, quatenus tibi Deo meo expeditius vacem, atq; Sacramentalis panis sumptione dignior efficiar, ut in omnibus deniq; meis actionibus glorificeris ò Christe. Qui vivis, & regnas, &c.

Omnipotens & misericors Deus, ad humilitatis meæ preces benignus intende: & me famulum tuum, quem nullis suffragantibus meritis, sed immensa clementiæ tuæ largitate coele-

AT

stibus

stibus mysteriis servire tribuisti, dignum facris Altaribus fac ministrum meum, ut quod me a voce depromitur, tua sanctificatione firmetur. Per Dominum, &c.

*Oratio dicenda ante Divinum Offici-
um ex Romano Pontificali*

Aperi Domine os meum ad benedicendum Nomen sanctum tuum; munda quoque cor meum ab omnibus vanis, pervertis. & alienis cogitationibus. Intellectum illumina, animum inflamma; ut dignè attente, ac devotè hoc Officium recitare valeam, & exaudiri merear ante conspectum Divinæ Majestatis tuæ. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Domine, in unione illius divinæ intentionis, qua ipse in terris laudes Deo persolvisti, has tibi horas persolvo.

P R A X I S.

Offrendi Horas Canonicas.

DEUS, cujus immensam Majestatem adorat omnis Ecclesia Sanctorum

ſtorum: offero tibi has Eccleſiæ tuæ
preces, à me indigno, die hodierna
lectandas. Offero imprimis ences à
Matutino uſq; ad Completorium ho-
ras, offero omnes earum affectus, &
ſenſus à Spiritu S. & ab Eccleſia ſpon-
ſa Tua intentos, atq; hic depositos,
offerò eorum omnia puncta commata,
ſententias, verba, litteras: offerò omnes
motus linguæ meæ. & manuum mea-
rum, iſtus oculorum, omnes respi-
rationes omnes cogitationes, & affe-
ctiones animæ meæ, omnes mei totius
commotiones in hac præſenti oratione
intercuſſuras. Accepta igitur hoc tri-
butum ſervitutis meæ. Tu qui es Do-
minus meus, Rex meus, Deus meus,
ſolus, unicuſ, naturalis. meq; manci-
pium tuum naturale, & voluntarium,
Spiritu tuo Sancto, & gratia efficaci,
atq; abundanti purifica, confirma, ſan-
ctifica, ut Tibi ſervitum meum in
ſanctitate, & juſtitia, & perſeverantia
ſemper exhibere valeam. Qui in Tri-
nitate

nitate perfecta, vivis, & regnas unus
Deus, in sæcula benedictus. Amen.

*Orationem sequentem devotè post Officium
recitantibus LEO P. pa X defectus &
culpas in eo persolvendo ex humana fra-
gilitate contritus indulgit.*

§ *Acrosanctæ & individuæ Trinitatis;
Crucifixi Domini nostri JESU Chri-
sti humanitati. Beatissimæ & glorio-
sissimæ semperq; Virginis Mariæ fœ-
cundæ integritati, & omnium San-
ctorum universitati, sit sempiterna laus;
honor, virtus, & gloria, ab omni cre-
atura, nobisq; remissio omnium pec-
catorum, per infinita sæcula sæculo-
rum. Amen.*

†. *Beata Viscera Mariæ Virginis;
quæ portaverunt æterni Patris Filium.*

✱. *Et beata Ubera quæ lactaverunt
Christum Dominum.*

Pater noster, Ave Maria.

PRA.

PIETATIS
P R A X I S
Examinis Conscientiæ

13

I Solve DEO Grates.

O Pater miſ ricordiarum! ô mi Cre-
ator! mi Salvator! mi Redemptor!
mi Proteſtor! Te benedico cum omni-
bus Angelis, & curia ſanctorum uni-
verſa, & ex intimis præcordiis gratias
ago, pro omnibus & ſingulis animi
& corporis donis, liberaſſi aè mihi
aniq; collitis, præſertim hoc menſe,
hodiq; his & his N. N. Et quid pro
his retribuam tibi, aut retribuam?

II. Pete Lumen.

Illumina me Domine, qui observa-
ſti omnes ſemitas meas, & veſtigia
pedum meorum conſideraſti. O veni
lux vera, & perſolve tenebras cordis mei,
ut videm quid deſit mihi, & quid,
diſpliceat tibi, ut omnem iniquitatem
odio habeam, & per gratiam tuam ſo-
lida emendem.

III. Di-

III. *Discute mentem.*

Cogitata, dicta, facta, diei tecum
expende.

I. An rectâ in rebus tuis intentione processeris. An inspirationes divinas neglexeris. An suspicionibus, judicijis temerarijs, ambitione, libidine, odore, vana gloriâ, &c. laboraveris.

II. An in verbis tuis vanitas, acerbitas, mendacium irrisio, detractio, murmuratio, juramentum, &c. locum habuerint.

III. An in actionibus aliquid Dei gloriæ, proximi commodis; tuæ salutis contemnit. Hic reflecte ad manus officij; status; obligationis: item recogit succellum in Officio divino, in Missæ Sacrificio. Tandem percurre Evangelij, Ecclesiæ, &c. præcepta.

III. *Delicti veniam posce.*

O Pater amantissime, quem amo super omnia, ecce hæc reddidi mala pro bonis tuis, Doleo ex toto corde

meo, & intimis medullis, me infinitam bonitatem tuam toties offendisse. Ignosce indignissimo mihi ò omne bonum meum! Parce ò benignissime JESU, his & omnibus occultis meis! per gemitus tuos & lachrymas, per spinas & flagra per Crucem & Vulnera, per omnes misericordias tuas.

V. Recide malum.

[Terumne peccabo? corpus & animam meam, vulnera, Sanginem Christi, calum, & omnia bona non nihili prodigam? Non faciam ò tu JESU non faciam, neque tuis latus & gratia. Persequar iniquitates & vitia mea & carent tutus pedibus meos. O faccar te omnes Caelos peccatrici hule animae! ut per recorda Mater, quae mihi in carceribus, tuq; Angeli mei Caelos, & q; Patroni mei, coram quibus propono haec peccata M. N. ex illis, ut peccandi occasiones subrefigere, para-

tus ad Dei gloriam hæc N. agere & illa N. quando occurrent tolerare.

Actus Contritionis.

Domine mi JESU Christe, verus Deus & verus Homo, Creator & Salvator meus, doleo ex toto corde meo, quod te offenderim: quia tu Deus meus es, & te amo super omnia, firmiterque statuo, nunquam posthac peccare, sed omnes peccandi occasiones evitare. Propono quoque peccata mea confiteri, poenitentiam, quæ injuncta fuerit, exolvere, & si quid alicui debeam, restituere. Amore etiam tui remitto injuriam omnem à quocunq; mihi illatam: Insuper ad expianda peccata mea offero Majestati tuæ vitam, labores, & bona opera mea universa. Ut verò humilimè peccatorum meorum remissionem efflagito; ita confido, ab infinita bonitate tua, per merita sanctissimæ Passionis, sanguinis & Mortis tuæ, ea mihi remittendas.

& mittenda: præstandam etiam gratiam,
quâ vitam meam emendem, & in san-
ctissimo servitio tuo in finem usque
perseverem. Amen.

Brevior.

O Deus meus, doleo ex animo de
omnibus ac singulis peccatis meis;
idque maximè, quia divinæ tuæ di-
splicent Majestati.

Alius

O JESU, doleo ex amore tui, quòd
offendim te. Peccavi: ô quàm do-
leo, ex solo amore tui!

Deus propitius esto mihi maximo
peccatori.

Oratio ad Beatam Virginem Mariam.

OMARIA Dei Genitrix & Vir-
go gratiosa omnium desolatorum;
ad Te clamantium Consolatrix vera,
per illud magnum gaudium, quo con-
solata

solata es, quando cognovisti Domini
 Jesum die tertiâ à mortuis in passio-
 nem resurrexisse, sis Consolatrix ani-
 mæ meæ, & apud eundem Tuum
 Dei natum unigenitum in die novissi-
 mo, quando cum anima & corpore
 ero resurrecturus, & de singularis
 Etis rationem redditurus me dig-
 nari, ut perpetuæ damnationis se-
 tentiam per Te pia Mater & Virgo
 valeam evadere, & cum electis De-
 omnibus ad æterna gaudia felicitatis
 pervenire. Amen.

*Memento hic eorum qui te præcesserunt
 & dormiunt in somno pacis: & dic pro
 eis Psalm: De Profundis.*

DISPOSITIO

Ad CONFENSIONEM
 SACRAMENTALEM.

Suscipe Confessionem meam pi-
 me ac clementissime Domine J

SU Christe, unica spes salutis animæ
 meæ: & da mihi obicere contritio-
 nem cordis & lachrymas oculis meis,
 ut dessem diebus ac noctibus, omnes
 negligentias meas cum humilitate, &
 puritate cordis. Appropinquet oratio
 mea in conspectu Tuo Domine. Si
 iratus fueris contra me, quem adjuto-
 rem quaeram? Quis miserebitur in qui-
 tatibus meis? Memoro mei Domi-
 ne, qui Chanaanem, & Publicanum
 vocasti ad poenitentiam, & Petrum la-
 chrymantem suscepisti. Domine De-
 us meus, suscipe preces meas. Salva-
 tor mundi JESU bone, qui Te Crucis
 morti dedisti, ut peccatores salvos fa-
 ceres, respice me miserum peccato-
 rem invocantem Nomen tuum: & no-
 li sic attendere malum meum, ut o-
 bliviscaris bonum tuum. Et si com-
 misi unde me damnare potes, tu non
 amittis unde salvare soles. Parce er-
 go mihi, qui es Salvator meus: & mi-
 serere peccatrici animæ meæ Solve
 vincula

vincula ejus, & sana vulnera Domine JESU! Te desidero, Te quero, Te amo, volo, ostende mihi Faciem Tuam: & saluus ero. Eritte igitur, piissime Domine, meritis purissimæ & Immaculatæ semper Virginis Genitricis Tuae MARIE & Sanctorum tuorum, laudem tuam, & veritatem tuam in animam meam, quæ omnes defectus meos in veritate mihi ostendat, quos confiteri me oportet, atque juvari & doceri ipsos plenè & contrito corde explicare. Qui vivis & regnas in sæcula, &c.

Actus solida Contritionis.

O Amabilissime Domine JESU, Christe, amor meus, pro me crucifixe, amo te super omnia toto corde, ob id fin tan bonitatem, omnesq; divinas perfectiones tuas; & si possem omnium Angelorum & Sanctorum tuorum amore Te amarem, nam omni amore es dignissimus. Et quia sic te amo,

PIETATIS

21

mitamo, pœnitet me, & toto mentis affe-
 ctu doleo, quòd ego vilissima creatu-
 ra tua, contra Te optimam Deum me-
 um, cui omne peccatum vehemen-
 tissimè displicet, unquam peccaverim.
 O si te non offendiſſem! o non egis-
 sem id quod Sanctissimæ Tuæ volun-
 tati & aiori sic contrarium est! Re-
 voco, retracto, detestor, annulo, &
 quantum possum annihilo, quidquid
 feci cogitatione, verbo, opere, &
 omissione contra Te, cupioq; ac desi-
 dero totâ animâ meâ id ne non fecisse.
 Heu! pœnitet me iterum atq; iterum,
 & millies pœnitebitq; totâ vitâ meâ.
 Et quamvis nulla pœna aut infernus
 esset, nullam cœlum; tua tamen ama-
 bilissima bonitas, à me (heu mihi)
 offensa sufficit, ut mihi cor dolore
 dstrumpatur, & oculi flamina ac ma-
 ria lacrymarum profundant. Propo-
 no firmissimè cum gratia tum Sanctis-
 simæ Tuæ Legi in posterum obedire;
 peccatum quodvis super omne aliud

B

malum

malum vitare; integre confiteri, pœnitentiam injunctam explere, proximo meo si quid teneor & debeo, satisfacere; offendendi Te occasiones, quantum possum fugere. Condono omnibus omnes injurias & offensas mihi factas, sicut meas à te mihi peto condonari. Offero tibi vitam & actiones meas bonas, cum gratia tua à me faciendas, & omnes afflictiones (quas jultè pro peccatis meis mereor) à me sustinendas, in aliquam compensationem tot offensarum, & injuriarum à me tibi illatarum: Insuper offero tibi intensissimos compunctionis, contritionis, & detestationis, affectus, quos unquam verè pœnitentes & suaves vel aliena peccata deflentes elicerunt, & deinceps elicient; quos omnes si ego solus possem, & si tibi placere eos mihi dare, & alios omnes possibili- biles elicere desidero. Offero itaque hæc omnia in unione perfectissimarum lachrymarum tuarum, quibus o
amantiss

amantissime JESU nostra delicta deflevisti; laborum tuorum & cruciatuum, quibus eadem expiasti; & omnium meritorum tuorum per quæ spero veniam peccatorum meorum, & uberem gratiam à misericordissimis visceribus tuis, ut me emendem: & piam ac bonam vitam instituam.

ORATIONES.

Post Confessionem.

ORATIO I.

Sit tibi Domine obsecro, meritis beatæ semper Virginis Genitricis tuæ Mariæ, & omnium Sanctorum grata & accepta ista Confessio mea: & quidquid mihi defuit nunc & alias de sufficientia contritionis, de puritate & integritate confessionis supplat pietas tua & misericordia. & secundum illam digneris, ne habere plenius & perfectius absolutum in cælo. Qui vivis, &c.

ORATIO II.

A Deo benignissime Jesu, revertor,

Be

& gra

& gratias ago, quòd à foedissima peccatorum meorum lepra mundare me dignatus fueris. Sit nomen tuum, ô Iesu benedictum in sæcula. Verè tu Iesus, hoc est, Salvator es, qui neminè à te quàntumlibet flagitiosù repellis, qui omnes serìò pœnitentes in gratiam recipis, & in numerum filiorum tuorum ascribis. Misericordiæ tuæ viscera ò Iesu, agnosco & amplector, meque totum servitio tuo deinceps addico. Adjuva, obsecro, imbecillitatem meam, ut nunquam hujus tui mihi præstiti beneficiij oblitus amore tui delectationis, aut præposterì affèctûs impulsu, in priora peccata relabar, meque à te separem. Cor & animam meam dilectionis tuæ brachijs ita tecum constringo ut dicere cum Apostolo audeam *Quis me seperabit à Charitate Christi* Rom: 8. 35.

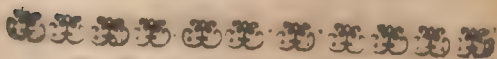
*Inanis est pœnitentia, quam sequens culpa
coinquinat, & nihil profunt lamenta si
replicamur*

PIETATIS.

25

replicanti peccata. S. August. dist: 3
de poenit.

Sanitate indignus est, qui seipsum postquam
curatus est vulnerat. S. Chrys:

ORATIONES

Ante Celebrationem Missæ.

à Sacerdotibus usurpandæ.

Sacerdos non legitime impeditus, celebrare
emittens, quantum in eo est, privat S.
Trinitatem laude & gloria. Angelos
laetit, peccatores veniam, in purgato-
rio existentes refrigerio, Ecclesiam spiri-
tuali Christi beneficio, & seipsum me-
dicinâ & remedio. V. Beda.

Quando Sacerdos celebrat, Cum benedi-
cat, Angelos lauscat, Ecclesiam aucto-
ricat, vivos adjurat, defunctis requiem
B3 præstat.

præstat, & sese omnium bonorum participem efficit Tom. a Kemp. l. 4 c. 5.

Ad Celebraturum.

Presbyter in Mensa Christi quid agas pensa.

Aut tibi vita datur, aut mors æterna paratur.

Cor prius exterge, sic mundior ad Sacra perge.

Vivere vis, sive mori, confert quod datur ori,

Praxis intentionis ante Sacrificium.

○ Altissime Deus, ecce me projicio ad sacratissimos pedes bonitatis tuæ qui intendo hodie, Sacratissimam Missam celebrare, & facere quod Christus fecit in ultima Cœna quodq; Sancta Ecclesia tua quotidie facit, videlicet transubstantiare Panem in Corpus, & vinum in Sanguinem Christi, secundum intentionem ejusdem Redemptoris mei, & Ecclesiæ, ad laudem & gloriam.

& gloriam tuipfius, & honorem Sanctissimæ, & semper Immaculatæ Virginis MARIÆ, simul & Sancti, (*vel sanctia*) N. cujus hodie celebratur Festivitas, & ad salutem meam, & omnium fidelium vivorum, atq; mortuorum ut proficit unicuiq; secundum quod Tu Deus optime scis eis competere. Sed & ego indignus hujus Sanctissimi Sacrificij Minister desidero, ut istud Venerabile Sacramentum, sit spiritualis refectio animæ meæ, cōfortans me in omni operatione virtutum, & aliorum Sanctorum ex rectorum, tam Spiritualium, quam corporalium, valeatq; ad resistentiam vitiorum, & tentationum carnis, mundi, & diaboli. Desidero deniq; ut istud Venerabile Sacrificium, proficit mihi ad augmentum filii & carnis tuæ, ô Deus meus, & incrementum amoris proximorum. Item ad inseparabilem unionem cum Sanctissima voluntate tua. Adjuvame Sancte Pater, confirma me Sancto Spi-

li, dignifica me S. Spiritus, quos semper totis affectibus amo, & æternum amare volo.

Alia Forma Intentionis.

Quam devote recitantibus, Gregorius XIII. Pontif Max. concessit 50. annorum Indulgentias.

EGo volo celebrare Missam, & conficere Corpus & Sanguinem Domini nostri JESU Christi, juxta Ritus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, totiusq; Curiaë triumphantis ad utilitatem meam, totiusque Curiaë militantis: pro omnibus, qui se commendaverunt orationibus meis, & in genere, & in specie: & pro felici statu Sanctæ Romanæ Ecclesiæ. Amen.

Gaudium cum pace, emendationem vitæ spatium veræ poenitentiaë, gratiam, & consolationem Sancti Spiritus, perseverantiam in bonis operibus, tribua.

PIETATIS.

29

buat nobis omnipotens & misericors
Dominus. Amen.

PRÆPARATIO.

Ad MISSAM.

*Ex Diurnali Romano, pro opportunitate
Sacerdotis facienda.*

Ne reminiscaris Domine delicta nostra
vel Parentum nostrorum, neq; vin-
dictam sumas de peccatis nostris.

*Quæ Antiphona in Festis Duplicibus tantū
duplicatur, & tempore Paschali alitur
in fine Alleluja Deinde dicuntur se-
quentes Psalmi.*

PSALMUS 83.

Quam dilecta tabernacula tua Do-
mine virtutum * concupiscit. &
deficit anima mea in atria Domini.
Cor meum & caro mea * exultave-
runt in Deum vivum.

B5.

Ece-

Etenim passer invenit sibi domum
& turtur nidum sibi, ubi ponat pullos
suos.

Altaria tua Domine virtutum * Rex
meus, & Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua Do-
mine * in sæcula sæculorum lauda-
bunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs-
te * ascensiones in corde tuo dispo-
suit, in valle lachrynarum in loco
quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legisla-
tor, ibunt de virtute in virtutem * vi-
debitur Deus decorum in sion.

Domine Deus virtutum exaudi ora-
tionem meam * auribus percipe Deus.
Jacob.

Protektor noster aspice Deus * &
respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis
tuis * super millia.

Eligi abjectus esse in Domo Dei
mei * magis quam habitare in taberna-
culis peccatorum.

Quia.

PIETATIS.

31

Quia misericordiam, & veritatem
diligit Deus * gratiam & gloriam dabit
Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambu-
lant in innocentia * Domine virtutum,
beatus homo qui sperat in te.

Gloria Patri & Filio, &c.

PSALMUS. 84.

Benedixisti Domino terram tuam *
avertisti captivitatem Jacob.

Remissi iniquitatem plebis tuæ *
operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam * aver-
tisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos Deus salutaris noster *
& averte iram tuam a nobis.

Nunquid in æternum irasceris nobis
* aut extends iram tuam a generatio-
ne in generationem?

Deus tu cor vultus vivificabis nos *
& plebs tua latibit in te.

Offende nobis Domine misericordi-
am tuam * & salutare tuum na-
mque nostram.

B6. Audiam.

Audiam quid loquatur in me Domi-
nus Deus * quoniam loquetur pacem
in plebem suam.

Et super Sanctos suos * & in eos
qui convertuntur ad cor.

Veruntamen prope timentes eum
salutare ipsius * ut inhabitet gloria in
terra nostra.

Misericordia & veritas obviaverunt
sibi * iustitia & pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est * & iustitia
de cælo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignita-
tem * & terra nostra dabit fructum
suum.

Iustitia ante eum ambulabit * & po-
net in via gressus suos.

Gloria Patri & Filio, &c.

P S A L M U S. 55.

Inclina Domine aurem tuam, & ex-
audi me * quoniam inops & pau-
per sum ego.

Custodi animam meam, quoniam
sanctus.

PIETATIS.

38

sanctus sum * saluum me fac seruum
tuum Deus meus, sperantem in te.

Misere mei Domine, quoniam ad
te clamavi tota die * lætica animam
serui tui, quoniam ad te Domine ani-
mam meam levavi.

Quoniam tu Domine suavis & mi-
tis * & multæ misericordiæ omnibus
invocantibus te.

Auribus percipe Domine oratio-
nem meam * & intende voci depre-
cationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi ad
te * quia exaudisti me.

Non est similis tui in dijs Domine *
& non secundum opera tua.

Omnes gentes quascunque fecisti.
venient & adorabunt coram te Domi-
ne * & glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, & faciens
mirabilia * tu es Deus solus.

Deduc me Domine in via tua, &
ingrediar in veritate tua * latetur cor
meum ut timeat nomen tuum.

B7

Con-

Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo * & glorificabo Nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me * & eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus iniqui insurrexerunt super me, & Synagoga perterritum quæterunt animam meam * & non preposuerunt te in conspectu suo.

Et tu Domine Deus miserator, & misericors * patens & multæ misericordiæ & verax.

Respice in me & misere mei * da imperium tuum puero tuo & saluum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, & confundantur * quoniam tu Domine adiuuisti me, & consolatus es me.

Gloria Patri & Filio & Spiritui S. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Am.

PIETATIS.

35

PSALMUS. 115.

CRedidi propter quod locutus sum*
Ego autem humiliatus sum nimis.
Ego dixi in excessu meo * omnis
homo mendax.

Quid retribuam Domino* pro omni-
bus quæ retribuit mihi.

Calicem salutaris accipiam* & no-
men Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram
omni populo ejus* pretiosa in conspe-
ctu Domini mors sanctorum ejus

O Domine quia ego servus tuus
ego servus tuus & filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea * tibi sacrifi-
cabo hostiam laudis: & nomen Domi-
ni invocabo.

Vota mea Domino reddam in con-
spectu omnis populi ejus* in atrijs do-
mūs Domini in medio tui Jerusalem.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui S.
Sicut erat in Principio, & nunc, &
semper, & in sacula sæculorum Am.

PSAL.

DE profundis clamaui ad te Domine * Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris Domine * Domine quis sustinebit.

Quia apud te propitiatio est * & propter legem tuam iudicauit te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus * Speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usq; ad noctem * speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia * & copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri & Filio. &c.

Dein e repetitur Antiphona.

Ne reminiscaris Domine delicta, &c.

Postea Sacerdos dicit.

Kyrie eleison. Christe eleison.

Kyrie.

PIETATIS.

37

Kyrie eleison. Pater noster, &c. ✠. Et
ne nos inducas in tentationem. ✠. Sed
libera nos à malo ✠. Ego dixi Domi-
ne miserere mei. ✠. Sana animam me-
am, quia peccavi tibi. ✠. Convertere
Domine aliquantulum. ✠. Et depre-
care super servos tuos. Fiat misericor-
dia tua Dñe. super nos. ✠. Quomad-
modum speravimus in te. ✠. Sacerdo-
tes tui induantur iustitiam. ✠. Et San-
cti tui exultent. ✠. Ab oculis meis
munda me Domine. ✠. Et ab alienis
parce servo tuo. ✠. Domine exaudi
orationem meam. ✠. Et clamor meus
ad te veniat ✠. Dominus vobiscum.
✠. Et cum Spiritu tuo.

OREMVS.

Aures tuæ pietatis, mitissime Deus,
inclina precibus nostris, & gratia
Sancti Spiritus i lumen cor nostrum,
ut tuis mysterijs digne ministrare, te-
que æterna charitate diligere merea-
mur.

Deus

DEus cui omne cor patet & omnis voluntas liquetur, & quem nulum latet secretum, purifica per infusionem Sancti Spiritus cogitationes cordis nostri: ut te perfecte diligere, & digne laudare mereamur.

Utere igne Sancti Spiritus renes nostros, & cor nostrum Domine, ut tibi casto corpore serviamus & mundo corde placeamus.

Mentes nostras quaesumus Domine, Paraclitus qui a te procedis, illuminet & inducat in eam: ne huiusmodi praeceptis sit Filius veritatem.

Affice nobis quaesumus Domine, virtute Spiritus Sancti: quae & cordi nostra clementer expulget, ab omni hoste tuorum adversis.

DEPUS, qui circa fidelium Sancti Spiritus inspiratione docet, da nobis, ut eodem spiritu recta sapere & de eius consolatione semper gaudere.

Conscientias nostras quaesumus Domine, visitando purifica ut veniens.

PIETATIS.

39

ens Dominus noster JESUS Christus
Filius tuus, paratam sibi in nobis inve-
niat mansionem. Qui tecum vivit, &
regnat in unitate Spiritus Sancti De-
us, per omnia sæcula sæculorum. A.

O R A T I O

S AMBROSII EPISCOPI.

DIE DOMINICA.

SUmme Sacerdos, & vere Pontifex
JESU Christe, qui te obtulisti
Deo Patri hostiam puram, & imma-
culatam in ara Crucis pro nobis mi-
seris peccatoribus, & qui delitti no-
bis Carnem suam ad manducandum,
& Sanguinem tuum ad bibendum,
& potestis mysterium istud in virtute
Spiritus Sancti tui dicens: Hac quoti-
diescunque feceritis in mei memori-
am facietis. Rogo per eundem San-
guinem tuum, nunc saltem nos re-
pentem, rogo te. per hanc misericordiam,
& inestimabilem charitatem, quatinus mi-
seros, & indignos sic amare dignatus
es ut

es, ut lavares nos a peccatis nostris
in Sanguine tuo: Doce me servum tu-
um indignum, quem inter cætera do-
na tua etiam ad officium Sacerdotale
vocare dignatus es nullis meis meri-
tis, sed sola dignatione misericordiæ
tuæ: doce me quæso, per Spiritum
Sanctum tuum, tantum tractare my-
sterium eâ reverentiâ, & honore, eâ
devotione, & timore, quibus oportet,
& docet. Fac me per gratiam tuam
semper illud de tanto mysterio cre-
dere & intelligere, sentire, & firmi-
ter tenere, dicere & cogitare, quod
tibi placet, & expedit animæ meæ.
Intret Spiritus tuus bonus in cor me-
um, qui sonet ibi sinè sono, & sinè
strepitu verborum, loquatur omnē verita-
tem tantorum Mysteriorum. Profûda quip-
pe sunt nimis, & sacrô recta velantur,
propterea magnâ clementiâ tuâ, cõcede
mihi Misterium solemniter mundo ceri-
dâ, & pura mente celebrare. Libera
cor meum ab immundis, & nefandis,
vanis,

vanis & noxis cogitationibus. Munime beatorum Angelorum piâ, & fidâ custodiâ ac tutelâ fortissimâ, ut hostes omnium bonorum confusi discedant. Per virtutum tanti mysterij & per manum Sancti Angeli tui repelle à me & à cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiæ & cænoxie, invidiæ, & blasphemiæ, fornicationis, & immunditiæ, dubietatis, & dissidentiae, Confundantur, qui nos persequuntur: pereant illi, qui nos perdere festinant.

F E R I A II

REX Virginum, amator castitatis, & integritatis, coelesti rore benedictionis tuæ extingue in corpore meo fontem ardentis libidinis, ut maneat in me tenor castitatis corporis & animæ. Mortifica in membris meis carnis stimulos, omnesque libidinosas commotiones, & da mihi veram & perpetuam castitatem, cum cæteris donis.

donis tuis, quæ tibi placent in veritate, ut sacrificium laudis caris & corporis & mundo corde valeam tibi offerre. Quanta enim cordis contritione, & tremore, quanta corporis castitate, & animæ puritate istud Divinum & celeste sacrificium est celebrandum, ubi Caro tua in veritate sumitur, ubi sanguis tuus in veritate bibitur, ubi immis summis, terrena Divinis junguntur, ubi adest Sanctorum Angelorum præsentia, ubi tu es sacrificium & Sacerdos mirabiliter, & ineffabiliter constitutus.

F E R I A III.

QVis dignè hoc celebrare poterit, nisi tu Deus Omnipotens effectum faceres dignum? Scio Domine, & verè scio, & ipsum pietatibus confiteor, quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium propter omnia peccata mea, & infinitas negligentias meas. Sed scio, & verè confiteor ex toto corde meo, & ore confiteor

fitior quia tu potes me facere dignum,
qui solus potes facere mundum, de
immundo conceptum semine, & de
peccatoribus iustos & sanctos. Per hanc
omnipotentiam tuam, te rogo Deus
meus, ut concedas mihi peccatori hoc
sacrificium celebrare cum timore, &
tremore, cum cordis puritate, & la-
chrymarum fonte, cum læticia spiri-
tualis, & cœlestis gaudii. Sentiat mens
mea dulcedinem beatissimæ præsentæ
tuæ, & excubias Sanctorum Angelo-
rum tuorum in circuito meo.

F E R I A IV.

EGO enim Domine, memor vene-
randæ passionis tuæ accedo ad Al-
tare tuum licet peccator, ut offeram
tibi sacrificium, quod tu instituisti, &
offerri præcepisti in commemoratione
tui pro salute nostra. Suscipe illud
quæso, sum me Deus pro Ecclesiâ san-
ctâ tuâ, & pro populo quem acqui-
sisti sanguine tuo. Et quoniam me
pecca-

peccatorem inter te, & eundem populum tuum medium esse voluisti, licet in me aliquid boni operis testimonium non agnoscas, officium saltem dispensationis creditæ non recuses nec per me indignum, eorum salutis pereat pretium, pro quibus victima salutaris dignatus es esse redemptio. Profro etiam Domine (si digneris propitius intueri) tribulationes plebium, pericula populorum, captiuiorum gemitus, miseras orphanorum, necessitates peregrinorum, inopiam debilium, desperationes languentium, defectus senum, suspiria iuuenum, vota virginum, lamenta viduarum.

F E R I A V.

TU enim misereris omnium Domine. & nihil edisti eorum quæ fecisti. Memerare quæ sit nostra substantia: quia tu Pater noster es, quia tu Deus noster es, ne irascaris satis neque

que multitudinem viscerum tuorum
super nos contineas. Non enim in
justificationibus nostris prosteruimus
preces ante faciem tuam: sed in mi-
serationibus tuis multis. Aufer à no-
bis iniquitates nostras: & ignem San-
cti Spiritûs in nobis clementer accen-
de. Aufer cor lapideum de carne no-
stra, & da nobis cor carneum quod
te amet, te diligat, te delectetur, te se-
quatur, te perfruatur. Oramus Domine
clementiam tuam, ut serenò vultu
familiam tuam, Sacri tui Nominis
officia præstolantem, aspicere digne-
ris: & ut nullius sit irritum votum,
nullius vacua postulatio, tu nobis pre-
ces suggere, quas ipse propitius audi-
te, & exaudire delecteris.

F E R I A VI.

Rogamus etiam te, Domine Sancte
Pater, & pro spiritibus fidelium De-
functorum: ut sit illis salus, sanitas,
gaudium, & refrigerium, hoc ma-
C

gnum pietatis Sacramentum. Domi-
 ne Deus meus, sit illis hodie magnum
 & plenum convivium de te Pane vi-
 vo, qui de cœlo descendisti, & das
 vitam mundo de tua carne sancta &
 benedicta Agni videlicet immaculati,
 qui tollis peccata mundi, quæ de
 sancto, & glorioso Beatæ Virginis
 MARIE utero est assumpta, & de
 Spiritu S. concepta; ac de illo pieta-
 tis fonte, qui per lanceam militis: ex
 tuo sacratissimo latere emanavit: ut
 deinde refecti & satiati, refrigerati
 & consolati exultent in laude, & glo-
 ria tua. Peto clementiam tuam Domi-
 ne, ut descendat super panem tibi
 sacrificat dum plenitudo tuæ benedi-
 ctionis & sanctificationis tuæ divinitatis.
 Descendat etiam Domine illa Sancti
 Spiritus tui invisibilis incomprehensi-
 bilisque majestas sicut quondam in
 patrum hostias descendebat, qui & or-
 ablationes nostras Corpus & Sanguis
 nem tuum efficiat, & me indignum Sa-
 cerdo-

Sacerdotem doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate, & lachrymarum devotione, cum reverentia, & tremore, ita ut placidè ac benignè suscipias sacrificium de manibus meis ad salutem omnium, tam vivorum, quam defunctorum.

S A B B A T O.

ROgo etiam te Domine, per ipsum Sacrosanctum mysterium Corporis, & Sanguinis tui, quò quotidie in Ecclesia tua pascimur, & potamur, abluimur, & sanctificamur, atque unus summæ divinitatis participes efficiamur, da mihi virtutes tuas Sanctas, quibus repletus bona conscientia ad altare tuum accedam, ita ut hæc coelestia Sacramenta efficiantur mihi salus & vita. Tu enim dixisti ore tuo Sancto & benedicto. Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. Ego sum Panis vivus, qui de cælo descendi. Si quis manducaverit ex hoc

Ca

panē

pane, vivet in æternum. Panis dulcissime, sana palatum cordis mei, ut sentiam suavitatem amoris tui. Sana illud ab omni languore, ut nullam præter te sentiam dulcedinem. Panis candidissime, habens omne delectamentum, & omnem saporem, qui nos semper reficis, & nunquam in te deficis: comedat te cor meum, & dulcedine saporis tui repleantur viscera animæ meæ. Manducat te Angelus ore pleno; manducet te peregrinus homo pro modulo suo, ne deficere possit in via, tali recreatus viatico: Panis Sancte, Panis vive, Panis munde, qui descendisti de cœlo & das vitam mundo: veni in cor meum, & munda me ab omni inquinamento carnis & spiritûs. Intra in animam meam, sana & munda me interiùs & exterioriùs. Esto tutamen, & continua salus animæ & corporis mei. Repelle á me insidiantes mihi hostes: recedant procul á præsentia potentia: tuæ, ut feris & intus
per

PIETATIS.

49

per te munitus, recto tramite ad tuum regnum perveniam, ubi non in mysterijs, sicut in hoc tempore agitur, sed facie ad faciem te videbimus, cum tradideris regnum Deo & Patri, & eris Deus omnia in omnibus. Tunc enim me de te satiabis satietate mirifica ita ut nec esuriam, nec sitiam in æternum. Qui cum eodem Deo Patre, & Spiritu Sancto, vivis, & regnas, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Alia Oratio ante Missam.

AD Mensam dulcissimi convivij tui, pie Domine JESU Christe, ego peccator, de proprijs meritis nihil præsumens, sed de tua confidens misericordia & bonitate, accedere veror & contremisco. Nam cor & corpus habeo multis criminibus maculatum, mentem & linguam non cautè custoditam. Ergo o pia Deitas, o tremenda Majestas, ergo miser inter angustias deprehensus, ad te fontem miseri-

C3

cordiæ

cordiæ recurro, ad te festino sanan-
dus, sub tuam protectionem fugio &
quem iudicem sustinere nequeo, sal-
vatorem habere suspiro. Tibi Domi-
ne plagas meas ostendo, tibi verecun-
diam meam detego. Scio peccata mea
multa & magna, pro quibus timeo.
Spero in misericordias tuas, quarum
non est numerus. Respice ergo in me
oculis misericordiæ tuæ Domine JE-
SU Christe, Rex æterne, Deus, &
Homo, crucifixus propter hominem.
Exaudi me sperantem in te: miserere
mei, pleni miserijs & peccatis: tu qui
fontem miserationis nunquam mana-
re cessabis. Salve salutaris victima,
pro me & omni humano genere in
patibulo crucis oblata. Salve nobilis
& pretiose Sanguis, de Vulneribus
crucifixi Domini mei J. E. S. U. Christi
profluens, & peccata totius mundi
abluens. Recordare Domine creatu-
ræ tuæ, quam tuo Sanguine redemi-
sti. Poenitet me peccasse, cupio emen-
dare

PIETATIS

dare quod feci. Aufer ergo à me clementissime Pater omnes iniquitates & peccata mea: ut purificatus mente & corpore, dignè degustare merear sancta sanctorum: & concede, ut sanctæ prælibatio Corporis & Sanguinis tui, quam ego indignus sumere intendo, sit peccatorum meorum remissio, sit delictorum perfectæ purgatio, sit turpium cogitationum effugatio, ac bonorum sensuum regeneratio, operumque tibi placentium salubris efficacia, animæ quoque & corporis, contra inimicorum meorum insidias, firmissima tutio. Amen.

Oratio Sancti Thomæ Aquinatis.

OMnipotens sempiterne Deus, ecce accedo ad Sacramentum Unigeniti Filii tui, Domini nostri JESU Christi: accedo tanquam infirmus ad Medicum vitæ, immundus ad fontem misericordiæ, cæcus ad lumen claritatis æternæ, pauper & egenus ad Do-

minum coeli & terræ. Rogo ergo immensæ largitatis tuæ abundantiam, quatenus meam curare digneris infirmitatem, lavare fedtatem, illuminare cæcitatem, ditare paupertatem, vestire nuditatem: ut panem Angelorum, Regem regum, Dominum dominantium, tantâ suscipiam reverentiâ, & humilitate, tantâ contritione & devotione, tantâ puritate & fide, tali proposito & intentione, sicut expedit salutî animæ meæ. Da mihi quæso, Dominici Corporis & Sanguinis non solum suscipere Sacramentum, sed etiam rem & virtutem Sacramenti. O mittissime Deus, da mihi Corpus Unigeniti Filij tui Domini nostri JESU Christi, quod traxit de Virgine MARIA, sic suscipere, ut corpori suo mystico merear incorporari, & inter ejus membra connumerari. O Amantissime Pater, concede mihi dilectum Filium tuum, quem nunc velatum in via suscipere propono, re-
velatâ

PIETATIS.

53

velatârandem facie perpetuo contem-
plari. Qui tecum vivit & regnat in
unitate Spiritus Sancti Deus, per o-
mnia sæcula sæculorum. Amen.

Alia Oratio dicenda ante Missam.

DEUS, qui de indignis dignos fa-
cis, & de peccatoribus justos, &
de immundis mundos: munda cor &
corpus meum ab omni contagio, &
sorde peccati. & fac me dignum at-
que strenuum sanctis Altaribus tuis
ministrum: concede propitius, ut in
hoc Altari, ad quod indignus accedo
hostias acceptabiles offeram pietati
tue, pro peccatis & offensionibus me-
is, innumerisq; & quotidianis excessi-
bus meis, atque cunctorum simul Chri-
stianorum culpis abluendis. Et per e-
um sit tibi votum meum acceptabile,
qui se tibi Deo Patri pro nobis obtru-
lit sacrificium. Qui tecum vivit, &
regnat, in unitate Spiritus S. Deus per
omnia sæcula sæculorum. Amen.

C5

Cle-

Clementissime Deus, Pater Domini nostri J E S U Christi, & substantiæ nostræ munificentissime Creator, qui in hoc admirabili Missæ Sacrificio ejusdem amantissimi Filij tui dispositione, omnes opes conclusisti, accedo ad te, tanquam ad unicum refugium meum, spem, & consolationem meam, & effundo cor meum in conspectu tuo, tibiq; hoc Sacrosanctum Sacrificium offero in gratiarum actionem, pro omnibus beneficijs tuis, & te mihi collatis, ab instanti conceptionis meæ quærum numerus mensura, & pondus apud te solum est, præsertim pro hac vocatione Sacerdotali. Quod si præsentis pio desiderio meo non delectaris super omnia præponende Deus, suppleat tenuitatem meam virtus infinita hujus Sacrificij. Respice in faciem Christi tui, & quas pro me indignissimo suo mancipio gratis offert, eas benignus tanquam Pater admitte.

Alia.

*Alia ad placitum forma offerendi Sa-
crificium Misse.*

AD laudem, & gloriam Sanctissimæ
Trinitatis, in memoriam Salvatoris
nostri J E S U Christi vitæ, Passio-
nis, mortis, ac Resurrectionis, ac in
operum, & meritum tuorum omni-
umque Sanctorum unionem. Ad lau-
dem quoque & exaltationem Beatissi-
mæ Virginis Mariæ, cælestium Ange-
lorum, Sanctorum, atque Sanctarum
& singulariter N. N. & aliorum San-
ctorum. offero etiam cum ipsorum Be-
atorum Spirituum laudibus, Sanctorum-
que omnium precibus & meritis, nunc
& semper hoc. & omnia alia sacrifi-
cia, officia, orationes, & bona opera
totius mundi, pro meis presentibus
& futuris animæ, & corporis neces-
sitatibus, in auxilium & consolationem
meam, & in remissionem omnium pec-
catorum meorum, quorum veniam con-
tinuam semper habere intendo, co-
nor, & cupio, omnique vivam

& defunctorum, meorum parentum, & consanguineorum, amicorum, & inimicorum, benefactorum in spiritualibus, & temporalibus, ac illorum quibus fui gravamen, scandalum, & occasio peccandi. Pro omni gradu Sanctæ Catholicæ Ecclesiæ, ac illius conservatione, augmento, & exaltatione, Christianorum Principum unione, hæresum extirpatione, Summi Pontificis salute, & animarum in purgatorio existentium liberatione. Pro conservatione, & augmento omnium Religionum. Pro conversione omnium infidelium: pro mihi commissis & commendatis. Denique pro illis omnibus vivis, atque defunctis, pro quibus Dominus noster JESUS Christus & eius Mater sciunt & volunt me debere orare, & sacrificare; sic oro, obsecro, ac orare, obsecrare, sacrificare intendo, ac propono, ac juxta intentionem sanctæ Catholicæ Ecclesiæ Ego N. Minister licet indignus.

Precatio ad B. Virginem Mariam.

O Mater pietatis, & misericordiæ,
 Beatissima Virgo M A R I A, ego
 miser & dignus peccator, ad te con-
 fugio toto corde & affectu, & precor
 pietatem tuam, ut sicut dulcissimo Fi-
 lio tuo in Cruce pendenti adstitisti;
 ita & mihi misero peccatori, & Sacer-
 dotibus omnibus, hic & in tota sancta
 Ecclesia hodie offerentibus, clemen-
 ter assilire digneris. ut tuâ gratiâ ad-
 iuti, dignam & acceptabilem hosti-
 am in conspectu summæ & individuæ
 Trinitatis offerre valeamus. Amen.

Alia Oratio ad Beatam Virginem.

PER te accessum habeamus ad Fili-
 um, ô benedicta inventrix Gratiæ
 Genitrix Vitæ, Mater salutis, ut per
 te nos suscipiat, qui per te datus est
 nobis. Excuset apud ipsum integritas
 tua culpam nostræ corruptionis; &
 humilitas Deo grata, nostræ veniam
 impetret vanitati: copiosa charitas

tua nostrorum operiat multitudinē
 peccatorum; & fecunditas gloriosa,
 fecunditatem nobis conferat merito-
 rum. Domina nostra, Mediatrix no-
 stra, Advocata nostra, tuo Filio nos
 reconcilia, tuo Filio nos commenda,
 tuo Filio nos repræsentat: Fac ô be-
 nedicta per gratiam, quam invenisti:
 per prærogativam, quam meruisti, per
 misericordiam, quam peperisti: ut qui
 te mediante fieri dignatus est parti-
 ceps infirmitatis & miseriæ nostræ, te
 quoq; intercedente particeps faciat
 nos gloriæ & beatitudinis suæ J E-
 S U S Christus Filius tuus Dominus
 noster, qui est super omnia Deus be-
 nedictus in sæcula. Amen.

GRATIARUM ACTIO POST MISSAM.

Antiph. Trium puerorum cantemus
 hymnum: quem cantabant Sancti in-
 cami-

namino ignis, benedicentes Dominū.

Qua Antyphona in Festis duplicibus tantum duplicatur, & tempore Paschali additur in fine Alleluja.

Canticum trium Puerorum.

Benedicite omnia opera Domini Domino.* laudate & super exaltate eum in sæcula.

Benedicite Angeli Domini Domino.* benedicite cœli Domino.

Benedicite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt Domino.* benedicite omnes virtutes Domini Domino.

Benedicite Sol, & Luna Domino.* benedicite Stellæ cœli Domino.

Benedicite omnis imber, & ros Domino: benedicite omnes spiritus Dei Domino.

Benedicite ignis & æstus Domino: benedicite frigus & æstas Domino.

Benedicite rores: & pruina Domino: benedicite gelu & frigus Domino.

Benedicite glacies, & nives Domino.

nobe

no : benedicite noctes & dies Dño.

Benedicite lux & tenebræ Domino : benedicite fulgura & nubes Dño.

Benedicat terra Domino : laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite montes & colles Domino : benedicite univèrsa germinãtia in terra Domino.

Benedicite fontes Domino : benedicite maria & flumina Domino.

Benedicite cete, & omnia quæ moventur in aquis Domino : benedicite omnes volucres cœli Domino.

Benedicite omnes bestię & pecora Domino : benedicite filij hominum Dominum.

Benedicat Israel Dominum : laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite Sacerdotes Domini Domino : benedicite servi Domini Dño.

Benedicite Spiritus, & animæ iustorum Domino : benedicite Sacti & humiles corde Domino.

Benedicite Anania, Azaria, Misael
Domi-

Domino : laudate , & superexaltate
eum in sæcula.

Benedicamus Patrem , & Filium ,
cum Sancto Spiritu : laudemus , su-
perexaltemus eum in sæcula.

Benedictus es Domine in firmamen-
to coeli , & laudabilis , & gloriosus ,
& superexaltatus in sæcula.

PSALMUS 150.

Laudate Dominum in Sanctis ejus :
laudate eum in firmamento virtu-
tis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus :
laudate eum secundum multitudinem
agnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ : lauda-
te eum in Psalterio & Cithara.

Laudate eum in tympano , & choro :
laudate eum in chordis & organo.

Laudate eum in Cymbalis benefo-
nantibus : laudate eum in cymbalis ju-
bilationis : omnis spiritus laudet Do-
minum. Gloria Patri , &c.

Deinde

Deinde repetitur Antiphona

Trium puerorum cantemus hymnū
quem cantabant Sancti in camino
ignis benedicentes Dominum.

Deinde Sacerdos dicet.

Kyrie eleison. Christe eleison.

Kyrie eleison. Pater noster. &c.

†. Et ne nos inducas in tentationem.

✠. Sed libera nos à malo: †. Confi-

teantur tibi Domine omnia opera tua.

✠. Et Sancti tui benedicant tibi. ✠.

Exultabunt Sancti in gloria. ✠. La-

tabuntur in cubilibus suis. †. Non no-

bis Domine non nobis. ✠. Sed No-

mini tuo da gloriam. †. Domine exau-

di orationem meam. ✠. Et clamor me-

us ad te veniat. †. Dominus vobi-

scum. ✠. Et cum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS, qui tribus pueris mitigasti
flammas ignium, concede propi-
tius, ut nos famulos tuos non exurat
flamma vitiorum.

A&ti.

Actiones nostras quaesumus Domine, aspirando praeveni, & adjuvando proseguere, ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te coepta finiatur.

Da nobis quaesumus Domine, vitiorum nostrorum flammam extinguere: qui Beato Laurentio, tribuisti tormentorum suorum incendia superare. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oratio S. Thomae de Aquino.

Gratias ago tibi Domine Sancte Pater, Omnipotens aeternae Deus, qui me peccatorem indignum famulum tuum, nullis meis meritis, sed sola dignatione misericordiae tuae, satiare dignatus es, pretioso corpore & Sanguine Filii tui Domini nostri IESU Christi. Et precor, ut haec Sancta communio, non sit mihi reatus ad poenam, sed intercessio salutaris ad veniam. Sit mihi armatura fidei, & scutum bonae voluntatis. Sic vitiorum

meorum evacuatio, concupiscentiæ
 & libidinis exterminatio, charitatis,
 & patientiæ, humilitatis, & obedi-
 tiæ, omniumque virtutum augmenta-
 tio: contra infidias inimicorum omni-
 um, tam visibilium, quàm invisibili-
 um, firma defensio: motuum meo-
 rum, tam carnalium quàm spirituali-
 um, perfecta quietatio: in te uno ac
 verò Deo firma adhesio: atque finis
 mei felix consummatio. Et precor
 te, ut ad illud ineffabile convivium
 me peccatorum perducere digneris:
 ubi tu cum Filio tuo & Spiritu San-
 cto, Sanctis tuis es lux vera, satietas
 plena, gaudium sempiternum, jucun-
 ditas consummata, & felicitas perfe-
 cta. Per eundem Christum Dominum
 nostrum. Amen.

Alia Oratio S. Bonaventura.

TRansige dulcissime Domine JE-
 SU, medullas & viscera animæ
 meæ suavissimo, ac saluberrimo amo-
 ris tui

ris tui vulnere, verâ, serenaque &
Apostolica Sanctissima charitate, ut
langueat & liquefiat anima mea solo
semper amore & desiderio tui te con-
cupiscat & deficiat in atra tua, cu-
piat dissolvi, & esse tecum, Da ut ani-
ma mea te esuriat, Panem Angelorum
refectionem animarum sanctarum, pa-
nem nostrum quotidianum, super sub-
stantialem, habentem omnem dulcedi-
nem & saporem, & omne delectamen-
tum suavitatis, te, in quem desiderant
Angeli prospicere, semper esuriat,
& comedat cor meum, & dulce-
dine saporis tui repleantur viscera
animæ meæ. te semper sitiat fontem
vitæ, fontem sapientiæ, & scientiæ,
fontem æterni luminis, & mentem
voluptatis, uberratem Domus Dei: te
semper ambiat, te quatit, te inve-
niat, ad te tendat, ad te perveniat, te
meditetur, te loquatur, & omnia ope-
retur in laudem, & gloriam Nomini
tui, cum humilitate, & discretionem,

cum dilectione, & delectatione, cum
 felicitate, & affectu, cum perseveran-
 tia usque in finem: & tu sis solus sem-
 per spes mea, tota fiducia mea, divi-
 tiæ meæ, delectatio mea, jucunditas
 mea, gaudium meum quies & tran-
 quillitas mea, odor meus, dulcedo
 mea, cibus meus, refectio mea: refu-
 gium meum, auxilium meum, sapientia
 mea, portio mea, possessio mea, the-
 saurus meus, in quo fixa & firma, &
 immobiliter tempor sit radicata mens
 mea, & cor meum. Amen.

A Nima Christi, sanctifica me, Cor-
 pus Christi, salva me, Sanguis
 Christi, inebria me, Aqua lateris Chri-
 sti, lava me; Passio Christi, conforta
 me; O bone J E S U exaudi me, in
 tra vulnera tua, absconde me, & ne
 periculas ne, si parari à te, ab hoste
 maligno, deferre me: in hora mortis
 meæ voca me; & jube ne venire ad
 te, ut cum Sanctis & Electis tuis lau-
 dem te in sæcula sæculorum. Amen.

Depre-

*Deprecatio, quæ minus dignè, & recol-
lectè celebraveris cum exoratione ut
fructuosissima fiat Sacra Oblatio.*

BENIGNISSIME J E S U, utinam mil-
le mihi essent corda, & mille lin-
guæ, ut possim te incessanter benedi-
cere, ac laudare maximum benefici-
um, quo nunc me affecisti, atq; ut te-
cum os ad os loquerer. permittis; ad
mea verba è cœlis meas in manus de-
lapsus es, & in me sanctissimum descen-
dere non horruisti. Tibi omnes cœli
Cives, ac universæ Orbis creaturæ,
æternas pro me gratias rependant.
Quis me nunc ditior? quis beatior?
qui Regem cœli & terræ, felicitatis
æternæ abyssum, beatitudinis tesseram,
meis amplètor præcordijs. Utq; Do-
mine, & dulcissimus, & felicissimus
beatissimus essem, nisi etiam in tanto
munere recipiendo ingratus fuissim,
cum enim ex ætissima devotione, ac
reverentia celebrare decessissem, plu-
rimas admisisti distractiones, magis

cordis ariditate Sacratissimum Corpus. & Sanguinem tuum sumpsi. Me miserum! quomodo insensata facta est anima mea, ut igne cœlesti nè minimum quidem incaleseat! Ingemisco Domine mi, & erubesco, quod tam indevotè & irreverenter ad te accerserim, quod modò saltem, non compungat, nec lugeam scelera mea, quicùm tam sæpe, imò quotidie hâc cœlesti mensa pascas, adhuc tam mundanus, tam carnalis, immundus, & tam plenus passionibus, concupiscentiarum motibus inveniar: Ignosce mihi clementissime JESU & hac ipsa imbecillitas mea tuam ineffabilem flestat miser cordium, nam qualitercunq; hoc obuloim Sacrificium, imperfectum tamen meum intra suavissimum latus tui vulnus, commendandum, & corrigendum commendo. O! Bone JESU, esto mihi JESUS, & quem ex misericordia tuâ videris, ad Sacerdotij dignitatem sublimare, Cor
porisq;

PIETATIS

69

porisq; & Sanguinis tui nectare ciba-
re dignatus es, pro tua pietate, hujus
Sacramenti operationibus, & virtu-
tibus cunctis, implere misericordi-
ter velis. Reforma Domine, corpus
& animam meam, & propter vitam, ac
passionis tuæ thesaurum, Sanctissimæq;
Genitricis tuæ Mariæ, perfice quod
meæ deest contritioni, & pœniten-
tiæ, cogitationes, locutiones, & o-
perationes meas iuxta tuum æternum
beneplacitum dispone, meq; inter
prospera, & adversa gradientem, sem-
per & ubiq; custodi. Resuscita me à
morte peccati, & esto mihi vita pe-
rennis. Reprime quæso in me, fomi-
tem libidinis, cæterorumq; vitiorum,
sisq; mihi ad ardua quæcumq; robur,
& fortitudo. Adauge mihi gratiam,
virtutes infunde, Sancti Spiritus do-
na largito, fervorem tribue, intell'e-
ctum, sensus, omnesq; animæ meæ
vires illumina, nec permittas me ad
priora errata mea redire; sed esto mihi

D

con-

contra Sathanæ insidias, carnis illecebras, mundiꝑ oblectamenta, munimen, & præsidium, quin & à terrenis, me abstrahe, cor meum liquefacito, sicq; me absorbeat melliflua vis amoris tui, ut me totum penetret, tecumq; unum efficiat. Exaudi me Domine, quia abyssus miserationum mearum, abyssum invocat tuarum misericordiarum. O! dulcis I E S U, nè discedas à me, quia nolo amplius esse sine te, sed tecum ac tibi deinceps vivere, & mori, qui es vera vita viventium, vivisq; & regnas cum Deo Patre & Spiritu Sancto. Amen.

Alia brevior deprecatio S. Thoma Aquin.

Plissime DEUS meus, misericordia mea, remitte mihi indigno Sacerdoti, quod ad celebranda Sanctissima Altaris tui mysteria accedere præsumpsi, tam indignè & indispositè quod Sanctissimum Corpus tuum, & Sanctissimum Sanguinem tuum tractavi, & sumpsi.

sumpsi tam indevotè & irreverenter.
Remitte mihi clementissime Deus,
quidquid in hac Missa tam in dicendis,
quàm in agendis transivi incautè, &
negligenter. Mi Domine Deus, omnè
indignitatem, & impudentiam, omnè
indevotionem, & irreverentiam, omnè
incuriam, & negligentiam, omnemq;
ingritudinem, & indecentiam meam,
quam commisi circa hoc tuum Vene-
rabile Sacramentum, oro dimitte mihi
Pater misericordiarum, pro tua miseri-
cordia in æternum.

O Dulcedo cordis mei, & vita ani-
mæ meæ & jucunda requies spiri-
tûs mei, dulcis I E S U immortales
tibi ago gratias pro omnibus benefi-
cijs mihi collatis; singulariter verò,
quia hodie me dignum fecisti, verum,
& immaculatam Corpus & Sangui-
nem tuum pretiosum consecrare, per-
tractare, illudque tibi offero in me-
moriam tuorum mirabilium, ad tuam

gloriam, & in remissionem omnium
peccatorum, tam meorum, quàm illo-
rum, pro quibus orare, sacrificare, &
offerre proposui; illoque in salutem,
& consolationem animæ meæ cibari,
& nutrirî, quapropter verè dicere
audeo, Cibus meus Christus, & ego
ejus. Multiplico ergò: & quotiescun-
que respiro, multiplicare intendo me-
am voluntatem in infinitum in tuis
laudibus: Precorque Beatissimam Vir-
ginem, Angelos, Sanctos. Sanctas, &
Creaturas universas, pro me immen-
sas tibi referre gratias, imò quia istæ
minimè sufficiunt. Te supplico; tibi
ipsi gratias agere, te laudare, & glo-
rificare complaceas: & quia dignatus
es istam indignam, tuam tamen facere
habitationem, dignare quoque apud
ipsam perpetuam facere mansionem:
Effice me hominem secundum cor tu-
um: Uni me tibi intimè. & totum
transforma, & transmuta in te, Salva
me IESU Christe, & cunctam à me

hostis

PIETATIS. 73

hostis antiqui depelle nequitiam per
tuam innocentissimam passionem. O-
ro tandem & digneris gratias & indul-
gentias omnes, quas hoc sacrificio,
vel communione mediante requirere,
& lucrari possum, concedere tam
mihi, quam alijs vivis, & defunctis,
quibus & tu vis, & Sanctissimus Pon-
tifex intendit hac de causa me debe-
re orare. Amen.

Alia Oratio

○ Clementissime, & misericordissi-
me IESU, miserere Ecclesie tue
miserere hujus loci, huius Congrega-
tionis. Concede, ut sit hic humilitas,
pax, charitas continentia, puritas.
Concede, ut omnes dignè emende-
mus & corrigamus nos, & timeamus
te, & serviamus tibi fideliter, & dili-
gamus te, & placeamus tibi. Commen-
do pietati tue omnia negotia, & o-
mnes necessitates nostras. Miserere
universum hominum, pro quibus Sacro-

sanctum Sanguinem tuum fudisti. Eia
 converte, & revoca miseros peccato-
 res. Da vivis veniam & gratiam. Da
 fidelibus defunctis requiem, lucem-
 que sempiternam. Amen.

*Alia Oratio ex lib. 8. Confir. Apost.
 Clementis I. Pont. Max.*

Domine Deus, omnipotens Pater
 Christi, Filij tui benedicti, exau-
 ditor invocantium te in rectitudine,
 qui scis interpellationes tacentium:
 gratias tibi agimus, quod fecisti nos
 dignos participationis Sanctorum my-
 steriorum tuorum, quæ præbuiſti no-
 bis in confirmationem eorum, quæ
 benè condita sunt in custodiam pietat-
 is, & in remissionem peccatorum
 quoniam nomen Christi tui invoca-
 tum est super nos, & tibi conciliati
 sumus.

Qui segregasti nos à communica-
 tione impiorum, coniunge nos cum
 consecratis tibi. Confirma nos in ve-
 ritate

ritate Sancti Spiritus. Ignorata revelata, quæ desunt exple, cognita corrobora: Sacerdotes immaculatos tuere in servitute tua: Reges conserva in pace, Magistratus in justitia, cœlum in salubritate, fructus in fertilitate, mundum in providentia omni ex parte sufficienti.

Nationes bellicosas reprime, errantes converte, populum tuum sanctifica. Virgines conserva, matrimonio junctos custodi in fide, ignorantes corrobora, infantes perduc ad virilem ætatem, novitios confirma, catechumenos instrue, & immutatione dignos redde, nosq; omnes congrega in regnum cœlorum, in Christo IESU Domino nostro; cum quo tibi gloria, honor cultus, & Sancto Spiritui in sæcula. Amen.

Oratio ad B. V. Mariam.

OMARIA Virgo dulcissima, & Mater Dei dignissima, miserere mei

vilissimi peccatoris. Saluto & veneror te toto corde. Impetra. mihi, obsecro, plenam omnium peccatorum remissionem. Impetra perfectam mei mortificationem & obnegationem. Impetra veram humilitatem, patientiam, charitatem, & lingue atque sensuum omnium continentiam. Impetra puritatem, simplicitatem, nuditatem, libertatemque mentis & perfectam cum Dei voluntate conformitatem, ut sim homo secundum cor Filij tui. Amen.

Alia ad Beatam Virginem.

OSerenissima & inclyta Virgo Maria Mater Domini nostri IESU Christi, Regina cœli & terræ: quæ eundem Creatorem omnium creaturarum in tuo sancto utero digna fuisti portare, cuius idem veracissimum Corpus, & Sanguinem, ego indignus sumere præsumpsi, rogo te, per Virginalem humilitatem tuam, & per Passionem, & Mortem ejusdem Filij tui, ut apud

PIETATIS.

77

ut apud ipsum pro me misero peccatore intercedere digneris, ut quidquid in ejus oblatione benedictissima ignoranter, vel incaute commisi tuis sanctissimis precibus mihi dignetur indulgere. Amen.

Rhythmus Sancti Thomæ, ad Sacram Eucharistiam.

A Doro te devotè latens Deitas,
 Quæ sub his figuris verè latitas.
 Tibi se cor meum totum subijcit,
 Quia te contemplan, totum deficit.
 Visus, tactus, gustus, in te fallitur,
 Sed auditu solo tuo creditur.
 Credo quid dixit Dei Filius,
 Nil hoc verbo veritatis verum.
 In cruce latebat sola Deitas,
 At hic latet simul & humanitas.
 Ambo tamen credens atq; confitens,
 Peto quod petivit latro pœnitens.
 Plagas sicut Thomas non intueor,
 Deum tamen meum te confiteor,
 Eas me tibi semper magis credere,

In te spem habere, te diligere.
 O memoriale mortis Domini,
 Panis vivus, vitam præstans homini:
 Præsta meæ menti de te vivere,
 Et te illi semper dulce sapere.
 Pie Pelicane I E S U Domine,
 Me immundū munda tuo Sanguine:
 Cuius una stilla saluum facere,
 Totum mundū quit ab omni scelere.
 I E S U quem velatum nunc aspicio
 Oro fiat illud quod tam sitio.
 Ut te revelatā cernens facie,
 Visu sim, beatus tuæ gloriæ.
 AMEN.

*Compunctoria consideratio de excellentia
 sed nisi cautè tractetur nimis tremendo sta-
 tu Sacerdotali compendiosa ex Hebdomada
 sancta, Præga edita. Anno D, 1703.*

AD hanc, quā super omnes Reges
 terræ in d supra Angelos excellis
 sacerdotij dignitatem elegit te o Sa-
 cerdos non alius nisi Deus, & quidem

tot alijs te longè melioribus relictis,
ex sola pietate sua. Deus hic tuus
modo Pater est, si te in Mensa illius,
ut decet Filium amantem geras, sed
& supra alios severior tuus iudex erit,
si tam gravem obligationem tuam ne-
gligenter tractaveris: amasne Patrem,
timesne Iudicem

Finis electionis tuæ est iste; ut non
terrenæ tuæ utilitati, sed divino ho-
nori, ac (non neglecta sua,) anima-
rum nimis carò sanguinis ipsius pretio
redemptarum saluti interscias, vide er-
go, ne plus pro temporali fructu, pro
decima, pro censu, quàm pro æterna
tua, tibiq; commissorum salvatione
sudes, labores, & litiges.

Non ad montem Dei sed ad formi-
dandam celestis convivij mensam fe-
rè quotidie vocaris, attende itaq; ut
nudis pedibus, mundanis scilicet exu-
tus aff. Quibus ad celebrandū accedas,
pellutis labijs nunquam Corpus Chri-
sti consecres, cave nè impuris mani-
bus

bus Sacramentū mundissimum tangas, in cor tuum à peccatis non emundatū, suscipias, nisi fortè potenter cum potentibus cruciari, aut cum Udone impuro hic & in æternum lugere velis.

Gravia sunt secularium scelera, sed Sacerdotum maxima, quia à domesticis, in Demo Dei, in Mensa tam sancta, in tanta ad pietates exercendas obligatione perpetrata. Multum deliquit innocentem Christum apud celum flagellans Carnifex, sed plus infinite peccavit, Iudas dolose osculans, quia Sacerdos, quia domesticus.

Suscepisti Sacerdotium, Sanctè itaq; Sancta tangas, sine tædio, sine murmure omnibus dignis Sacramenta ministrares, divites non scandalises, pauperes Magnatibus indiscretè non postporas, sed omnes tuæ curæ subditos salutis pascas, Sacramentis Sacrosanctis verè indigentes nutri, salutari doctrinæ divinx verbo sagina, & vel maxime vitæ tuæ irreprehensibilis exemplo

PIETATIS.

81

plō cum humili gravitate cunctos ad
virtutem trahere.

Potestas tua, tanta est, o Sacerdos,
ut pro tua voluntate, dum verba con-
secrationis profers, ad Altare Sanctum
descendat Filius Dei, panisq; in Cor-
pus ejus verum transubstantietur; Eci-
am coe estis janua dispensator factus
es. cave tamen, nē dum alijs superna
aperis ipse met reproba conversatione
portam felicitatis tibi claudas, cumq;
alijs peccata dimittis, time nē tu ipse
ea contrahas. In faustum quippe est, a-
lijs virtuosa suadere, & seipsum absur-
dō neglectu perdere.

Quanta aviditas quā zelosa pie-
tas, saecularium ad cibum hunc altaris
Sanctissimum accedentium? quid non
oporteat facere Sacerdotem, tam tre-
mendo negotio sese occupantem. Au-
cta nobis sunt dona, sed non diminu-
tae rationes donorum. Tenent digiti
tui, cui coelum sedes Redemptorem,
sunt nē puni? Rubeat toties iacratil-

fimo Christi Sanguine tua lingua, est
 nè immunis, à vaniloquio, à detra-
 ctione, ab otiositate? Intrat cor tuum
 tam saepe suavis IESUS, estnè tem-
 per mundum, estnè ipsi fidele, estnè
 pro tanta benevolentia gratum?

Agnus est quem manibus gestamus
 inter lilia lilij, id est castissimis virtu-
 tibus enutritus, ô utinam! de hac pu-
 ritate mentis & corporis huic Agno
 digna pabula ministremus & non tan-
 tum in alba linea, non tantum in pre-
 tioso apparatu, sed magis in candida
 sinceritatis compositione eidem Agno
 serviamus. *Nuga* (declamatore Bernar-
 do) *inter faculares nuga sunt, in ore au-*
tem Sacerdotis, blasphemia si de nugis
 hoc sentit Sanctus Doctor, quid de
 criminosis loquelis, maledictionibus!

Ecce mundus sacerdotibus plenus est: ait
 Gregorius. *Ol utinam ferventibus, nè*
Deus offendatur. O! utinam zelanti-
bus, nè proximus scandalizetur: Ol
utinam vigilantibus, ne oves pericli-
tentur

PIETATIS.

83

tentur; O! utinam dignitatis suæ, periculiq; memoriam habentibus, nè plus lucra sæculi, quàm animarum tantò pretiò redemptarum quærantur.

Sed ô! Bone Deus: noster status, gratiæ tuæ bonitas est, iugum nostrum quod portamus suavitas tua est, vocatio nostra, miseratio tua est, ergo ulter ùs miserere, nos in laboribus adiuva, nos in periculis tuere, nos virtutibus tibi placitis adauge, ut felici sorte, cum abundanti bonorum operum proventu, animarunq; lucro ad te Sacerdotem maximum, quando tibi placuerit revertamur.

*Oratio Preparatoria ad audiendas
Confessiones.*

Antiphona.

Cor mundum crea in me Deus. &
spiritum rectum innova in visceribus
meis. Ne projicias me à facie tua, &
spiritum Sanctum tuum ne auferas à

me. Redde mihi lætitiā salutaris tui;
& spiritui principali confirma me. Do-
cebo in quos vias tuas, & in p̃ij ad te
convertentur.

O R E M U S.

Onipotens & misericors Deus,
qui me indignum Sacerdotalis officij
minist̃rū fecisti, atque ad orandum &
interpellandum Dominum nostrum JESUM
Christum Filium tuum, pro pec-
catoribus & ad pœnitentiam reverten-
tibus, mediatorem constituisti; con-
cede mihi propitius, B. MARIA sem-
per Virgine intercedente cum BB.
Angelis Custodibus nostris, & omni-
bus Sanctis, tuæ divinæ charitatis af-
fectum; ut quæ mei sunt muneris, di-
gnè valeam implere: ac famulis, fa-
mulabusque tuis, ad pœnitentiam re-
vertentibus, spiritum veræ compun-
ctionis largiri digneris; ut resipiscant
à diaboli laqueis, quibus astricti tenen-
tur, & ad te, per dignam satisfactio-
nem, & encensationem revertantur.

Per

PIETATIS.

85

Per eundem Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Cum accedit penitens signo Crucis facto super eum, dicit:

Dominus JESUS Christus sit in corde tuo, & in labiis tuis; ut dignè & competenter confitearis peccata tua, ad laudem & gloriam nominis sui. A.

Absolutionis forma.

Cum igitur penitentem absolvere voluerit, injunctâ ei prius, & ab eo acceptâ salutari penitentiâ, prius dicit:

Misereatur tui omnipotens Deus, & dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam æternam. Amen.

Deinde dextrâ manû versus penitentem elevatâ, dicat.

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem

missionem omnium peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens & misericors Dominus Amen.

Dominus noster JESUS Christus te absolvat, & ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti, in quantum possum, & tu indiges.

Deinde ego te absolvo à peccatis tuis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Si penitens sit Laicus, omitatur verbum Suspensionis.

Passio Domini nostri JESU Christi, merita B. MARIE Virginis, & omnium Sanctorum, & quicquid boni feceris, & mali sustinueris, sit tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, & præmium vitæ æternæ. A.

In Confessoribus autem frequentioribus & brevioribus omitti potest Misereatur, &c. Satis erit dicere: Dominus noster JESUS

JESUS Christus, &c. ut *suprà*, usque ad illud: Passio Domini nostri, &c.

Vrgente verò aliqua gravi necessitate in periculo mortis, breviter dicere poteris Ego te absolvo ab omnibus censuris & peccatis, in nomine Patris, & Filii & Spiritus Sancti. Amen.

Oratio recitanda post auditas Confessiones.

Domine JESU Christe, dulcis amator & sanctificator animarum, purifica, obsecro, per infusionem Sancti Spiritus cor meum ab omni affectione & cogitatione vitiosa, & quidquid à me in meo munere, sive per negligentiam, sive per ignorantiam, peccatum est, pro tua infinita pietate & misericordia supplere digneris. Commendo in tua amabilissima vulnera omnes animas, quas ad poenitentiam traxisti, & tuo pretiosissimo Sanguine sanctificasti; ut eas a peccatis custodias, & in amore conserves, in virtutibus
indies

indies magis promoveas, atque ad vitam perducas æternam. Qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

P R E C E S

Ad lucrandas (tam intra quàm extra tempus Inbitai) plenarias Indulgentias: vel sibi, vel animabus in purgatorio applicandas.

ORATIO PRÆPARATORIA.

Omnipotens sempiterne Deus, cuius misericordiâ à peccatis omnibus æternaque damnationis reatu me absolutum cor fido, quamvis temporalibus pœnis obnoxius permaneam: cum verò his diluendis opera mea non sufficiant, ad inexhaustum meritum Uigenti Filij tui, Domini nostri IESU Christi, Sanctorumq; thesaurum confugio, ut hujus abundantia tenuitati & indigentie mee subveniat. Promptum me ad omnia, quæ hunc in finem præstanda sunt, offero. Suscipe ea, o Pater misericordiarum, in unione Pat.

ne Passionis & Mortis eiusdem Filij
tui plenariæque hujus indulgentiæ
me licet indignum fac participem: A.
Pater noster. &c. Ave Maria, &c.

I. ORATIO ad DEUM PATREM.

Pro exaltatione S. Matris Ecclesia.

Memento ò Pater æterne, congre-
gationis tuæ, quam possedisti ab
initio. Agnosce Ecclesiam velut Spon-
sam Unigeniti Filij tui, pro qua ipse
Sanguinem suum profundere non du-
bitavit; hanc obsecro, sanctitatis de-
core, gratiarum opibus, hæreditatis
amplitudine, ita exalta; ut digna com-
pareat tali Sponso, tantoq; r. dempti-
onis pretio. R. spice benignè ejusdem
S. Matris filios, eorumque numero u-
niversas gentes associa, ut omnes te
Deum Patrem, & quem misisti Iesum
Christum, unâ cum S. Spiritu si le vi-
râ agnoscant, spe firmâ invocent, &
charitate perfectâ complectantur. A.
Pater noster, &c. Ave Maria, &c.

V. Vide Domine, & visita vineam istam.

Et perfice eam, quā plātauit dextera tua.

O R E M U S.

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster IESUS Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & Crucis subire tormentum. Qui tecum vivit, & regnat, &c.

II ORATIO ad DEUM FILIUM.

Pro extirpatione Hæresum.

O JESU lux vera, quæ illuminas omnem hominem venientem in hunc mundū Fac oro, per inestimabilem passionis & mortis tuæ virtutem, ut pulsas Hæresum & errorum tenebris, veritatis tuæ lumen omnes amplectantur; & in optatum Ecclesiæ tuæ gremium confluant. O Pastor bone, qui animam tuam pro ovibus tuis posuisti, gregem tuum protege, & contra vim insidiasque eorum defende, qui veniunt in vestimentis ovium intrinsecus autem sunt lupi rapaces. *Pat*

ut unum omnes Pastorem admittant,
 & unum omnium sit ovile. Mane no-
 biscum Domine, quoniam dixisti: Ec-
 ce ego vobiscum sem omnibus diebus
 usque ad consummationem sæculi. O-
 stende Ecclesiam tuam ædificatam es-
 se super petram & portas inferi non
 prævalere adversus eam. Amen.

Pater noster, &c. Ave Maria, &c.

*Ps. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi,
 &c. Et animas pauperum tuorum ne obli-
 scaris in finem.*

O. R E M U S.

Ecclesiæ tuæ, quæsumus Domine,
 preces placatus admitte ut destru-
 as adversitatibus, & erroribus uni-
 versis, secunda tibi serviat libertate. Per
 Dominum, &c.

III. ORATIO ad SPIRITUM S.

Pro concordia Christianorum Principum.

OS. Spiritus, Spiritus amoris, &
 pacis, qui tot tamq; diversas gen-

tes in unitate fidei congregasti: largire
 Christianis Principibus, eorumq; con-
 siliarijs abundantiam tuæ gratiæ, novo-
 que charitatis tuæ mandato, quod abi-
 ens ex hoc mundo discipulis suis Je-
 sus dedit, eorum corda imbue, ut ex
 hoc omnes agnoscant, eos in numero
 electorum tuorum censendos, Chri-
 stiano nomine dignos esse. Fac ne
 ullâ unquam cupiditate abducti quid-
 quam moliantur, quod divinæ tuæ glo-
 riæ, concordiæq; Ecclesiæ adversetur.
 Sed unitis potius viribus ad pacis æter-
 næ visionem, ad coelestem Hierusa-
 lem populum sibi subiectum unâ se-
 cundum per lucere nitantur Amen.
 Pater noster, &c. Ave Maria, &c.

✠. *Fiat pax in virtute tua.*

✠. *Et abundantia in turribus tuis.*

O R E M U S.

DEUS, à quo sancta desideria, re-
 cta consilia, & iusta sunt opera
 da servis tuis illam quam mundus da-
 re non

PIETATIS.

93

re non potest pacem, ut & corda nostra mandatis tuis dedita & hostium sublata formidine tempora sint tuâ protectione tranquilla. Per Dominum.

ORATIO ad SS. TRINIT.

*Quæ peractorum operum ad indulgentias
luerandas præscriptorum sit oblatio.*

PRæstitisse nunc videor, ô Sanctissima Trinitas, quæcunque ad plenariam debitarum poenarum Indulgentiam impetrandam præscripta fuerunt. Hæc multò plura absque eo divinæ Maiestatis tuæ, utpote innumeris eidem nominibus obstrictis præstare nos opportuisset. Infinitæ bonitati tuæ, præfusaq; in nos licet indignissimè nos liberalitati tribuendum est, quod tam cumulatè vilissima debite servitutis nostræ opera remunereris. Suscipe ergo o Sanctissima Trinitas, à me quomodocunq; præstita opera, & fac, ut horum defectus Passione & morte Domini nostri JESU Christi, eiusdemq;

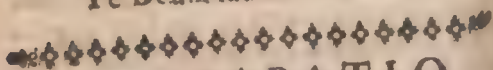
E

pro

pro nobis pretiosissimo effuso Sanguine suppleantur: atq; ita me (vel animam istam) plenarie huius indulgentiæ fac participem. Pro quo beneficio tibi coelum & terra mecum laudes, & gratiarum actiones cantent, nunc, & in perpetuum. Amen.

Pater noster, &c Ave Maria, &c.

Te Deum laudamus, &c.

PRÆPARATIO

Ad Beatam Mortem.

*Fac modo quæ moriens facta fuisse
velis.*

ORATIO ad CHRISTUM,

Pro felici morte.

JAm commendo sanus & valens spiritum meum ut commendatum habeas Christe, quando illum commendare non potero amplius etsi suis vinculis nondum solutum. Timeo tempus illud quo

quo inter vivos ero, nec esse me sci-
am. Videmus in moribūdis plerisque id
feri, spirant, vivunt, & vivere se ne-
sciunt. Quis palpitantem, tunc spiri-
tum & migrare trepitandem tandem
ex amico carcere migrantem recipiet,
si tu eum excludes orbis. Conditor
Christe patientissime, recordare etiam
te in illis extremis angustiis lachry-
marum, & deseri questum esse. Spiri-
tum Patri commendasse, exclamasse,
expirasse. Ad te ego clamo, ut tu me-
us servator spiritum meum tunc susci-
pias quocunque morbo, tempore, lo-
co è corpore abeuntem. Recordare
bone IESU, in Cruce te brachia ex-
pandisse, pectus aperuisse, caput incli-
nasse. Ecce anima mea à rebus crea-
tis omnibus deserta, refugiū quærit, in
illa tua brachia sese immittit, in illud
tuum pectus se ingerit; admitte obse-
ro miserā, neq; inde exturba, donec
ira Dei transeat. Hic segura, hic ab
inferorum satellitibus tuta lateat.

Ea

Ergo

Ergo in manus tuas Domine commendo spiritum meum, imò tuum, quia tu eum creasti, & reparasti. Fugmentum tuum, ò Deus, nè despice.

Denique commendo animam. Creatori, qui eam ex nihilo creavit? Salvatori, qui pro eius salute vulneratus, in Cruce obiit, Spiritui Sancto, qui se ei tam copiosè communicavit. Virgini gloriosæ, Angelo meo custodi, meque ipsum inter brachia Redemptoris mei dico, vivere volo, & mori cupio. In manus tuas commendo spiritum. D E U S propitius esto mihi peccatori.

Similiter protestor, quòd quando in agone constitutus, amplius lingua loqui non valero, me ex animo desiderare DEO meo uniri, exnunc prout tunc illi offero agoniam, labores, sudores, & passiones meas uniendas agoniz, sanguineo sudori, doloribus, & passionibus charissimi mei IESU Christi, pro remissione peccatorum meorum

rum, & ad gloriam eius aeternam:
omnesque ipsi assilentes Angelos to-
to corde deprecor, ut me in hoc mer-
itis articulo suis sublevent orationibus.

Alie Orationes.

A Gnoscio Domine, creaturam tuam
non à Dijs alienis creatam, sed
à te DEO vivo, & vero, quia non
est alius DEUS præter te, & non
est secundum opera tua. Lætifica
Domine, animam fervi tui, & deli-
cta juventutis, & ignorantias eius nē
memineris, sed secundum magnam
misericordiam tuam memor esto illius
in gloria claritatis tuæ. Liberet me
ab æterna morte Christus qui pro me
mori dignatus est, Christus verus ille
pastor me inter oves suas agnoscat, &
in sorte electorum suorum constituat.
Ita precor, ita spero in nomine DEI
Patris Omnipotentis, qui me creavit,
in Nomine I E S U Christi Filij DEI
vivi, qui pro me passus est, in Nomine

Et

Spiri.

Spiritus Sancti, qui in me gratiâ suâ
sæpius effusus est. Amen.

Domine JESU Christe, per illam
amaritudinem, quam pro me miserrimo
sustinuisti in Cruce, maximè in il-
la hora, quando nobilissima anima tua
egressa est de benedicto Corpore tuo,
deprecor te, miserere animæ meæ in
egressu suo. Amen.

Qui passus es pro nobis, JESU
Christe miserere nobis. *Quinquies*

Ad Beatam V. Mariam.

O Domina mea dulcissima, visceri-
bus misericordiæ plena, per se-
ptem dolores tuos, succurre mihi mi-
sero peccatori, antequam mors subi-
tanea & improvisa superveniat, nè
subito, & imparatus, de hoc mundo
transeam. Ora pro me Virgo MA-
RIA benedicta ob Unigeniti tui mor-
tem amarissimam, ut peccati detesta-
tione, & diaboli & operum eius ab-
renuntiatione, vera contritione, pu-
ra &

ra & humili confessione, poenitentia,
 & satisfactione, digna Dei acceptio-
 ne, proximi dilectione, Filio tuo re-
 conciliatus, de hoc mundo transeam.
 Fac mecum misericordiam tuam Ma-
 ter Dei, in illa tremenda hora, quan-
 do spiritus vitales deficient, & mor-
 tua lingua se movere non poterit ad
 invocandum te, neque oculi mei lu-
 cem tuam capere poterunt, auresq;
 meæ nulli voci pateſcent. Memor esto
 ô MARIA precum, quas nunc fundo
 ad aures pietatis tuæ, & subveni mi-
 hi in illa ultima hora necessitatis, ut
 liberer à ministris diaboli, & collocer
 cum Christi Filij tui servis, & amicis
 tuis. Amen.

Alia ad eandem.

Audi gemitus, & dolores ultimos
 servi tui, dulcissima Virgo Ma-
 ter MARIA, fons vitæ & veniæ, salus
 omnium in te sperantium, audi & in-
 tercede, ut à ministris Satanz libera-
 tus cum Christi fidelibus, Filij tui

fervis & amicis, in beata regione vivorum collocer.

Maria Mater gratiæ, dulcis Parens clementiæ, tu nos ab hoste proteges, & mortis horâ suscipe.

Mater sanctæ spei, ô MARIA, in manibus tuis sortes meæ, adiuva me: tibi me totum & iudicium pauperculæ animæ meæ, tuæ misericordiæ committo.

Suspiria infirmi coram Christi Crucifixi effigie.

AD te converto me Redemptor meus: convertere & tu ad me ô Spes mea unica!

Clementissime JESU, concede huic vilissimæ creaturæ beneficium Redemptionis, & recipe miserabilem hanc animam intra brachia tuæ misericordiæ.

Ne perdat me iniquitas mea, quem fecit omnipotens bonitas tua.

Bone JESU, Sanguis ab his venis
pro

PIETATIS.

101

profluxit, ut me illo redimeres. Ego
sum illa merces tantô pretiô empta.
Ego sum illa ovis perdita: reduc eam,
ô dulcis Pastor, & pone inter illas,
quæ sunt in ovili tuo.

Respice Domine Sancte Pater de
excelsis cælorum habitaculo, ecce vox
Sanguinis Fratris nostri JESU pro no-
bis clamat ad te de Cruce.

Respice innocentes manus, quæ di-
stillant pretiosum Sanguinem; ut di-
mittas iniquitatem meam, & nè requi-
ras opera manuum mearum.

Intuere illud lanceâ perfossam pe-
ctus, & amore mei apertum cor, me-
que ex sacro hoc fonte renova.

Per sacros illos pedes, duris clavis
perforatos, dirige gressus meos, ut
non recedant hac hora à semita lucis
& veritatis.

Desige oculos, ô Pater cœlestis, in
faciem hanc dilecti Filij tui & in mem-
bra conquesta Christi tui & per mi-
serias, quas ille amore mei sustinuit,

miserere animæ meæ.

Propter peccata populi tui, vulnerasti dilectum cordis tui: eia! Pater misericordissime, quod ego non mereor, meretur pro me Christus tuus, ejus amore amplectere me gratia tua ut filium, & da mihi osculū pacis æternæ.

Oratio pro felici morte impetranda.

O Sancte Ioseph, qui in suavissimo IESU clientis tui, & dulcissimæ Sponsæ tuæ MARIÆ complexu ex hac vita emigrasti, succurre mihi, ô Sancte Pater, cum IESU & MARIA, tunc potissimum, quando mors vitæ meæ finem imponet. illudq; (quod unice peto) solatium mihi impetra, ut in iisdem Sanctissimis IESU & MARIÆ brachijs expirem. In manus veneras vivens & moriens commendo spiritum meum, IESUS, MARIA JOSEPH.

Ad S. Barbaram Virginem & Martyrem.

A Ve Matyr gloriosa Barbaraq; generosa: Paradisi vernans rosa: car

Rita

PIETATIS.

103

floratis lilium. Ave Virgo pulchra tota,
Charitatis fonte lota, dulcis mi-
tisq; devota. Vas virtutum omnium.
Ave criminis ignara: Sponsum audis
voce clara: Veni pulchra, veni chara:
veni coronaberis. Ave Barbara sere-
na: pulchra quasi luna plena, singulari
canulera Sponsum Agnum sequeris.
Ave Barbara Beata, quæ cum Sponso
preparata: nuptiarum adoptata, tran-
sivisti gaudia. Ave fulgens margarita,
in corona JESU sita: tam in morte
quàm in vita: sis nobis propitia.

P. Specie tua, & pulchritudine tua.

R. Intende prospere procede & regna.

ORATIO.

Intercessio nos quæsumus Domine,
Beatæ Barbaræ Virginis & Martyris
semper adjuvet, ut non subito mori-
amur, sed ante diem mortis nostræ
Sanctissimi Corporis, & Sanguinis tui
faci q; olei ut Etionis Sacramentis sal-
tubrit. r muniamur, & ab omni malo
protegantur & ad coelestia regna per-
ducat.

ducamur. Qui vivis, & regnas, cum
Deo Patre in unitate Spiritus S. Deus,
per omnia sæcula sæculorum. Amen.

~ ~ ~ ~ ~

PROTESTATIONES

S. CAROLI BOROMEI.

Pro felici morte impetranda.

PROTESTATIO I.

IN Nomine Sanctissimæ Trinitatis,
Patris, Filij, & Spiritus Sancti, ego
infelix & miser peccator, protestor in
præsentia tua, ô Angele Dei, assignate
mihi à Divina Maiestate pro ductore,
cùm primùm natus sum; velle & desi-
derare me mori in ea sola vera & Ca-
tholica fide, quam S. Romana & Apo-
stolica tenet & profitetur Ecclesia, &
in qua omnes Sancti, quotquot fuerunt
inquam vel uspiam mortui sunt: nec
desidero diutius vivere, quàm placeat
Deo meo, cui omnem meam voluntatem
tam integrè, & ex toto subijcio.

PRO.

PROTESTATIO II.

Protestor etiam, ô Angele Dei, desiderare & velle me sub tua sancta custodia ac protectione, discedere ex hac vita, cum spe divinæ misericordiæ, sine ulla titubatione in fide, non obstante quacumque multitudinem & gravitate peccatorum meorum. certò sciens ac firmissimè credens. etiam unam solam guttam pretiosissimi Sanguinis Domini nostri JESU Christi sufficientem esse & fuisse, non solum ut me salvaret, sed universum etiam genus humanum, quin & mille mundos, si ita placitum fuisset divinæ suæ Majestati.

PROTESTATIO III.

Similiter protestor, ô Angele Sancte, petere me ex intimo corde, participem fieri misericordiæ Redemptoris, & Domini mei JESU, remissionemque omnium peccatorum meorum consequi: sciens, quòd ipse eam

nulli peccatori quantumvis gravi & abominabili, neget, ritè contrito & confesso. idque per & propter merita amarissimæ suæ passionis, & mortis, & virtutem pretiosissimi sanguinis sui pro me indignissimo in ligno Crucis copiosè effusi; per merita demum sanctissimæ Matris suæ, Virginisque MARIÆ & omnium Sanctorum & Angelorum.

PROTESTATIO IV.

ITerum protestor, Sanctissime mihi Custos supplicare me divinæ pietati ut dignetur me recipere in numerum eorum, quos ab æterno prædestinavit in suam gloriam etiamsi opereretur me pati ob peccata mea in purgatorio ad novissimum usque iudicii diem, dummodo tandem per ipsius infinitam misericordiam consequar vitam æternam.

PROTESTATIO V.

Sanctissime & vigilantissime Custos, protestor demum constituere me re-

Pro-

Procuratorem Testamenti ultimæque voluntatis animæ meæ, ad impetrandum mihi à Domino meo I E-
S U tres gratias. Prima est, ut mihi donet unum solum lachrymosum suspirium, ex infinitis illis, quæ habuit ipse, dum per tres horas vixit fuit in Cruce, quorum efficaciam & virtute mitigentur lachrymabiles illi singulus cordisque pressuræ & angustæ quibus in hora mortis affligar, & ut gloriosissima Mater Dei MARIA dignetur me vel unico etiam aspectu, ex ijs quos ipsa sub Cruce stans habuit, defigendo in unicum Filium suum virgineos oculos; suscipiendo me in eorum numerum, qui ejus precibus & meritis in die iudicii obtinebunt salutem & vitam sempiternam. Altera gratia est, ut tu fidelissime Custos meus in illa potissimum hora mihi succurras, quando anima mea separabitur à corpore meo, ut inveniam benignum Iudicem, meritò flagran-

grantissimæ illius charitatis quâ Pater-
num ipsius pectus in Cruce fuit in-
flammatum pro salute peccatorum.
Ultima demum gratia est, ut tu idem
piissime Custos meus animam meam
tibi habas commendatam, eamquæ
de ergastulo corporis egressam dex-
teræ tuæ potentiâ Redemptori meo
offeras, ut Eum unâ tecum & Sanctis
omnibus in cœli gaudijs videam, per-
fectè amem, eoquæ æternaliter fruam,
cui sit laus, honor, & gloria in omnem
æternitatem. Amen.

ORATIONES

S. BIRGITTE.

*De amarissima Passione Domini Iesu
Christi, quas quicumque devotâ reflec-
tione quotidie per annum dixerit, ra-
ra beneficia Dei & consolationes cœ-
lestes,*

*lestes, tam in anima, quam in corpore,
reportaturum se certò confidat.*

ORATIO I.

O JESU Christe, æterna dulcedo
te amantium, iubilus excedens o-
mne gaudium, & omne desiderium,
salus & amator peccatorum, qui deli-
cias tuas testatus es esse cum filiis ho-
minum, homo factus in fine tempo-
rum: memento omnis præmeditatio-
nis & intimi moeroris, quem in huma-
no corpore sustinuiti, immanitate salu-
berrimæ Passionis tuæ tempore in di-
vino corde præordinato.

Memento tristitiæ & amaritudinis,
quam in anima, te ipso testante, ha-
buisti, quando in ultimo Coena Disci-
pulis tuus Corpus & Sanguinem tuum
tradisti, pedes eorum lavisti, & con-
tuer eos consolando immensam
Passionem prædixisti.

Memento

Memento omnis timoris, angustiar
& doloris, quem in tuo Corpore deli-
eato, ante Passionem Crucis tuæ per-
tulisti, quando post trinam orationem
& Sanguineū sudorem à Iuda Discipu-
lo tuo tradebaris, ab electa gente capi-
ebaris, à falsis testibus accusabaris, à
tribus Iudæis injustè iudicabaris, in
electa civitate, in Paschali tempore,
in florida corporis iuventute innocent-
er damnabaris, veste propria exueba-
ris, & vestibus alienis induebaris, co-
laphizabaris, oculis & facie velabaris,
alapis cædebaris, ad columnam ligaba-
ris, flagellabaris, spinis coronabaris,
arundine in capite feriebaris, & innu-
merabilibus alijs calumnijs lacerabaris.

Da Domine Deus mihi quæso ob-
memoriam harum poenarum & passio-
num, ante Crucis tuæ passionem, ve-
ram ante mortem meam contritionem,
puram confessionem, dignam satisfac-
tionem, ac omnium peccatorum re-
missionem Amen.

PIETATIS.

81

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO II.

O JESU mundi fabricator, quem nulla dimensio vero termino metitur, qui terram palmo concludis, recordare amarissimi doloris, quem sustinebas, cum Iudæi sanctissimas manus tuas ad Crucem obtusis clavis primo affixerunt, & ad perforandum delicatissimos pedes tuos, cum non esses conveniens voluntati eorum dolorem super dolorem vulneribus tuis addiderunt, & sic crudeliter te distraxerunt, & extenderunt in longum & latum crucis tuæ, ut dissolverentur compages membrorum tuorum.

Deprecor te per huiusmodi sacratissimi, & amarissimi in Cruce doloris memoriam, ut des mihi timorem, & amorem tuum. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO III.

O JESU coelestis medice, recordare languoris, livoris, & doloris quos in alio

in alto crucis patibulo levatus, passus
 es in omnibus & laceratis membris tu-
 is, quorum nullam in suo statu re-
 permanferat, ita ut nullus dolor simi-
 lis tuo dolori inveniretur quia à plan-
 ta pedis, usque ad verticem capitis in-
 te non fuit sanitas, & tamen, omni-
 um dolorum immemor, Patrem pro
 inimicis, piè exorasti, dicens: Pater,
 ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.

Per hanc misericordiam, & ob me-
 moriam illius doloris, concede ut hæc
 memoria Passionis tuæ amarissimæ sit
 omnium peccatorum meorum plena
 remissio. Amen.

Pater noster Ave Maria.

ORATIO IV.

O JESU vera libertas Angelorum
 Paradisus deliciarum, memento
 meorum, & horrores, quos sustine-
 bas, cum omnes inimici tui quasi le-
 ones ferocissimi te circumsteterunt
 & cola-

PIETATIS.

113

& colaphizationibus, conspirationibus, uigilationibus, ceterisque poenis inauditis te molestarunt.

Per has poenas, & per omnia contumeliosa verba, durissimaque tormenta, quibus te Domine IESU Christe omnes inimici affixerunt, deprecor te, ut liberes me ab omnibus inimicis meis visibilibus, & invisibilibus, & dones me sub umbra alarum tuarum ad perfectionem salutis æternæ pervenire. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO V.

O IESU speculum claritatis æternæ, memento illius moeroris, quem habuisti, quando in speculo serenissimæ Maiestatis tuæ contempsisti prædestinationem electorum, per merita tuæ Passionis salvandorum, & reprobationem malorum per sua demerita damnandorum, & per abyssum miserationum

onis, tuæ, qua nobis perditis peccatoribus & desperatis tunc condoluisti: & quam latroni in Cruce exhibuisti, dicens: Hodie mecum eris in Paradiso. Rogo te IESU facias mecum misericordiam in hora mortis meæ. Am.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO VI.

O IESU Rex amabilis, & amice totus desiderabilis, memento illius moeroris, quem habuisti, quando nudus & miserabilis in Cruce pependisti, & omnes amici & noti tui adversus te ilerunt: & nullum consolatorem inveniebas, nisi solam dilectam Genitricem tuam in amaritudine animæ suæ tibi fidelissimè adstantem quam Discipulo tuo commendasti, dicens: Ecce Mater tua. deinde Discipulo: Mulier, ecce Filius tuus.

Rogo te piissime IESU per gladium doloris, qui tunc eius animam per-

PIETATIS.

115

pertransiuit, ut compatiaris mihi in omnibus tribulationibus, & afflictionibus meis corporalibus, & spiritalibus, & da mihi consolationem in tempore tribulationis, & in hora mortis meæ. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO VII.

OJESU Fons inexhaustæ pietatis, qui ex intimo affectu in Cruce dixisti: Sitio, scilicet salutem generis humani, accende quæso cordium nostrorum desideria ad omne opus perfectum, & sitim carnalis concupiscentiæ, æstum mundanæ delectationis in nobis poenitus refrigera & extingue. Amen. *Pater noster. Ave Maria.*

ORATIO VIII.

OJESU dulcedo cordium, ingentem suauitatem mentium, per amaritudinem aceti, & felis, quam pro nobis sustinuisti in Cruce, & degen-

concede nobis miseris peccatoribus.
Corpus & Sanguinem tuum, omni tē-
pore & precipuè in hora mortis no-
stræ dignè percipere ad remedium &
consolationem animarum nostrarum.
Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO IX.

OJESU regalis virtus, júbilosque
mentalis, in tanto angustia & do-
loris quem passus es, quando præ mor-
tis amaritudine & Judæorum insulta-
tione & magna voce te à D. o Patre
derelictum clamasti, dicens: Deus me-
us, Deus meus, ut quid me dereliqui-
sti? Per hanc angustiam peto à te, ut
in angustis nostris non derelinquas
nos Domine Deus noster. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO X.

OJESU, Alpha, & Omega, vita
& virtus omni tempore. recordare
quod à tuo mo capite, usque ad plantam
pedis.

tam pedis te pro nobis in aqua passionis tuæ demersisti.

Propter latitudinem, & longitudinem Vulnerum tuorum, doce me, in peccatis demersum, per veram charitatem custodire latum mandatum tuum Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O R A T I O XI.

O JESU, abyssus profundissima misericordiarum, rogo te propter profunditatem vulnerum tuorum, quæ pertransierunt medullam ossium, & viscera tuorum, ut me submersum in peccatis emergas. abscondasquæ me in foraminibus vulnerum tuorum, à facie iræ tuæ, donec pertranseat furor tuus Domine. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O R A T I O XII.

O JESU veritas Speculum figuræ unitatis, charitatisque
 Memento multitudinis in peccatis

um vulnerum tuorum, quibus à summo capitis usque ad imum pedis vulneratus fuisti, & SS. Sanguine tuo rubricatus, quam magnitudinem doloris in virginea carne tua pertulisti pro nobis pie JESU! Quid ultra debuisti facere & non fecisti?

Scribe quæso, ô pie JESU, omnia vulnera tua in corde meo, pretiosissimo Sanguine tuo, ut in illis legam dolorem tuum & mortem, ut in gratiarum actione usque in finem iugiter perseverem. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

ORATIO XIII.

OJESU Leo fortissime, Rex immortalis, & invictissime, momentis doloris, quem passus es, cum omnes vires cordis & corporis tui tibi peritus defecerunt, & inclinato capite distulisti: Consummatum est.

Per hanc angustiam, & dolorem miserere mei in ultima consummatione exitus.

ne exitus mei, cum anima mea anxiosa fuerit, & spiritus meus conturbatus. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O R A T I O XIV.

OJESU unigenite altissimi Patris, splendor & figura substantiæ ejus, memento obnixæ commendationis, quâ Patri Spiritum tuum commendasti, dicens: In manus tuas Domine, commendo Spiritum meum. Et laceratio Corpore, ruptio corde, cum valido clamore patefactis visceribus misericordię tuæ, expirasti.

Per hanc pretiosissimam mortem, precer te Rex Sanctorum, conforta me ad resistendum diabolo, mundo, carni, & sanguini, ut mundo mortuus tibi vivam, & in novissima hora exitus mei suscipe, ad te revertetor spiritum meum exulem, & peregrinum. Amen. *Pater noster. Ave Maria.*

O R A T I O XV.

OJESU vitis vera, &

fructus

memento superfluentis & abundantis effusionis Sanguinis tui, quem tu de Corpore tuo sicut de botro expressum copiosissime effudisti, quando in Cruce torcular solus calcasti, & lanceâ militari perfoſſo latere nobis sanguinem & aquam propinasti, ita ut nec minima gutta in te remaneret: & denum quasi myrrhæ fasciculus in altum suspensus fuisti, & delicata carorum evanuit, & liquor viscerum tuorum exaruit, & medulla ossium tuorum emarcuit.

Per hanc amarissimam Passionem, & pretiosi Sanguinis effusionem: pie JESU, precor te, suscipe animam meam in agone mortis meæ. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

CONCLUSIO.

O Domine JESU Christe, Fili Dei vivi, suscipe hanc orationem in ore illo superexcellenti, in quo omnia vulnera tui Sanctissimi Corporis

PIETATIS.

121

sustinuisti & miserere mei famuli tui,
& omnibus peccatoribus, cunctisque
fidelibus tam vivis, quam defunctis da
misericordiam, gratiam, remissionem,
& vitam aeternam. Amen.

SALUTATIONES

*Ad omnia membra Christi, & sui ipsius,
omniumque amicorum ad eundem
commendatio.*

Salve tremendum cunctis potestati-
bus Caput Domini nostri JESU
Christi, Salvatoris nostri, pro nobis
spinis coronatum, & arundine percut-
sum. Salve speciosissima Salvatoris no-
stri JESU Christi Facies, pro nobis
spuitis illita, & alapis caesa. Salvete
benignissimi Domini nostri JESU
Christi Salvatoris Oculi, pro nobis
lachrymis perfusi. Salve mellissimum
Os, Gutturq; suavissimum Domini no-
stri JESU Christi, pro nobis felle &
aceto potatum. Salvete Aures be-
nignissime Domini nostri JESU Christi,
Salva-

Salvatoris, pro nobis contumeliis, & opprobriis affectæ. Salve Collum humile JESU Christi, pro nobis colaphizatum, dorsumq; sanctissimum pro nobis flagellatum. Salvete venerabiles Domini nostri JESU Christi, Manus & brachia, pro nobis in Cruce extensa. Salve Pectus missimum Domini nostri JESU Christi, Salvatoris nostri, pro nobis in passione conturbatum. Salve Latus gloriosum, Domini nostri JESU Christi, pro nobis lancea militis perforatum Salvete Domini nostri J E S U Christi Salvatoris nostri sacra misericordiæ Genua, pro nobis in orationibus flexa. Salvete Domini J E S U Christi Salvatoris nostri. Pedes adorandi, pro nobis clavibus affixi. Salve totum Corpus J E S U Christi, pro nobis in Cruce suspensum, vulneratum, mortuum, & sepultum. Salve Sangûis pretiosissime & Corpore Domini JESU Christi Salvatoris nostri, pro nobis effuse. Salve

San-

PIETATIS.

183

Sanctissima Domini nostri IESU
Christi Anima, in Cruce pro nobis
in manus Patris commendata.

In eadem commendatione, tibi
commendo hodie & quotidie anima n.
vitam meam, cor & corpus meum, o-
mnes sensus & actus meos, omnes a-
micos, benefactores & consanguine-
os meos, animas Parentum, Fratrum,
Sororum, & omnium amicorum & i-
nimicorum meorum: ut nos protegere,
liberare, & defendere digneris, ab o-
mnibus insidiis inimicorum nostrorum,
visibilium, & invisibilium, nunc &
in perpetuum. Amen.

De eadem Passione Christi.

PRecor te amantissime Domine IE-
SU Christe, propter illam eximi-
am charitatem, qua humanum genus
dilexisti, quando tu caelestis Rex pen-
debas in ara Crucis, cum divina cha-
ritate, cum mississima anima, cum tri-
stissimo gestu, cum conturbato senti-

bus, cum transfixo corde, cum per-
strepentibus membris, cum verberato
corpore, cum sanguineis vulneribus,
cum defluentibus rivis, cum expensis
brachiis, cum confixis pedibus, cum
extensis venis, cum clamoroso ore,
cum rauca voce, cum pallida facie,
cum mortali colore, cum lachrymosis
oculis, cum vertigine capitis, cum ar-
denti amore, cum gemebundo guttu-
re, cum sitibundis desiderijs, cum a-
maro gustu aceti & felis, cum incli-
cato capite morti obviante, cum divi-
sione tenerrimi corporis, & deificæ a-
nimæ, cum aperto latere, cum origi-
ne viventis fontis In ea charitate pre-
cor te pijssime Domine IESU Christe,
qua Cor tuum amorosum scindebatur,
ut sis mihi placabilis, super multitu-
dine peccatorum meorum, ut com-
pleas in bonis desiderium meum, &
bonum ac sanctum finem vitæ meæ,
nec non gloriosam lætamq; resurrecti-
onem mihi propter tuam largissimam
miser-

PIETATIS.

125

miser ricordiam tribuere digneris. Qui
vivis, & regnas Deus per omnia sæ-
cula sæculorum. Amen.

†. *Proprio Filio suo non pepercit Deus,*

℟. *Sed pro nobis omnibus tradidit illum.*

OREMUS.

○ Mnipotens sempiterne Deus, qui
ex nimia charitate unicum Filium
tuum pro nobis incarnari, nasci, pati,
flagellari, crucifigi, & mori voluisti,
præsta nobis quæsumus, ut per ejus
sacratissima vulnera quæ pro nobis per-
tulit, eius pretiosissimo Sanguine pu-
rificati à peccatis, erroribus, & negli-
gentiis nostris, tibi Domino Deo no-
stro placiti Templum Spiritus S. & Pa-
triæ cælestis participes efficiamur. Per
Christum Dominum nostrum. Añi.

Considerationes de Passione Christi,

Divi Gregorij Papa.

○ Domine I E S U Christe, adora-
te in Cruce pendentem, & coro-
nam

nam spineam in capite portantem, deprecor te, ut me Crux tua liberet ab Angelo percutiente. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine JESU Christe, adoro te in Cruce vulneratum, fele & aceto potatum, deprecor te, ut vulnera tua sint remedium animæ meæ. Am.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine JESU Christe, propter illam amaritudinem, quam pro me miserrimo sustinuisti in cruce maxime in illa hora, quādo nobilissima anima tua egressa est de benedicto Corpore tuo, deprecor te, miserere animæ meæ in egressu suo, & perduc eam in vitam æternā Am. *Pater noster. Ave Maria.*

O Domine JESU Christe: adoro te descendantē ad inferos, & liberantem captivos, deprecor te, ne permittas me illuc intrare. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine IESU Christe, adoro te in sepulchro positum, myrrha & aroma-

aromatibus conditum, deprecor te,
ut tua mors, fit vita mea. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine IESU Christe, adoro
te resurgentem à mortuis, ascenden-
tem ad caelos sedentemq; ad dexteram
Patris, deprecor te, ut illic te sequi,
& tibi praesentari merear. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

O Domine IESU Christe, Pastor
bone, Justos conserva, peccatores ius-
tifica, omnibus fidelibus miserere, &
propitius esto mihi peccatori. Amen.

Pater noster. Ave Maria.

LITANIÆ

De SS. Nomine JESU.

KYrie eleison. Christe eleison.

Kyrie eleison.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Pater de coelis Deus, Miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus,
 Spiritus Sancte Deus,
 Sancta Trinitas unus Deus,
 Jesu Fili Dei vivi,
 Jesu potenti ssime,
 Jesu fortissi me,
 Jesu perfectissi me,
 Jesu gloriosi ssime,
 Jesu mirifice,
 Jesu jucundi ssime,
 Jesu charissi me,
 Jesu clari or Sole,
 Jesu pulchrior Luna,
 Jesu splendi di or stellis,
 Jesu admirabilis,
 Jesu delectabilis,
 Jesu honorabilis,
 Jesu humilli me,
 Jesu pauperrime,
 Jesu mitissi me,
 Jesu patientissi me,
 Jesu obedi enti ssime,
 Jesu castissi me,
 Jesu amator castitatis,

Miserere nobis:

Miserere nobis:

Jesu.

Jesu amator pacis,
 Jesu amator noster,
 Jesu speculum vitæ,
 Jesu exemplar virtutum,
 Jesu decus morum,
 Jesu zelator animarum,
 Jesu refugium nostrum,
 Jesu Pater Pauperum,
 Jesu consolator afflictorum,
 Jesu Thesaurus Fidelium,
 Jesu Gemma pretiosa,
 Jesu armarium perfectionis,
 Jesu bone Pastor ovium,
 Jesu stella maris,
 Jesu lux vera,
 Jesu sapientia æterna,
 Jesu bonitas infinita,
 Jesu gaudium Angelorum,
 Jesu Rex Patriarcharum,
 Jesu inspirator Prophetarum,
 Jesu Magister Apostolorum,
 Jesu Doctor Evangelistarum,
 Jesu fortitudo Martyrum,
 Jesu lumen Confessorum,

Miserere nobis.

Miserere nobis.

Jesu Sponse Virginum, Miserere nō
 Jesu Corona Sanctorum omniū, Mis-
 Propitius esto, Parce nobis Jesu.
 Propitius esto, Exaudi uos Jesu.
 Ab omni malo Libera nos Jesu.
 Ab omni peccato, Libera nos Jesu.
 Ab ira tua, Libera nos Jesu.
 Ab execranda jurandi consuetudine,
 Libera nos Jesu.

Ab omni perjurio & blasphemia. Lib.
 Ab insidijs diaboli, Libera nos Jesu.
 A peste fame & bello. Libera nos I.
 A transgressione mandatorum tuorum
 Libera nos Jesu.

Ab incurſu omnium malorum. Lib.
 Per incarnationem tuam. Libera
 Per Adventum tuum, Libera nos Jesu.
 Per Nativitatem tuam, Libera nos
 Per circumſiſionem tuam, Libera
 Per cœleſtem Nominaſ JESU impoſi-
 tionem, Libera nos Ieſu.

Per Dolores tuos, Libera nos Ieſu.
 Per flagella tua, Libera nos Ieſu.
 Per mortem tuam, Libera nos Ieſu.

Per

Per Resurrectionem tuam, Libera.
Per Ascensionem tuam, Libera nos.
Per Gaudia tua, Libera nos IESU.
Per gloriam tuam, Libera nos Iesu.
Per dulcissimam Virginem Matrem tuam,
Libera nos Iesu.
Per intercessionem Omnium Sanctorum tuorum. Libera nos Iesu.
Peccatores. Te rogamus audi nos.
Ut dulcem melliflui Nominis I E S U
memoriam in tabulis cordis nostri,
digito tuo inscribere digneris. Te
rogamus audi nos.
Ut Nomen hoc Sanctissimum, & vi-
ventes in opere, & morientes in
corde, & ore habere mereamur.
Te rogamus audi nos.
Ut benignissime IESU, nobis sis I E-
SUS: Te rogamus audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi.
Parce nobis Iesu.
Agnus Dei, &c. Exaudi nos Iesu.
Agnus Dei, &c. Miserere nobis.
Iesu. Christe audi nos.

Iesu

Iesu Christe exaudi nos.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie
eleison. Pater noster, &c.

℟. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos à malo.

℟. Sit nomen Domini benedictum.

℞. Ex hoc nunc & usq; in sæculum.

℟. Non nobis Domine non nobis.

℞. Sed Nomini tuo da gloriam.

℟. Exurge Christe adiuua nos.

℞. Et libera nos propter Nomen tuum.

℟. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

OREMUS.

DEUS, qui gloriosissimum Nomen
Domini nostri IESU Christi, feci-
sti fidelibus tuis summo suavitatis af-
fectu amabile, & malignis spiritibus
tremendum, atq; terribile; Concede
propitius, ut omnes qui hoc Nomen
IESU devotè venerantur in terris,
sanctæ consolationis dulcedinem in
præsenti percipiant, & in futuro gau-
dium exultationis, & interminabilis
beati-

beatitudinis obtineant in cælis. Per
eundem Christum Dominum nostrum
Amen.

ORATIO.

Divi Gregorij Papa Eccl. Doctoris.

BONE IESU Verbum Patris, splen-
dor paternæ gloriæ, in quem de-
siderant Angeli prospicere, doce me
facere voluntatem tuam, ut à spiritu
tuo bono deductus, ad beatam illam
perveniam civitatem, ubi est dies æ-
terna, & unus omnium spiritus, ubi
est certa securitas, & secunda æterni-
tas, & æterna tranquillitas, & tran-
quilla felicitas, & felix suavitas: ubi
tu Deus cum Patre & Spiritu Sancto,
vivis, & regnas, per infinita sæcula
sæculorum. Amen.

Sanctus Bernardus ad Jesum.

OBONE Iesu, ô pijsime Iesu, ô dul-
cissime Iesu, ô Iesu Fili Mariæ,
Virginis plene misericordia, & pieta-
te. O dulcis Iesu, secundum magnam
mise-

miserecordiam tuam, miserere mei. O clementissime IESU, te deprecor per illum Sanguinem pretiosum quem pro peccatoribus effundere voluisti, ut abluas omnes iniquitates meas, & in me respicias miserum & indignum humiliter veniam petentem, & hoc Nomen Sanctum Iesus invocantem. O Nomen Iesu, Nomen dulce: Nomen Iesu, Nomen delectabile. Nomen Iesu, Nomen confortans. Quid est enim Iesus, nisi Salvator? Ergo Iesu, propter Nomen Sanctum tuum esto mihi Iesus, & salva me: ne permittas me damnari, quem tu de nihilo creasti. O bone Iesu, ne perdat me iniquitas mea quem fecit omnipotens bonitas tua. O dulcis Iesu, recognosce quod tuum est, & absterge quod alienum est. O benignissime Iesu, miserere mei, dum tempus est miserandi: ne damnes me in tempore judicandi. Quæ utilitas in Sanguine tuo, dum descendero in æternam corruptionem? non mortui laudabunt

dabunt te Domine Iesu, neq; omnes qui descendunt in infernum! O amantissime Iesu, ô desideratissime Iesu, ô mississime Iesu, ô Iesu, Iesu, Iesu, ad-
mitte me intrare in numerum electo-
rum tuorum: ô Iesu Salus in te cre-
dentium: ô Iesu solatum ad te con-
fugientium: ô Iesu dulcis remissio o-
mnium peccatorum. O Iesu Fili Ma-
riæ Virginis, infunde in me gratiam,
sapientiam, charitatem, castitatem, &
humilitatem, ut possim te perfectè di-
ligere, & laudare, te perfrui, tibi ser-
vire, & in te gloriari, & omnes qui
invocant Nomen tuum quod est Ie-
sus Amen.

Ave Domine Iesu Christe, via dul-
cis, Veritas vera, gaudium nostrum,
charitas summa, fons amoris, pacis
dulcedo, vita perennis.

Amantissime Domine IESU Christe
obsecro te per amorem illum .perfe-
ctissimum, quò salutem nostram zelâ
do, ubique tam fideliter, quam fei-
ven-

venter eam quæris, da mihi rectam, puram, simplicem, ac Deiformem in singulis intentionem, ut in quibuscûq; agendis, & vivens, & moriens non aliud quæram aut intendam, quàm purè gloriam & beneplacitum tuum. Hæc da mihi fidelissime amator, ut te ex toto corde meo desiderem, diligam, & quæram in tempore, in æternitate: extinctô per gratiam tuam penitus omni amore proprio.

Obsequium Filiale, erga Beatissimam Virginem MARIAM.

OFFICIUM

Immaculate Conceptionis.

B. MARIE VIRGINIS.

AD MATUTINUM.

Eja mea labia nunc anuntiate.

Laudes & præconia Virginis beatæ
Domina in adjutorium meum intende.

Me de

PIETATIS.

137

Me de manu hostium potenter defende.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Am.

H Y M N U S.

Salve mundi Domina,
Cœlorum Regina
Salve Virgo Virginum,
Stella Matutina:
Salve plena gratiæ,
Clara lux Divina:
Mundi in auxilium,
Domina festina.
Ab æterno Dominus,
Te præordinavit,
Matrem Unigeniti,
Verbi, quo creavit.
Terram, pontum, æthera,
Te pulchram ornavit,
Sibi Sponsam, ut quæ in
Adam non peccavit.

- ♣. Elegit enim Deus & praelegit eam.
 ✠. In tabernaculo suo habitare facit eam.
 ♣. Domina exaudi orationem meam.
 ✠. Et clamor meus ad te veniat.

OREMUS.

SANCTA MARIA, Regina cælorum,
 Mater Domini nostri JESU Christi,
 & mundi Domina, quæ nullum dere-
 linquis, & nullum despicias: respice
 me Domina clementer oculo pietatis,
 & impetra mihi apud tuum dilectum
 Filium cunctorum veniam peccato-
 rum: ut qui nunc tuam Sanctam Con-
 ceptionem devoto affectu recolo, æ-
 ternæ in futurum beatitudinis bravium
 capiam, ipso quem Virgo peperisti
 donante Domino nostro Iesu Christo,
 qui cum Patre & Spiritu Sancto vivit,
 & regnat, in Trinitate perfecta, Deus
 in sæcula sæculorum Amen.

- E. ♣. Domina exaudi orationem meam.
 ✠. Et clamor meus ad te veniat,
 E. ♣. Benedicamus Domino. ♣. Deo gratias.
 Fideles

Fidelium anima per misericordiam Dei requiescat in pace. Amen.

AD PRIMAM.

Domina in adiutorium meum intende.
Me de manu hostium potenter de-
fende. Gloria Patri, &c.

H Y M N U S.

Salve Virgo sapiens,
Domus Deo dicata,
Columna septemplici,
Mensaquè exornata:
Ab omni contagio,
Mundi præservata,
Ante sancta in utero,
Parentis, quam nata.
Tu Mater viventium,
Et porta es Sanctorum,
Nova Stella Jacob,
Domina Angelorum,
Zabulo terribilis,
Acies castrorum,
Portus & refugium,
Sis Christianorum.

†. Ipse

✠. Ipse creavit eam in Spiritu Sancto.

✠. Et effudit illam super omnia opera sua.

✠. Domina exaudi orationem meam.

✠. Et clamor meus ad te veniat.

Oratio. Sancta Maria, &c. ut supra.

AD TERTIAM.

Domina in adiutorium meum intende.
Me de manu hostium potenter de-
fende. Gloria Patri. &c.

HYMNUS.

Salve Arca foederis,
Thronus Salomonis,
Arcus pulcher ætheris,
Rubus visionis:
Virga frondens germinis,
Vellus Gedeonis,
Porta clausa Numinis,
Favusque Samsonis.
Decebat tam nobilem,
Natum præcavere,
Ab originali,
Labe Marris Evæ.
Animam, quam elegerat,

Geni-

Genitricem verè,
Nulli prorsus sinens,
Culpæ subjacere.

- 9. Ego in altissimis habito,
- 10. Et Thronus meus in columna nubis.
- 11. Domina exaudi orationem meam.
- 12. Et clamor meus ad te veniat.

Oratio. Sancta Maria. ut supra.

AD SEXTAM.

Domina in adjutorium meum intende
Me de manu hostium potenter de-
fende, Gloria Patri, &c.

H Y M N U S.

Salve Virgo puerpera,
Templum Trinitatis,
Angelorum gaudium,
Cella puritatis,
Solamen moerentium,
Hortus voluptatis,
Palma patientiæ,
Cedrus castitatis,
Terra es benedi&ta,
Et Sacerdotalis.

G

San&ta

Sancta. & immunis,
 Culpæ originalis:
 Civitas Altissimi,
 Porta orientalis,
 In te est omnis gratia,
 Virgo singularis.

✠. *Sicut lilium inter spinas.*

✠. *Sic amica mea inter filias Ada.*

✠. *Domina exaudi orationem meam.*

✠. *Et clamor meus ad te veniat.*

Oratio. Sancta Maria, &c. ut supra

AD NONAM.

Domina in adiutorium meum intende.
 Me de manu hostium potenter de-
 fende. Gloria Patri, &c.

H Y M N U S.

Salve Urbs refugii,
 Turrifque munita,
 David, propugnaculis,
 Armisq; insignita.
 In Conceptione,
 Charitate ignita,
 Draconis potestas,
 Est à te contrita.

○ Mulier fortis,
Et invicta Judith,
Pulchra Abisai Virgo,
Verum fovens David.

Rachel curatorem.
Ægypti gestavit,
Salvatorem mundi,
Maria portavit.

- ✱. *Tota pulchra es amica mea.*
- ✱. *Et macula originalis nunquā fuit in te.*
- ✱. *Domina exaudi orationem meam.*
- ✱. *Et clamor meus ad te veniat.*

Oratio Sancta Maria, &c. ut supra.

AD VESPERAS.

Domina in adjutorium meum intende
Me de manu hostium potenter de
fende. Gloria Patri, &c.

H Y M N U S.

Salve Horologium,
Quo retrò gradiatur,
Sol in decem lineis;
Verbum incarnatur.
Homo ut ab inferis.

Ga.

Ad

Ad summa attollatur,
Immensus ab Angelis,
Paulò minoratur,

Solis hujus radijs,
Maria coruscate
Confurgens aurora,
In conceptu micat.

Lilium inter spinas,
Quæ serpentis conterat,
Caput, pulchra ut luna.
Errantes collustrat.

¶. *Ego feci in calis ut oriretur lumen in
deficiens.*

¶. *Et quasi nebula texi omnem terram.*

¶. *Domina exaudi orationem meam.*

¶. *Et clamor meus ad te veniat.*

Oratio. Sancta Maria. &c. ut supra.

AD COMPLETORIUM.

Convertat nos Dñi tuis precibus
Placatus Iesus Christus Filius tuus.

Et avertat iram suam à nobis.

Domina in adiutorium meum intende.

Me de manu hostium potenter de
sando Gloriæ Patri, &c.

HYMNUS.

S Alve Virgo florens.
 Mater illibata,
 Regina clementia,
 Stellis coronata;
 Super omnes Angelos,
 Pura Immaculata,
 Atque ad Regis dexteram,
 Stans veste deaurata.
 Per te Mater gratia,
 Dulcis spes reorum,
 Fulgens stella maris,
 Portus naufragorum.
 Patens cœli janua,
 Salus infirmorum,
 Videamus Regem,
 In aula Sanctorum. Amen.

- ✠. Oleum effusum Maria Nomen tuum,
- ✠. Servi tui dilexerunt te nimis.
- ✠. Domina exaudi orationem meam.
- ✠. Et clamor meus ad te veniat.

Oratio. Sancta Maria, &c. ut supra.

Supplices offerimus.

Tibi Virgo pia,
Has Horas canonicas,
Fac nos ut in via.

Ducas cursu prospero,
Et in agonia,
Tu nobis assiste,

O dulcis Maria. Am. Deo gratias.

Sequens Antyphona á Paulo V. Pontif. Max. approbata est, qui eandem unà cum oratione de Immaculata Virginis Conceptione recitantibus centum dierum Indulgentias concessit.

Antyph. Hæc est Virgo, in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit.

Ps. In Conceptione tua Virgo Immaculata fuisti.

(preperisti.

R. Ora pro nobis Patrem cujus Filium.

O REMUS.

DEUS, qui per Immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo.

tuo habitaculum præparasti, quaſumus, ut ſicut ex morte ejusdem Filij tui præviſa, tam ab omni labe præſervaviſti, ita nos quoque mundos ejus interceſſione ad te pervenire concedas. Per eundem Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti DEUS, per omnia ſæcula ſæculorum, Amen.

ORATIO ad B. V. M.

Pro conſervanda caſtitate.

O! MARIA Virgo & Mater admirabilis caſtrarum mentium Cuſtos & nutrix fideliffima, obſecro Te per gratiam, quam genuiſti, lumbos meos baltheo caſtitalis præcinge, ut in numerum pugilum tuorum receptus, Tuo ſub Virgineo Labaro adverſus mundum, dæmonem & carnem ſtrenuè certans in terris, ſponſum Tuum Coeleſtem Agnum immaculatum Chriſtum Jeſum ſequi ubiq; merear in cælis. Amen.

Alia pro cordis puritate.

PER sanctam Virginitatem, & immaculatam Conceptionem tuam, purissima Virgo, emunda cor & carnem meam. In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

O Sanctissima Virgo, & Mater Maria, mundissimum pietatis speculum, & purissimum Virginitatis exemplar; Ego N. ex intimo te imitandi desiderio, & amore castitatis accensus, firmiter propono, me quoad vixero nullis nunquam inhonestis cogitationibus, aut desiderijs scienter inhæsurum aut consenturum; neque unquam aliquid cogitatione, verbo, opere, vel quovis alio modo facturum, aut permissurum, quod castitati adversum intelligam; & hæc omnia ad majorem Dei gloriam, animæq; meæ salutem.

Te igitur ô castissima Virgo, ego indignissimus filius, per tuam Virginitatem rogo, ut mihi impetres à dilectissimo

Etissimo Filio tuo gratiam & auxilium
ut quod verbis offero, opere præstè,
& sincerus semper castitatis, & con-
stans pietatis amator existam, donec
tandem ad cœlestes Filij tui nuptias
admittar, suavissimis Sanctorum epulis
reficiendus in cœlis. Amen.

*Protestatio & Propositum retinende
caste mentis*

EGO N. coram castissima Virg. Ma-
ria, Angelo meo Custode, & tota
Cœlesti curiâ, Tibi Deus cordis mei,
quem ubique præsentem agnosco, &
sanctè veneror, me sisto. ac protestor
me nolle urquam consentire, non mo-
dò facinori committendo: sed nè co-
gitando quidem, quantumvis adversa-
rii vim inferant. Detestor, execror.
omnes istas fœd tates, ac spurcicias.
Adeste ergo, ô Maria! ô Angele mi!
patronique Castitatis meæ, tuque vo-
luntatem meam confirma, ô bone Je-
su! quod per Sanguinem tuum sup-
plex precor. Amen.

MANUALE
LITANIÆ.

LAVRETANÆ B. V. M.

KYrie eleison. Christe eleison.
Kyrie eleison.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.
 Pater de coelis Deus, Misere nobis.
 Fili Redemptor mundi Deus, Misere.
 Spiritus Sancte Deus, Misere nobis.
 Sancta Trinitas unus Deus, Misere.
 Sancta MARIA, Ora pro nobis.
 Sancta Dei Genitrix,
 Sancta Virgo Virginum,
 Mater Christi,
 Mater divinæ gratiæ,
 Mater purissima,
 Mater castissima,
 Mater inviolata,
 Mater intemerata,
 Mater amabilis,
 Mater admirabilis,
 Mater Creatoris,
 Mater Salvatoris,

Ora pro nobis.

Virgo.

PIETATIS.

151

Virgo prudentissima,
 Virgo Veneranda,
 Virgo Prædicanda,
 Virgo Potens,
 Virgo Clemens,
 Virgo Fidelis,
 Speculum iustitiæ,
 Sedes sapientiæ,
 Causa nostræ lætitiæ,
 Vas spirituale,
 Vas honorabile,
 Vas insignæ devotionis,
 Rosa mystica,
 Turris Davidica,
 Turris eburnea,
 Domus aurea,
 Fœderis Arca,
 Janua cœli,
 Stella Matutina,
 Salus infirmorum,
 Refugium peccatorum,
 Consolatrix afflictorum,
 Auxilium Christianorum,
 Regina Angelorum,

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Ge

Regina

Regina Patriarcharum, Ora pro nobis.

Regina Prophetarum, Ora pro nobis.

Regina Apostolorum, Ora pro nobis.

Regina Martyrum, Ora pro nobis.

Regina Confessorum, Ora pro nobis.

Regina Virginum, Ora pro nobis.

Regina Sanctorum omnium. Ora.

Agnus Dei, &c. Parce nobis Dñe.

Agnus Dei, &c. Exaudi nos Domine.

Agnus Dei, &c. Miserere nobis.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Kyrie eleison. Christe eleison.

Kyrie eleison. Ave Maria, &c.

SUB tuum præsidium confugimus,

Sancta Dei Genitrix, nostras depre-

cationes nè despicias in necessitatibus

nostris, sed à periculis cunctis, libera

nos temper Virgo gloriosa & benedi-

cta, Domina nostra, Mediatrix nostra

Advocata nostra, tuo Filio nos recom-

enda, tuo Filio nos commenda, tuo

Filio nos repræsentata.

P. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.

R. Ut digni efficiamus promissionibus Christi.

ORA-

PIETATIS
ORATIO.

153

Gratiam tuam quæsumus Domine,
mentibus nostris infunde, ut qui
Angelo nuntiante Christi Filij tui In-
carnationem cognovimus, per Passio-
nem ejus, & Crucem ad resurrectio-
nis gloriam perducamur. Per eundem
Christum Dominum nostrum. Amen.

Nos cum prole pia, benedicat Vir-
go MARIA. Amen.

Oratio S. Cyrilli ad B. V. M.

AD sanctitatis tuæ pedes dulcissima
Virgo MARIA, corpore prostra-
tus & corde supplex oro, ut aliquid à
te rogare me doceas, quod te audire,
& Filium tuum exaudire delectet. In-
dignus sum gratiâ & cunctis miserationibus minor, peccatis meis obstan-
tibus à te sanctissima audiri, & à Filio
tuo benignissimo exaudiri non mere-
or: Noli tamen ad te clamantem, &
vitam emendare cupientem, pia re-
pellere. Memorare piissima non esse
auditum à sæculo, ad tua quæquam

currentem praesidia, aut tua petentem
suffragia à te derelictum! Tali ani-
matus confidentiâ ad te Virgo Maria
confugio, ad te curro, ad te verio, co-
ram te gemens, & tremens assisto. No-
li Virgo Immaculata à me peccatore
faciem tuam abscondere, sed ad me
clementer attende. Noli Mater omni-
um, ab omni benignitate tua me ex-
cludere: sed benignè fac mecum pro-
pter Nomen sacrum tuum. Noli Ma-
ter gratiæ Filij tui gratiam mihi dene-
gare: sed gratifica me illi gratiæ, quam
gratiâ plena genuisti. Noli Stella ma-
ris dum me aberrare è via lucis per-
mittere, sed splendoris tui directio-
ne erue me à peccatorum caligine.
Noli Porta cali ob scelera mea jugi-
ter oblerari, sed riporta me ad per-
tam gratiæ, à qua ingratus exivi per
quam tu mundo vitam & salutem re-
portasti. Noli Regina gratiæ ob tuæ
celitudinis gloriam mei peccatoris
oblivisci, sed memor esto fragilitatis

meæ, & adjuva me propter magnitudinem gloriæ tuæ. Imò noli Regina misericordiæ in me misero peccatore antiquæ misericordiæ tuæ Nomē amittere, sed de multitudine miserationum tuarum miserere mei. Noli quæso clementissimas aures tuæ pietatis, ob ingratitudinem meam, ad clamorem meum claudere. Noli misericordes oculos tuos, à me spes miserorum avertere. Noli solitam pietatis tuæ manum retrahere, sed tolle quod metuo, largire quô careo, indulge quod affligendo. Salva me Salvatrix, redime Redemptrix. Peccata mea me gravant, mundus involvit, caro premit, hostis insidiatur ut rapiat; hora mortis, & sententia iusti Judicis terrent me. Peccata habeo, merita nescio; sed tu Adjutrix fortis in tribulationibus, adesto meis doloribus, tantis consule periculis: aliud enim refugium nescio post Filium tuum. O! benignissima, peccata mea dele, munda me, abluc me

cor liquefacito, spiritum humilia, carnem castiga, in bono propositum meum confirma, hostem remove, redde mihi innocentiam vitæ, reduc me in sinum gratiæ, rege me, ne ruam in mortem animæ, vel opprobrium famæ & si cecidero, erige me, mores, actus & vitam meam corrige, in omni adversitate mea adjuva me; in cunctis agendis dirige me. Deo placita doce me; obtine mihi spatium, & locum pœnitentiæ; in hora exitus mei, ô clemens, mihi digneris adesse, tremendam ludicis sententiam in mansuetudinem converte, perduc me ad beatæ visionis præmium, & regnum gloriæ, ælme Trinitatis faciem sine felicitatis sine perfruendam, mihi placabilem ostende, ô pia, ô clemens, ô dulcis Virgo MARIA.

DEVOTIO.

Ad S. PAULUM Primum Eremitam.

Ut annuente bonitate Divina, suavitatis longam.

PIETATIS.

157

longevam, & absq̃, tadio placens Deo
vitam ducas, tandemq̃, post felicem &
goniam sine mortali culpa, per manus
Angelorum ad caelestia transporteris.
S. Paulum Primum Eremitam, singu-
lari devotione colas.

HYMNUS.

De S. PAVLO Primo Eremita.

TE PAULE, solitudinis,
Decus, Ducemque psallimus,
Qui primus antra, & abditas,
Sylvas replesti Numine,
Non horruisti dæmonum,
Portenta vel ludibria;
Nec rupis horror asperæ
Te flexit à sententia.
Corvus tibi cibaria,
Et fontis unda poculum,
Vestesq̃; palma præbuit.
Ac dura tellus lectulum,
A sæculi contagio,
Mens avolabat fervida,

Iuncta

Iuncta Angelorum catui,
 Deoque soli cognita.
 Adesto votis supplicum,
 Pater beate, ut corporis,
 Pulsa procul caligine,
 Cœli imbuamur lumine,
 Summo Parenti cœlitum,
 Natoque, & almo Flamini,
 Sit sempiterna gloria,
 Nunc & per omne sæculum. Amen.

7. *Ora pro nobis Sancte & venerande se-*
nex Paule Prime Eremita.

8. *Ut digni efficiamur gratijs & promissis*
tribus Christi.

O R E M U S.

DEUS qui Beatum Paulum Primum
 Eremitam à mundi turbine segre-
 gatam Angelorum caribus mirabiliter
 faciasti, ab omni nos quæsumus mun-
 di purga contagio, & celestibus donis
 sanctifica.

Beati Pauli Primi Eremitæ, Confes-
 soris.

foris tui Domine precibus confidentes, quæsumus clementiam Tuam, ut per eius, quam agimus memoriam, æterna dona capiamus. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Ad ipsum S. Paulum P. Eremitam.

Candida solitudinis Columba, sanctorum gemituum fecunde Parens, S. PAULE Prime Eremita; cui providentia Divina pro OEconomo, Corvus pro pistore, panis & aqua pro delictijs tot annis fuit; Palma vestitum, austeritas vitæ jucundā valetudinē præbuit, ac singularis divinus favor, absq; aliorum exemplo ab omni mortali macula incontaminatum usq; ad mortem præservavit: accomoda mihi clienti tuo partem meritorum tuorum, ut te patrocinate inter huius mundi varietates, & fallacias, in sæculi conversationibus Maiestati Divinæ semper placeam, nec usquam optimum Patrem meum cœlestem contistem;
sed

sed five in secundis, five in tristibus,
five in gaudio, five in-luctu eius divi-
næ voluntati firmiter adhæream; ac
tandem, post longævos dies, salutarem
mortem videam tecumq; Deum meo
laudem in æternum. Amen.

*Ad S. Antonium, in rebus perditis
efficacem Patronum.*

**Responsorium à S. Boraventur-
ra conscriptum.**

SI quæris miracula, mors, error, ca-
lamitas, dæmon, lepra Ægri surgunt
sani. Cedunt mare, vincula, resq; per-
ditas petunt & accipiunt Iuvenes &
Canes. Perrenet pericula, cessat & ne-
cessitas Narrent hi qui sentiunt: di-
cant Paduani Cedunt mare, &c.

*V. Ora pro vobis B. Antoni Prædicator
egregia.*

*R. Ut intercessionem tuam gratia percipi-
amus celestis vita gaudia.*

ORA-

ORATIO.

Clementissime Domine IESU Christi,
 He, qui B. Antonium Confessorem
 Tuum perpetuis illustras miraculorum
 splendoribus, concede propitius, ut
 per eius merita pacem Regni istius,
 & gratiam consequamur æternam.

Sanctissime famule DEI Antoni, qui
 inter opera mirabilia, in quibus elucet,
 meritorum tuorum efficacia, ad con-
 quirendas res perditas accurris, assistis,
 & instruis. Quæsumus, nobis deper-
 ditam gratiam reperire certantibus be-
 nignè subveni, ut illam amissam, &
 gloriam promissam percipe mereamur.
 Per Christum Dominum.

DEVOTIO ad S. JUDAM

THADÆUM APOSTOLUM.

Antiph. Qui timet DEUM, faciet bona,
 & qui retinens est iustitia, apprehendet il-
 lam, & obviabit illi, quasi mater benedi-
 cta. Eccl. 15.

San-

†. Sancte Juda Patrone fidelissime.

✠. Placato nobis Deum clementie.

OREMUS.

DEUS, cujus bonitas. & clementia
exhauriri non potest; aures benig-
nitatis tuæ, famulorum famularumque
tuarum precibus inclina, & præsta:
ut omnes, qui te in Apostolo tuo Juda
Thaddæo devotè recolunt, meritis o-
jus efficacibus petitionis suæ effectum
consequantur, Amen.

Oratio ad S. Judam.

†. Sancte Juda ora pro me,

✠. Et omnibus, qui colunt te.

OREMUS.

GLoriosæ Christi cognate, Aposto-
le, & Martyr S. Juda, qui vastis-
simis in regionibus fidem efferatis gen-
tibus disseminasti: virtutibus, ac mira-
culis clardis, innumerabiles filios JE-
SU Christo peperisti, per illum, qui
te sibi

PIETATIS 163

Te sibi Apostolum adscivit, precor,
ut me miserum à consuetudine pecca-
torum meorum abstrahas, à cogita-
tionibus immundis me tuis meritis
præserve. & in rebus desperatis tuo
mihi adlis patrocínio; ac tandem ad
invisibilem gloriam tuis precibus eve-
has, ubi Sancta Trinitas adoratur, in
Patre, Filio, & Spiritu Sancto, Am.

**DEVOTIO AD S. DISMAM PE-
NITENTEM LATRONEM, MA-
GNUM** agonizantium Patronorum.

*Antiph. Beati mortui, qui in Domino
moriuntur amodò jam dicit Spiritus, ut re-
quiescant à laboribus suis Apoc: 14.*

O Disma Latro pœnitens,

Lectionissime Patrone!

Sis mihi Tutor. moriens,

Dum luctor in agone.

SANCTE Disma, qui mirâ Dei Provi-
dentiâ ex nefario Latrone in eximi-
um pœnitentiæ speculum evasisti, &
paucas

paucas intrâ horas æterna tibi gaudia comparasti, aspice de sublimi gloriæ tuæ throno in hanc vallem miseriæ. Recordare, ô Sancte mirabilis! mentis humanæ fragilitatis, ad malum semper, quàm ad bonum, magis proclivis: recordare, & pro nobis ad Deum appella, ut sicut per gratiam tuam efficacem ad poenitentiam, & paradisi celestis gloriam te perduxit, ita nos famulos tuos, & famulas, eadem efficaci gratiâ ad dignos poenitentiae fructus impellat: ut peccata tecum abolentes, piè tibi committamur, ac una tandem in Deo Salutarum nostro perenniter exultemus. Amen.

Oratio S. Brigittæ

Benedictio æterna sit tibi Domine mi IESU Christe, qui exultans in mortis agonia, omnibus peccatoribus spem de venia tribuisti, quando Latroni ad te converso paradisi gloriam misericorditer promissisti, Amen.

INVO.

INVOCATIO
S JOANNIS.
NEPOMUCENI.

Canonici Pragensis, Patroni pe-
riclitantium in fama.

Quanta per hunc Sanctum Patronum
Bonitas Divina afflictis ac contrista-
tis curatibus distribuit solamina, non tan-
tū quotidiana ad Sepulchrum eius te-
stantur miraculosissima portenta, sed etiam
idipsum manifestissimis experiētiis uni-
versus clamat Orbis. Hinc supervaca-
neum esset tutelam erga suos cientes hu-
ius Divi Protectoris periclitantium com-
mendare verbis, qui experiri in omnibus
calumniarum periculis, à cunctis potest.

Commendatio sui.

AD S. JOAN-EM NEPOMU-
CENUM.

O Sancte Joannes Nepomucene Pa-
trone

trone mi, veneror te in gloria coelesti
 aureâ coronâ immortalitatis amictum
 & inter filios Dei computatum; simul
 etiam ad te confugio, orans supplex;
 ut me tibi à divina bonitate committam
 sum hodie, & totâ vita mea tuo pa-
 trocinio protegas; & à pudore mun-
 dano custodias, Amen,

Alia Oratio.

DEUS cordis mei, sine cuius nutu
 ne capillus quidem de capite no-
 stro perit; te per gloriosa merita fidei
 tui servi Joannis Nepomuceni (qui
 de Ponte Pragensi in Moldavam deie-
 ctus, & mergi maluit, quam Sacrosan-
 ctum Confessionis sigillum Regi revelare)
 suppliciter oro, ut in hoc tibi
 noto honoris mei manifesto periculo
 mihi pro benignitate tua subvenire
 meque ab omni confusione ac infamia
 oruere digneris, nè gaudeant super me
 inimici mei. Amen.

OFFI.

OFFICIUM.

De D. JOANNE.
NEPOMUCENO.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus
Deus Sabaoth, pleni sunt cœli &
terra gloria tua.

AD MATUTINUM.

- ✧ Domine labia mea &c.
 - ✧ Deus in adiutorium, &c.
 - ✧ Domine ad adjuvandum, &c.
- Gloria Patri, &c.

H Y M N U S.

ORbi Nepomucum dedit;
Te Joannes suum credit,
Patronum Bohemia.

In qua tuæ pietatis,
Admirandæ sanctitatis,
Coruscant insignia.

- ✧ Domine ne elongaveris auxilium
tuum à me.

H₂

✧. Ad

h. Ad defensionem meam conspice,

OREMUS.

DEUS, cui soli debetur omnis honor & gloria, per gloriosa merita S. Martyris tui Joannis Nepomuceni, te suppliciter exoro, ut omnem infamiam & confusionem publicam undecunque mihi impendentem misericorditer avertere digneris, & concede sic uti honore temporali, ut æterna in confusionem evadere, & in coelesti gloria merear collocari. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui ab æterna confusione, ignominiosa morte Crucis nos redemit, & nunc tecum vivit & regnat, Deus in sæcula sæculorum. Amen.

AD PRIMAM.

7. Deus in adiutorium, &c.

8. Domine ad adiuvandum &c.

H Y M N U S.

DEi Mater impetravit,
Quod sis mirè procuravit,

Natus

Natus thero sterili.

Flammæ Coeli confirmarunt,
Prolem Sanctam te monstrarunt,

Signo non fallibili.

✠. Ad te Domine levavi animam
meam,

✠. Deus meus in te confido non
erubescam.

Oratio ut supra

AD TERTIAM.

Deus in adiutorium, &c.

Domine ad adjuvandum, &c.

H Y M N U S.

Vix Sacerdos ordinatus,
Es ferventer mox zelatus,

Solam Dei gloriam.

Divinum semen sparsisti,

Populos post te traxisti,

Per miram facundiam.

✠. Custodi animam meam & erue me

✠. Non erubescā quoniā speravi in te.

H3

Oratio

Oratio ut supra.

AD SEXTAM.

- †. Deus in adjutorium, &c.
 ‡. Domine ad adjuvandum, &c.

HYMNUS.

TE Regina Confessorem,
 Virtus fecit & Censorem,
 Mirandæ Prudentiæ.

Ab hac Pater vocitatus,
 Unus suæ declaratus,

Testis conscientiæ.

- †. Suscipe me Domine secundum
 loquium tuum.
 ‡. Et non confundas me ab expecta-
 tione mea.

Oratio ut supra.

AD NONAM.

- †. Deus in adjutorium, &c.
 ‡. Domine ad adjuvandum, &c.

HYMNUS.

Sævus piger Imperator,
 Malorum clarus patrator,

Polli-

PIETATIS.

171

Pollicetur pessima.

Ni quæ dixit Sacramento,
Tu propales in momento,
Uxoris peccamina.

7. In te Domine speravi non confundar in æternum.

8. In iustitia tua libera me.

Oratio ut supra.

AD VESPERAS.

7. Deus in adiutorium, &c.

8. Domine ad adjuvandum, &c.

H Y M N U S.

Arcanum custodivisti,
Ob quod lætus subivisti,
Tormentorum genera.

Aquis tandem suffocatus,
Effectus quod sis Beatus,
Prodiderunt fidera.

7. Intende animæ meæ & libera eam.

8. Propter inimicos meos eripe me.

Oratio ut supra.

H4

AD

MANVALE AD COMPLETORIUM.

- y. Converte nos Deus salutaris noster
 R. Et averte iram tuam à nobis,
 y. Deus in adiutorium, &c.

H Y M N U S.

Tumulatus nunc quiescis,
 Et in dies illucescis,
 Præclaris miraculis.

Es certus Famæ Patronus,
 Nos à malæ famæ pronus,
 Defendas periculis.

- y. Domine non confundar.
 R. Quoniam invocavite.

Oratio ut supra.

COMMENDATIO.

Suscipe quas dedimus Joannes Be-
 ate,

Tibi preces supplices noster advo-
 cate.

Fieri, dum vivimus, ne finas infames,
 Et nostros post obitum coelis infer
 manes.

ORA-

SANCTE Joannes Martyr, ac Patronus
 Nepomuci in Bohemia oriunde,
 Templi S. Viri, in Arce Pragensi Ca-
 nonice, (eo quod ad instantiam
 Venceslai IV. Regis ulcisci se de con-
 iuge, scire illum de vita corrigenda
 monente volentis) ante & post Tor-
 turam, Confessionem Augustæ propa-
 lare recusasti. in flumen Moldavam ex
 ponte præcipitatus, à luminibus no-
 ctu, supra flumen, ubi corpus tuum
 iacuit, apparentibus certissimis tuæ
 innocentæ & sanctitatis testibus os-
 tensus, solenniter ab universo Clero
 ac populo, ad Cathedrale Templum
 deponatus fuisti, ubi usque hodie, qui
 tuum Sepulchrum dehonorant, vulgi
 infamiam effugere non solent. Tu
 ergo admirandam, inauditam, ac sem-
 piternam memoriam secreti Exomolo-
 giseos, post te reliquisti, per hæc tua
 merita & dona divinitus tibi conces-
 sa, precamur suppliciter ac fiduciali-

Hs

ter,

ter, ut ira eius conquiescat, peccatorum poenas, uti pettem, bellum, famem, aliasque tam corporis quam animæ plagas, clementer avertat, & ut nos ante obitum confiteri, pro peccatis satisfacere, omne periculum & sæculi dedecus, hominum scandalum effugere, Deo placere, adhærere, vitam laudabiliter concludere, & ad vitam æternam pervenire possimus. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

LITANIÆ.

DE S. JOANNE NEPO-
MUCENO.

Cujus memoria 16. Maji colitur.

KYrie eleison. Christe eleison.
Kyrie eleison.

Christe audi nos, Christe exaudi nos.
Pater de cælis Deus. Miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, Misere.
Spiritus Sancte Deus, Miserere nobis.
Sancta

PIETATIS.

175

Sancta Trinitas unus Deus, Miserere.

Sancta Maria, Ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, Ora pro nobis.

Sancta Virgo Virginum,

Sancte Joannes Nepomucene,

Lachrymis & precibus ferum tuorum
parentum ad B. V. M. fufis
nate,

Visibili coruscâ luce in natali tuo
à cœlo honorate,

Unigenite, solatium & gaudium
tuorum Parentum,

In piger minister S. Altaris,

Vir Apostolicus,

Lumen Ecclesiæ Pragensis,

Speculum & Norma Confessatio-
rum,

Eleemosinarie liberalissime,

Refugium pauperum,

Conclator afflictorum,

Expurgator hæresum,

Tubâ legis Evangelicæ,

Dignitatum & honorum, contemptor,

A teneris unguiculis ardentissime

Hic

Mario.

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Mariophile,

Orator eloquentissime,

Prædicator zelosissime,

Salutis animarum cupidissime,

Multos ad poenitentiam convertens

Sanctimonie prototypon,

Vas puritatis mundissimum,

Rosa patientie,

Spiritu Prophetico imbute,

Sigilli Confessionis Sacramentalis

Custos invictissime,

Ad frangendum hoc sacrum Sigillum
frustra blanditis & minis sollicitate.

Ante & post torturam confessio-
nem Angustie propalare reculans,

Eligens potius mori, quam minima
confessionis Secreta prodere,

In tormentis perferendis patientis-
sime, & constantissime

Ad mortem te Sancte semper di-
sponens.

Illatas tibi injurias patienter ferens,
Martyrii cupidissime,

Ob sigillum S. confessionis integrè
serva-

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

servatum in Moldavam flumen præ-
cipitate,

Martyr Dei inclyte,

Post mortem luminibus noctu supra
aquam iuxta corpus tuum coruscan-
tibus à Deo manifestate,

Cuius sepulchrum miraculis gloriosum
Bohemorum Taumaturge & Patrone,
Nobile depositum Urbis Pragenæ,

Patrone singularis famæ periclitantium,
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi.

Parce nobis Domine.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi.

Exaudi nos Domine.

Agnus Dei qui tollis peccata mundi.

Miserere nobis.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Kyrie eleis. Christe eleis. Kyrie eleis.

Pater noster &c. *Ave Maria* &c.

¶ Ora pro nobis B. Joannes Nepo-
mucene. (Christi.

¶ Vt digni efficiamur promissionibus

O R E M U S.

A Desto Domine preeibus nostris;
H^{ic} quas.

quas in memoriam Beati Joannis Confessoris fundimus, ut eius intercessione, & meritis ab infamia & temporali derisu liberati, ante obitum confessi, & poenitentes ad æternæ beatitudinis portum venire mereamur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

O R A T I O.

OMnipotens & misericors Deus, concede propitius, ut qui in meritis Divi Joannis Nepomuceni confidimus, eius potenti intercessione ex omni infamia, & confusione publica, tam temporali quam æternâ, huius & alterius vitæ, & vel maximè ex imminenti, tali N. N. periculo, per piissimam misericordiam eruanur. Per Iesum Christum, &c.

PIVS AFFECTVS

Ad Incorruptam. LINGVAM.

D. IOANNIS NEPOMVCENI.

B. Lingua D. IOANNIS NEPOMVCENI.

*Nostra semper sit pro famâ,
Pro delendis culpis clama's*

Tacit

Taciturnitatis amantissima,

Nostra &c.

Dignitate, & meritô Apostolica,
Ineffabili benedictione donata,
Confessariorum speculû & norma,
Salutis animarum cupidissima,
DEO deditissima,

In tormentis IESVM, & MA-
RIAM inclamans,

Prophético spiritu imbuta,
Sigilli Sacramentalis Confessionis
custos,

Tuba Legis Evangelicæ,
Loquens ad ædificationem,
Loquens admonitionem,
Loquens ad consolationem,
Vates futurorum,

Ærarium Divini amoris,
Gloria Capituli Pragensis,
Per trecentos annos, & ultra in-
corrupta,

Solacium afflictorum,
Asylum oppressorum,
Refugium desolatorum,

NOVUM

B. Lingva.

B. Lingva.

B. Lingva.

g. Lingva

Novum Bohemiæ subsidium,
 Protectrix te colentium,
 Gloriosa,
 Omnibus solatiofa,

O R A T I O.

DEUS, sinceritatis amator, & simplicitatis, qui iussisti Discipulos tuos esse instar columbæ simplices, & prudentes sicut serpentes, te suppliciter rogo per intercessionem Beati Martyris, & Confessoris JOANNIS gratiam mihi conferre dignens; ut non sim duplici corde, nec laudem, quæ vituperanda sunt, sed sincero corde, & alios ædificem, & te in omnibus honorem.

Tu verò, sancte Patrone! intercedere pro me dignare, ut tuò exemplo nullius malefacta laudem, nec in malo proximum confirmem, nec blandiar cum damone, ut noceam, sed, quantum in me est, cum modestia loquar, quod sentio, & si nã fert, corrigam ut prosum, Amen.

Pater

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO II.

O Sapientia æterna cujus oraculo labia stulti miscent se rixis, & os ejus jurgia provocat, pone Domine, per merita, & intercessionem B. JOANNIS Martyris tui custodiam ori meo, & osillum circumstantiæ labiis meis, ut, quæ viderunt oculi mei, aut audit auris mea, non proferam temerè in jurgio, nè postea emendare non possim, cum amicum dehonestavero. Averte à me Domine, contentiones, & jurgia, nè, quod minaris contentiosis, mihi eveniat: Semper jurgia quærit malus angelus autem crudelis mittetur contra eum. Da, ut omnem ostendam erga omnes mansuetudinem, tanquam tuus discipulus, qui mitis es, & humilis corde.

Tu verò, sancte Patrone? qui ab omni contentione, atque convitiò Linguam tuam custodisti, doce me frænare linguam, & remotum esse ab omni jurgio,

jurgio, ac convitio, ut malim exemplo tuò honestè vinci, quàm periculosè, atque nefariè vincere.

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO. III.

Domine JESU Christe ad cujus sacratissimum Nomen genu flectunt & qui in cælis, & qui in terra, atque intra eam sunt. Per merita B. JOANNIS Confessarii, & Martyris gratiam mihi concede, ut sacratissimum Nomen tuum, quod à Judæis infidelibus, atque hæreticis jugiter blasphematur, à me nè in minimo quidem dehonoretur. Da pretiosum Sanguinem, & mortem, sanctissimaque Sacramenta, intra quæ merita tua conclusisti, non temerè effutiam, nè iis indignus in extremo vitæ Sacramentis, & meritò tuò destitutus, infausiè moriar.

Tu verò, sancte Patrone! cujus Lingua DEUM semper laudavit, & alios ad laudandum efficaciter induxit, doce me exemplò tuò omnem vel à longè vitare

vitare blasphemiam, eamq; quantum
in me erit, in aliis prohibere, Amen.

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO IV.

Domine DEUS! qui deludis deluso-
res, & manuctis das gratiam, nè
unquam permittas, ut aliorum opera,
aut dicta, maximè quæ ad pietatem
& cultum tuum spectant, irrideam, &
traducam; sed per intercessionem B.
JOANNIS Martyris tui discam aliorum
irrisiones patienter ferre, atque illuso-
res fugere, nè experiar, quæ parata
sunt derisoribus judicia,

Tu verò sancte JOANNES! qui
magisterium Linguae obtinuisti, ac
Linguam tuam arcta in custodia con-
clusisti, precibus tuis gloriosis fac me
fugere omnem irrisionem, & sannas
omnes, ut nulli molestus, cum omni-
bus pacem custodiens, æternam re-
quiem merear obtinere, Amen.

Pater noster, Ave Maria.

ORA-

ORATIO V.

DEUS, cui odibiles sunt detractores, quique monuisti, non commisceri cum illis, nè repente consurgens perditio eorum utrumque involvat. Rogo te per B. Martyris tui JOANNIS, merita, & sanctum ejus Linguae usum, libera me à veneno detractōnis, non sint dentes mei arma, & sagittæ, aut lingua mea gladius acutus, quibus lædam, & occidam famam proximi, sed sit sermo meus ad ædificationem compositus. & ab omni vituperio, aut crimine alteri inpingendo alierus.

B. JOANNES Nepomucene! uides linguæ Exacte, doce me, Magne linguæ Magister! linguam meam Custodire contra detractōnis vitium, & secretò detrahentem proximo fugare, ac declinare, Amen

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO VI.

O Bone JESU! qui es via, veritas, & vita, da mihi per merita B. Martyris

ris tui JOANNIS, ut procul sit à me omne verbum mendax, atque ante omnia opera mea verbum verax præcedat me, ut in veritate ambulans procul semper à viis ejus recedam, qui est ab initio mendax.

Beate Patrone fac me aliè in animo retinere Apostoli monitum, ut deponam mendacium, atque loquar veritatem cum proximo meo, Amen.

Pater noster, Ave Maria,

ORATIO VII.

Domine, qui dedisti linguam homini bonum, ut in ea tibi DEO suo benediceret, & nulli malum imprecaretur; concede propitius, ani nam semper ita præparare, ac in officio continere, ut tu, sicut promisisti, linguam gubernare non desinas.

B. Martyr JOANNES! cujus veneror, atque exosculator sacratissimam linguam, qua Dominum semper benedixisti, aliosque benedicere docuisti, omnibus bene semper, nemini malè unquam

quam es precatus; impetra mihi linguam
ab omni imprecatione liberam, ac im-
muncem, A. *Pater noster, Ave Maria*

ORATIO VIII.

Domine JESU Christe. qui dixisti,
sit sermo vester: *est, est, non, non,*
quod his abundantius est, à malo est.
Tribue per merita B. JOANNIS Ne-
pomuceni Authoritatē tui sancti No-
minis itā venerari, ut nec temerè, nec
falsò, aut injustè eā abutamur: sed ju-
remus in veritate, & in judicio, & in
justitia.

Sancte JOANNES Nepomucene
fac nos magnū Divino Numini habe-
bere honorē, quia non erit impunitus,
qui super re vana nomen ejus assump-
serit. *Pater noster, Ave Maria,*

ORATIO IX.

Domine JESU, Rex pacifice, vera
pax nostra; Domine, in quo velut
in centro, ac summo bono suo mens
nostra invenit pacē, & quietē: cohibe,
queso, quæulæ mētis meæ inquietudi-
nem,

nē, & tumultuantis animi affectū, & per intercessionē mitissimi famuli tui JOANNIS Nepomuceni fac me omnē mei ipsius, & aliorū turbationis occasionē fugere, & tibi tranquillo corde servire.

Gloriose DEI Martyr B. JOANNES Nepomucene! impetra mihi ab eo, cujus vox foris non audiebatur, qui calamū quassatū non contrivit, qui non erat tristis, n-que turbulentus, sed mitis, & humilis corde, ut noverim molestas rerum quarumcunque importunitates, & asperiora hominum ingenia, æquanimiter ferre, nec animæ meæ pax ab illis sed à me ipso dependeat, A. *Pater noster, Ave Maria.*

ORATIO X.

Domine JESU Christe, Domine sapientissimi ne, qui nec falli potes, & quia justissimus es, corrumpi non sustines: miserere, quæso, per intercessionem B. JOANNIS Nepomuceni famuli tui, mihi misero homini peccatori,

ri, gratiamque concede potentem, ut non solum à lascivis, atque scurrilibus sermonibus absistam, verum etiam otiosa verba devitem, nè de illis me oporteat in die judicii reddere rationem, ubi de omnibus malis, & otiosis verbis est reddenda.

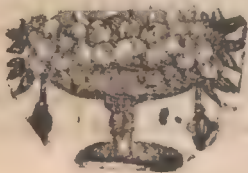
B. JOANNES, gloriose Patrone, hanc mihi à DEO gratiam specialem exora, ut non solum ab illis, & inutilibus verbis abstineam; sed licitis etiam, & utilibus utar moderatè, ac ità, ut verba mea DEO, tibi que placeant. nec lædant animam meam aut proximum scandalizent, Amen

Pater noster, Ave Maria.

Ad M. D. G. B. V. M. H.

ac

OO. SS. Venerationem.

BREVE COMPENDIVM CONTROVERSIARVM.

Pro eruditione discursuum, contra re-
centes Lutheri, & Calvini sectarios,
jussu ejusdem Serenissimi Prin-
cipis Coloniensis editum.

CONTROVERSIA I.

De vera Dei Ecclesia, & Fide.

QVÆSTIO I. Quid est vera Ecclesia.

Est omnium Christi fidem atque do-
ctrinam profitentium congregatio,
qua suo, uno & summo post Christum visibili
Capite & Pastore in terris gubernatur. quem
universum Pastorem Christus constituit.
Jo: 21. Pasce agnes meos, pasce agnos meos,
pasce oves meas: sicut promiserat Matth:
16. Tu es Petrus, & super hanc Petram &c.

QVÆSTIO II. Quæ sunt nota vera Ecclesia?

Vera Ecclesia 1. debet esse visibi-
lis.

lis. Matt. 18. jubet Christus: ut si
peccaverit frater, post correctionem pri-
vatam, & coram testibus factam
dicatur Ecclesia, quod si Ecclesiam non audi-
erit, inquit, sit tibi sicut Ethnicus, & Pu-
blicanus. Quomodo verò dicetur Ec-
clesia: quomodo audietur, nisi sit vi-
sibilis? Porro in Scriptura comparatur
Ecclesia, rebus visibilibus, ut Men-
sæ magno, qui implevit universam terram
Dan: 2. 33. Regno à mari usque ad ma-
re diffuso. Is 7. 8. Soli & Luna pleni:
Ps: 88. 38 &c. Præterea S. Christi: hō
4. in c. 6. Is: Facilius, inquit, est solem
extingui, quam Ecclesiam obscurari. Simili-
ter loquitur S. Aug: in Epist: 2. Ioan:

2. Vera Ecclesia non potest errare
in suis dogmatibus. Dicitur enim 1.
Tim: 3. 15 Columna & firmamentum ve-
ritatis Matt: 28. 20. Christus ait. Ecce
ego vobiscum sum omnibus diebus, &c. Lu-
ca 22. Ego oravi pro te (Petre) ut non
deficiat fides tua.

3. Ecclesie notæ sunt 1. Unitas &
Uniformitas in doctrina fidei 2. Sancti-

tas vite & morum. 3. Universalitas sive
ut in Catholica. 4. Apostolica i. c. ab
Apostolis derivata. 5. Conversio genti-
um. 6. Miracula, &c.

QVÆSTIO III. Quid est Fides.

R. Est donum Dei ac lumen. quo illustra-
tus homo firmiter assentitur omnibus,
que Deus revelavit, & nobis per Ecclesi-
am credenda proposuit sive scripta illa sint.
sive non.

QVÆSTIO IV. Quæ nam de hac re- ra fide tenenda sunt?

R. **U**na est fides, in qua salvari possu-
mus. Eph. 4. 5. Unum corpus, &
unus spiritus, unus Dominus, una Fides,
unum Baptisma, unus DEUS, & Pater
omnium.

2. Necessaria est ad salutem. Mar: 16.
Qui verò non crediderit, condemnabitur.
Ioan: 3. Qui non credit, jam iudicatus est.
Hebr: 11. Sine fide impossibile est placere
Deo. Nec satis credere in Deum &
Iesum Christum, nam hæc etiam dæ-

pones faciunt. *Luc. 2.*

3. Non sufficit sola ad salutem, sed præterea requiruntur bona opera. *Iac.*

1. 4. *Videtis quoniam ex operibus iustificatur homo, & non ex fide tantum. Et iac. v. 26. Fides sine operibus mortua est.*

NB. Quia verò textus hic Sole clarior Lutheri non placet talis quam nova sua doctrina manifestè contrarius, hinc Epist. S. Iacobi vocat stramineam to: 2 Ioh. 19. p. 1. Non considerans omnia, quæ in Sacra Scriptura sunt à Spir. S. esse. Accedit illud S. Pauli ad Gal: 5. *Nam in Christo Iesu neque circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed fides quæ per charitatem operatur. Et: 1. Io: 2. Hec est enim charitas Dei, ut mandata ejus custodiamus Matt: 7. 21. Non omnis qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in regnum celorum, sed qui facit voluntatem Patris mei, &c. Matt: 19. 17. Si vis ad vitam ingredi, serva mandata.*

OBIECTIO Rom: 3. 28. dicitur? *Arbitramur enim iustificari hominem per fidem (solam) sine operibus legis. &c. 1.*

Patetur

Statetur Lutherus ipse tom: 4 Vit.
temb. f. 476. à se verbum illud (*sola*
lam) textui insertum esse, quod nam-
quam fecisset, si absque eo sectam suam
tueri potuisset. 2. Ab Aposto-
lo illic per opera legis intelligi morā-
lia, & mere politica opera, quæ viri-
bus naturæ, & ante susceptam fidem
sunt, ut ostendat, neque Iudæis
ex nuda Mosaicæ legis observatione,
neque gentiles propter bona opera
ante fidem Christi susceptam patrata
iustificari posse.

4. Non omnia sunt Scripta à fidei
hanc pertinentia, sed etiam multa ver-
bo tradita. Unde præter Scripturam
admittendæ sunt traditiones 2 Th. 2.
14. Itaque fratres stete & tenete tradi-
tiones quas didicistis sive per sermonem, sive
per Epistolam nostram Ioh: 21. 25. Sunt
& alia multa, quæ fecit Iesus quæ si scriban-
tur per singula, nec ipsum arbitror mun-
dum capere posse eos, qui scribendi sunt libros.
Tertul. de corona mil: c. 4 Ubi ho-
rum inquit, & huiusmodi disciplinarum &
legem

legem expostules: Scripturarum, nullum invenies. Traditio tibi prætenditur auxilium, consuetudo confirmatrix, & fides observatrix, &c. Duplices verò sunt in Ecclesia Romana traditiones: alæ Apostolicæ, alæ Ecclesiasticæ, illæ solæ sunt, quæ partem habent cum Scriptura Sacra auctoritatem, licet & posteriores magno in pretio sunt habendæ

QVÆSTIO V. An scriptura clara sit?
an obscura?

✱. **O**bscura est in multis locis & difficilis intellectu, ut faretur S. Petrus 2. Petr. 3. In quibus (Epistolis S. Pauli) sunt quædam difficultates intellectu, quæ indocti & instabiles depravant, sicut & ceteras Scripturas ad suam ipsarum perditionem. Act: 8 33. Cùm Philippos ex Eunuchò Candacis Reginae Æthiopum quæsiisset: Putasne intelligis quæ loquor: ille respondit: & quomodo possum, si non aliquis ostenderit mihi? Nihil in Scriptura vel obscurum, vel dubium esse, ipsi Scripturæ, ut ex Ep: Petri pa-

tet, & communi sensui & experientie repugnat: alioqui enim non ita assidue studerent in multis ejus locis erudiendis illustrandis, confirmandis, omnes scholæ, & Doctores utriusque Religionis.

Obijciunt: hoc loco nobis hæretici, quod prohibeamus legere Scripturam contra Christi præceptum, lo. 5. 39. Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam æternam habere. Et 17. 12. dicitur de Berœensibus, quod quotidie scrutati fuerint Scripturas, si hæc ita se haberent: &c. Ecclesia Catholica nullo modo prohibet legere Scripturam, imò potius suadet & hortatur. Sed merito ante aliquot annos Laicis prohibuit, & adhuc prohibet, legere ex biblia, quæ passim tam diverso idiomate, juxta tam diversorum capitum & phantasiarum interpretationes sunt edita, nè quis fortè eorum lectione & perversâ ac subtilâ interpretatione in errorem inducatur. Et certè fas est Ecclesiæ prohibere lectionem Scriptu-

rarum ijs, qui eas pro suo arbitrato & phantasia volunt interpretari. Nemini ceteroqui est prohibitum benè verba & approbata Biblia legere.

QVÆSTIO VI. Quis Iudex sit dubiorum circa Scripturam occurrentium?

¶. Iudex horum dubiorum & controversi nec ipsa Scriptura, nec privatus cuiusque spiritus (ut volunt Al-versarij) esse potest. Sed ab Ecclesia, vel per Pontificem, vel per legum Concilia ferenda est sententia, juxta verbum, tum scriptum, tum traditum. Dicta id ratio, & praxis ab Apostolorum tempore.

QVÆSTIO VII. An sit aliquod visibile caput Ecclesie in terris præter Christum.

¶. **A**ffirmativè & primum quidem ut sup: diximus, fuit S. Petrus, Matth: 16. Tu es Petrus, &c. & Ioan: 21. Pasci agnos & oves meas. Hæc successerunt in eodem officio legitimè electi

Et Romani Pontifices circiter 241. ad
hæc usq. e tempora.

Dices. S. Petrus nunquam Romæ fu-
it, quomodo ergo Romanus est Pontif:
& quomodo Romani Pont: eius legi-
timi Successores? *1.* Primam Epistol:
à S. Petro datam & scriptam est: Ro-
mæ, quæ in ea Epist: nomine Babilo-
nis insignitur, propterea, quod Chri-
sti fides nondum in ea florere, testa-
tur id S. Hier. de vici illustr: in Mar-
co, qui ulterius l. cit: in Petro discer-
tè asserit S. Petrum 25. annis Romæ
resedisse, & Simonem Magnum proflig-
asse. Huic consentit S. Ambr. l. 3. de
Sacram: c. 1. S. August. l. 2. contra
lit: Petil: c. 5.

CONTROVERSIA II.

De observatione mandatorum Dei,
& bonis operibus.

*QVÆSTIO I. An homo ea possit
observare?*

*H*omo divina gratiæ adiutus auxilijs.
potest observare mandata Dei Matt:

11. *Iugum meum suave est, & onus meum leve. & lo. 5. 5 Et mandata eius gravia non sunt. Phil. 1. Omnia possum in eo, qui me confortat. Confirmatur exemplo eorum qui Dei legem perfecte servaverunt. Gen: 6. Noe vir justus & perfectus fuit in generationibus suis, cum Deus ambulavit: Idem dicitur de Davide, Iosia, Zacharia, & Elisabeth, &c.*

*QVÆSTIO II. An bona opera sine
necessaria ad salutem?*

lx. [Am supra contro: 1. q. 4. probavi, præter fidem ad salutem requiri bona opera, & ex operibus justificari hominem, non ex fide tantum.

Concludes. Opera bona esse meritoria vitæ æternæ. Eccl: 16. 15. Omnis misericordia faciet locum unicuique secundum meritum operum suorum. Rom: 2. 6. Qui (Deus) reddet unicuique secundum opera ejus Matth: 16. 27. Tunc reddet (illius hominis) unicuique secundum opera sua. Apoc: 22. 12. Ecce venio cito, & merces mea mecum est, reddere unicuique secundum

secundum opera sua. 1. Cor: 2. 3. 8. Unusquisque autem propriam mercedem accipiet, secundum suum laborem. 1. Tim: 4. Reposita est mihi corona iustitia, &c.

Dices. Præmium seu vitam æternam non dari nobis ex merito aut dignitate operum nostrorum, sed ex mera gratia & liberalitate Dei juxta illud Rom: 6. 23. Gratia autem Dei vita æterna. &c. &c. Hoc loco nihil aliud velle Apostolum (ubi ait contra eos, qui nimium fidebant operibus legis & naturæ) quàm quod omne meritum nostrum, cui redditur à Deo præmium, oriatur & promanet ex gratia gratis & indigois data, tanquam ex semine & radice quod non obitat, quo minus interveniente divinâ acceptione, & promissione homo iustus, & amicus Dei verè ac digne per sua opera mereatur vitam æternam. Hinc pulchrè S. Aug: Ep: 103. ad Sixtum post init. Nullane igitur sunt merita iustorum? sunt plane, quia iusti sunt, sed ut iusti fierent, merita non fuerunt. Sicut dicit Apost: Rom:

3. Iustificati gratis per gratiam ipsius. Idem
ib: ante med: Cum Deus coronat merita
nostra, nihil aliud coronat, quam munera
sua. quia in operibus nostris, quæ cum
divina gratia facimus, nihil est no-
strum, quod non sit Dei, nihil vicis-
sim est Dei, quod non sit nostrum,
qui illa libere agimus.

CONTROVERSIA III. DE SACRAMENTIS.

QVÆSTIO unica, Quot sunt
Sacramenta ?

¶ SEPTem sc: 1. Baptismus. 2. Con-
firmatio. 3. Eucharistia. 4. Peniten-
tia. 5. Extrema unctio. 6. Ordo. 7. Ma-
trimonium. Quæ omnia sunt signa visi-
bilia invisibilis gratiæ ad nostram san-
ctificationem divinitus instituta, quod
nomine Sacramenti novæ legis intel-
ligitur. De Baptismo & Eucharistia o-
mnes conveniunt esse Sacramenta, de
reliquis probatur.

1. De Confirmatione, ex Act: g. 15.

Oraverunt

Converunt (Petrus & Ioannes) pro ipſis
qui Samaritæ receperant verbum Dei
ut acciperent Spiritum Sanctum: nondum
enim in quenquam illorum venerat, ſed
baptizati tantum erant in Nomine Domini
Jeſu. Tunc imponebant manus ſuper illos,
& accipiebant Spiritum S. Act: 19. Et cum
impoſuiſſet illis manus Paulus, venit Spiritus
S. ſuper eos. 2. Cor: 1. 21 Qui au-
tem confirmat nos vobiſcum in Chriſto, &
qui unxit nos Deus; qui & ſignavit nos, &
dedit pignus Spiritus in cordibus noſtris.

II. De Pœnitentia ex Io: 20. 22. Acci-
pite Spiritum S. quorum remiſeritis peccata
remittantur eis, & quorum retinueritis, re-
tenta ſunt. Matth 18. 8. Quacunque alli-
gaveritis ſuper terram, erunt ligata & in
cœlo, & quacunque ſolveritis ſuper terram,
erunt ſoluta in cœlo. Ubi obſerva, quod
idem ipſe, qui dixit Matth. 28. 19. Enn-
tes docete omnes gentes, baptizantes eos in
Nomine Patris &c. etiam dicit: Accipite
Spiritum S. quorum remiſeritis, &c. Cur
itaque potestas baptizandi hucusque
in Eccleſia permaſit, & non per-

manferit potestas remittendi peccata? Certè Lutherus de cap: Babyl. admittit pœnitentiam tanquam tertium Sacramentum. Praxis Confessionis confirmatur ex Act: 19. 18. *Multi credentium veniebant confitentes & annuntiantes actus suos. Multi autem ex eis, qui fuerant curiosa sectati, contulerunt libros & combusserunt coram omnibus, &c.*

Dices *Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus* Marc. 2. 7. Luc. 21. 42. Deus auctoritate propria remittit peccata, eamque potestatem Christus homini concessit, uti fatetur Matt: 28. 18. *Data est mihi omnis potestas in cœlo, & in terra.* Ipse denique eandem potestatem delegavit suis Apostolis, & in ipsis ac per ipsos eorundem legitimis successoribus. Ioan: 20

III. De extrema Unctione. ex Iac: 5. 14. *Infirmatur quis ex vobis? inducat Presbyteros Ecclesie, & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus: & si in peccatis sit, remittentur*

ei. Certè Calvinus tr. de modo reform, Eccl. fatetur, Extremam uncti-
onem tempore Apostolorum habitam
pro Sacramento.

IV. De Ordine. ex 1. Tim: 4. 14.
Noli negligere gratiam, qua est in te, qua
data est tibi per Prophetiam, cum impositi-
one manuum Presbyterij lib: c. 5. 22. Ma-
nus cito nemini imposueris. Et 2. Tim: 1.
6. Propter quam causam admoneo te, ut
resuscites gratiam Dei, qua est in te per im-
positionem manuum mearum. Act. 6. De-
scribitur, quomodo septem Diaconi
electi & ordinati, hos statuerunt an-
te conspectum Apostolorum, & oran-
tes imposuerunt eis manus Calvinus lib:
4. inst. 24. ff. 20. aliquo modo fate-
tur, ordinem esse Sacramentum; id ta-
men admittere nolunt eiusdem asse-
clæ, qui à sæculari Magistratu præten-
sum suum presbyterium, quod exer-
cent accipiunt contra doctrinam A-
postoli. Heb. 5. 4. Nec quisquam sumit
sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tan-
quam Aaron.

V. De

V. De Matrimonio. ex Eph. 5. 31.
Propter hoc relinquet homo Patrem, & Ma-
trem suam, & adhaerebit uxori suae: & e-
runt duo in carne una, Sacramentum hoc ma-
gnum est, ego autem dico in Christo & in
Ecclesia. Ubi contra SS. Hier: Aug: &
Chrys: interpretationem pro voce Sa-
cramentum substituunt Reformati. My-
sterium.

CONTROVERSIA IV.

De S. Eucharistia.

QVÆSTIO I. An Christus sit verè in eda-

7. PARS affirmativa luculenter pro-
bata est alibi, & confirmatur
hic Matt: 26. 26. Accipite & comedite;
hoc est Corpus meum. Marci. 14. 12. Su-
mite, hoc est Corpus meum. Luc: 22. Hoc
est Corpus meum quod pro vobis datur:
Matt: 26. 28. Hic est enim Sanguis meus
novi testamenti, qui pro multis effundetur
in remissionem peccatorum.

Quæ verba ita clara sunt, ut nullus
illis tropus aut figura sine violentia &
fine

sine iniuria Christi affingi possit, ut-
potè quæ legem & testamentum con-
tineant, in quibus legislator & testa-
tor, quantum fieri potest, omnem im-
proprium loquendi modum cavere
debet, ne det ansam litui. Cum er-
gò Christus tam expresse dicat, id,
quod tradit Apostolis ad manducan-
dam & bibendum, esse Corpus suum quod
pro nobis datur, &c. ad illudendum &
flagellandum, & crucifigendum, &c.
Sanguinem, qui effundetur in remissionem
peccatorum, certum quoque sit, non es-
se datum panem ad illudendum, &c.
nec effusum vinum in remissionem
peccatorum. Sequitur certum esse,
hoc quod Christus dedit Apost. suis
in ultima cœna, non fuisse panem nec
vinum, sed verissime, propriissime ac
realissime Corpus & Sanguinem suum.
Accedit, quia idem proprius loquendi
modus est, Hoc est Corpus meum, &c. Qui
est Matt. 3. 7. Hoc est Filius meus dilectus,
quæ verba nemo nisi propriissime in-
telligit. Nec dixeris cum Nicodemo.

Quo

Quomodo possunt hac fieri? Io. 3. 9. Aut
cum Iudæis: Quomodo potest hic nobis car-
nem suā dare ad manducandum? Io. 6. 53.
Quia apud ipsum non est impossibile omne
verbū Luc: 1. 37. & rectē S. Aug: E-
pist: 2. ad Volusianum. Demus Deū ali-
quid poss: quod nos fateamur investigare non
posse: in talibus enim omnis ratio facti, o-
mnipotencia facientis est. Hunc etiā rejci-
tur duplex error Lutheranorum, alter
eorum, qui dicunt simul cum Corpore
& Sangvine Christi manere panem &
vinum, quia hoc est impossibile, si ve-
ra sunt Christi verba: Hoc est Corpus me-
um: est sanguis meus, Ideo Eccles: Cath:
semper credidit in Eucharistia Tran-
substantiationem, siue veram & realem
conversionē totius substantiæ panis in
substantiam Corporis Christi & sub-
stantiæ vini, in substantiam Sanguinis
ejusdem. Alter error est eorum, qui
volunt non esse Corpus Christi, in
Eucharistia, nisi dum sumitur: quod
si ita esset, falsi fuissent Christi ver-
ba, dum ea protulit tenens in mani-
bus Sacram Eucharistiam. *Dico*

Dices. Christus dicitur Matth: 26.
Marc: 14. accepisse panem, & dedisse
discipulis. Et S. Paulus 1 Cor. 10.
15. *Panis quem frangimus, nonne participatio
Corporis Domini est? &c.* Sicut aqua,
quam Christus in Cana Galilee muta-
vit in vinum, adhuc post conver-
sionem dicitur aqua. Et Luc. 7 22. di-
cit Christus *Ceci vident, claudi ambulant,*
&c. Ita & Corpus Christi etiam post
consecrationem adhuc dicitur panis.
Ad id quod Hebræi quicquid conestibi-
le est, vocare soleant panem. Nec
inviti nominamus S. Eucharistiam pa-
nem cum addito videl. *Panem celestem,*
Panem Angelorum, Panem vivum, qui de
caelo descendit, &c. Ut sæpius nominan-
tur Io. 6. ubi etiam disertè ait Chri-
stus v. 56. *Caro mea verè est cibus, & san-*
guis meus verè est potus. Frustra autem
conatur Calvinus evincere contra o-
mnes SS. PP. & DD. capite illo 6.
Ioan: non agi de Eucharistia.

Dices. 2. Io. 6 64 dicitur: *Spiritus*
est, qui vivificat: caro non prodest quid-
quam:

quam. verba, que ego locutus sum vobis,
Spiritus & vita sunt. & Christus hæc
dixit ad eos, qui in verbis eius scan-
dalizati sunt, dum apprehendebant,
quasi carnem eius instar carnis bovinæ
devoraturi essent, & nimis carnaliter
omnia intelligebant, hos instruit &
docet, carnem suam non esse cibum
corporis, sed animæ; quod nihil im-
pedit, quò minus verè sit præsens.
Nonine itaque carnis illo loco non
intelligitur Caro Christi, nam hæc
immolata pro nobis profuit toti mun-
do, sed intelligitur carnalis intelligen-
tia & affectus: sicut in simili Matt: 16.
17. Caritas dicit Petro: Caro & San-
guis um revelavit tibi. Hinc S. Chrys.
hom. 46. in Ioan. Quid est: Caro non
prodest qui loquuntur. Nun de ipsa carne
dixit? abst, sed de his, qui carnaliter acci-
piunt, que d cantur, & de carnali auditu.

Dices. 3. Matt. 16. dicitur Christus
sedere à dextris Dei, ergo non potest
esse in Sacramento. & Nego conse-
quentiam, quia divinæ virtuti nullo
modo

modo repugnat, idem Corpus esse si-
mul in diversis locis; nonne Christus
simul erat in caelis, quando adfuit Sau-
lo à quo visus & auditus est in terris,
Act. 9 & Act: 23. 11. *Sequenti autem*
nocte assistens ei (Paulo) Dominus Ue.

Dices. 4 Verbum *Est*, sum, apud
Hebræos idem valet, quod significat,
ut videre est. Io. 10. 7 *Ego sum ostium*
ovium Ioan. 15. 1 Ego sum vitis, Ue.

R. Cum S. Aug. l. 3. de doctr.
Christ. c. 9. & 10 & alijs possim SS.
PP. in explicandis & intelligendis
Scripturis Sac: sequendum esse sen-
sum literalem & proprium, earumque
significationem planam & obviam,
quorietcunque id non repugnat mani-
festè alicui veritati ex certiore reve-
latione aut traditione divina, vel de-
finitione Ecclesiæ, vel lumine natu-
rali: nihil autem huiusmodi sequitur;
si in verbis Christi: *Hoc est Corpus me-*
um, li, *Est*, sumatur propriè planè &
obviè, ergo sic sumendum est; repu-
gnat autem in alijs adductis locis, (li
Est)

Ist) sumere propriè, planè, & obviè
Dices. 5. Christus Luc. 22 19. di-
xit *Hoc facite in meam commemorationem.*
Uti etiam S. Paulus testatur 1. Cor. 11.
14. Ergo non est præsens Christi Cor-
pus. & Nego conseq. quia Christus
hoc loco non præcipit, ut solum Cor-
poris eius meminerimus, sed ut su-
mendo simili modo, ut in Cœna sum-
pserunt Apostoli, Christi verum &
realiter præsens Corpus & Sangui-
nem, recolamus simul memoriam Pas-
sionis & mortis eius, ut distinctius in-
dicat Apost. loc. cit. v. 26. *Quoties-
cunque enim manducabitis panem hunc (vi-
del. vivam qui de celo descendit, Io. 6.)
& calicem bibetis, mortem Domini annun-
tiabitis, donec veniat.* In hunc finem in-
stitutæ sunt omnes illæ Ceremoniæ,
quibus in Sacrific. Missæ utitur Ec-
clesia, in hunc item finem serviunt
collectæ illæ preces à fidelibus devo-
tis adhibendæ ante & post commu-
nionem.

Dices. 6. Nonnulli SS. Patres faten-
tur

tur in hoc Sacramento esse signum & figuram Corporis Christi. *¶* *Esse signum* alicuius rei, non excludit rem ipsam aut præsentiam eius, possunt enim esse simul res & signum eius. Sic Matt. 3. 16 Columba visâ super Christum, signum fuit Spiritûs S. qui tamen ipse revera ibidem fuit præsens. Et passim in Officiis mercatorum expositæ in valvis merces signa sunt mercium ejusmodi venalium, quæ simul tamen re ipsa ibidem in valvis sunt.

Dices 7. Repugnat cultui & reverentiæ, quam Christo debemus, ut Corpus eius dentibus conteratur, aut à muribus corrodat, &c. *¶* Hic crassus & carnalis error est Capharnaitarum, quasi Corpus glorificatum æquè sit passibile & iisdem affectionibus obnoxium, quibus Corpus nostrum mortale. Sicut enim clausis januis ingressum est Christi Corpus citra ullam læsionem, ita in hoc Sacramento semper manet illæsum. Sola peccata sunt, quibus cultus hic debitus imminuitur.

Dices,

Dices 8. S. Aug. ait tract. 26. in Io.
Qui creuit in eum, manducat. Ergo sola
fide & non realiter est in Eucharistia
patens Corpus Christi. ¶ Qui le-
cunt illum S. De Eucharistia obijcit, aut tra-
ctatum totum non legit, aut non in-
telligit; clarum enim est, velle eum
solum indicare, *nos tunc cum fructu man-
ducare, quando cum viva fide manducamus,*
sine hac, manducationem quasi nul-
lam censeri. Declarat hanc suam men-
tem eodem loco per exempl. He-
nerrhoissa; quæ tetigit sin briam Chri-
sti: interrogauit tunc Christus, *quis me
tetigit,* indicans, quasi ab illa sola fuis-
set tactus, cum tamen à turba com-
primeretur. Sed illa muliercula, cum
fide viva illum tetigit, quod quia re-
liqui non fecerunt, habiti sunt tan-
quam si non tetigissent. Ita & nos
censemur non manducare, dum sine
fide manducamus

QVÆSTIO II. *An liceat sub una
specie communicare?*

¶ **L**icet, 1. rob. 1. Quia sub una spe-
cie

cie æquè totus Christus accipitur, at-
que sub utraque; nam licet vi verbo-
rum solum sit præsens Christi Corpus
sub speciebus Panis, & Sangvis sub
speciebus vini: per concomitantiam
tamen propter unionem hypostati-
cam & Corpus, & Sangvis, & totus
Christus sub utraque specie contine-
tur. 2. Quia quod de hoc Sacramen-
to dicitur: sub utraque specie, dici-
tur de eodem sub una. Io. 6 33. *Hic*
est enim panis, qui de calo descendit, & dat
vitam mundo. Et v 40. *Hic est panis, de*
calo descendens, ut si quis ex ipso mūducave-
rit, non moriatur, v. 51. Si quis manduca-
verit ex hoc Pane, vivet in æternum. 3.
Christus ipse hoc Sacramentum de-
dit sub sola specie panis euntibus in
Emaus Luc. 24. Ut volunt SS. Hie-
Aug. Chrys. & alij 4. Primi Christia-
ni sub una specie communicârunt,
ut legitur Act. 2. *Erant autem perseve-*
rantes in communicatione fractionis Panis.
Deinde constat ex Historia Eccl.
quod in primitiva Ecclesia Eucharis-
tiam

stiam sub una specie secum tulerint domum, è collo gestarint, linteolo involutam custodierint. ut in necessitate seiplos munirent, &c. §. Denique ex nullo loco Scripturæ probari potest à Christo præceptam esse Communionem sub utraq; specie.

Quod autem Sacerdotes in Sacrificio Missæ utramq; speciem sumant, idcirco fit, quia Sacrific: est secundum ordinem Melchisedech, qui panem & vinum obtulit. Gen. 14. 4. Quia nomine totius Ecclesiæ præsentim præsentium Deo offertur. Cæteroque etiam Sacerdotes, quando ipsi non sacrificant, ut Die Iovis sancto, sub una specie videlicet Panis hoc Sacramentum accipiunt. Nec per hoc, qui sub una solum specie communicant quoquam spoliantur, quod ijs ex Christi institutione aut præcepto debetur, quia & manducant eius Carnem, & bibunt eius Sangvinem, cum Corpus Christi, quod accipiunt. non mortuum, sed vivum sit, hoc autem sine

San-

Sanguine esse non potest. Ac proinde jure potuit Ecclesia præcipere, ut præcepit, ad maiorem unitatem & uniformitatem, ut Sacra Eucharistia non nisi sub una specie distribueretur, præcipuè ad evitanda varia incommoda & irreverentias, quæ accidere possunt, si sub specie vini distribueretur.

Dices: Aliqui Pontifices agnoverunt præceptum de utraque specie, ut *Leo* & *Gelasius*, &c. *&c.* Illi quidem suo tempore præceperunt Communionem sub utraque specie, non idcirco, quod agnoscerent ea de re præceptum Christi, sed ut se opposerent Manichæis, qui volebant vinum non esse à Deo, sed à Diabolo, adeoque sub specie vini, non contineri Christi Sanguinem, proinde à sumendo Calice abstinere. Cæterum Ecclesiæ Christus liberum reliquit vel unam, vel utramque speciem percipere.

De Sacrificio Missæ Quod prædixit. *Malachias c. 1. 11. Ab Ortu Solis, usque*

2ba6

ad oc-

ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus, in omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda. Et Daniel. c. 21. v. 31. prædicit, quâ ratione Antichristus sublaturus sit iuge Sacrificium. Ergo eiusmodi sacrificium in Ecclesia in illum usque diem esse debuit. Sacrificium hoc à Christo institutum est. Luc. 22. 19. quando dixit. Hoc facite in meam commemorationem. Et hodie dum in Ecclesia asservantur Liturgiæ Apostolicæ, Romana à D. Petro. Hierosolymitana à D. Iacobo. Alexandrina, à D. Marco. Æthiopica. à Mathæo tradita, & conscripta, &c.

CONTROVERSIA V.

De veneratione & invocatione
Sanctorum.

QVÆSTIO unica. Quid de hac sentiendum?

1. **V**eneratio, & invocatio Sanctorum licet necessaria non sit ad salutem (nec enim hoc docent Catholici)

lici) est tamen utilis, *U* licita, *U* pia.
Utilis, quia multa possumus per eorum
intercessionem impetrare: Licita, quia
conformis Scripturæ & praxi antiquæ
Ecclesiæ & SS. Patrum: Pia, quia San-
cti eam ob dignitatem & sanctitatem
suam merentur. Ultima pars constat.
Prima manifesta est ex Historijs San-
ctorum, quibus nolle credere, est si-
dem omnem è mundo tollere. Et se-
quitur ex 2 parte, si enim scriptura
confirmat invocationem Sanctorum,
confirmat etiam eius utilitatem fru-
stra enim invocatur, a quo nihil spera-
tur auxilij. Confirmatur ex eo, quia
Angeli & Sancti orant pro nobis. Nam
Zach. 1. 12. Respondit Angelus Domini *U*
dixit: Dominus exercituum usquequo tu non
misereris Ierusalem, *U* urbium Iuda, qui-
bus iratus es, iste iam Septuagesimus annus
est Tob. 12. 1. 2. dixit Raphael: quan-
do orabas cum lachrynis *U* sepeliebas mor-
tuis, *U* dereliquebas prandium tuum, ego
obtuli orationem tuam Domino Apoc. 5.
8. Viginti quatuor seniores ceciderunt coram

Agno, habentes singuli citharas & phialas aureas plenas odoramentorum, qua sunt orationes Sanctorum Confirm. 2. quia in Scriptura legimus, à viventibus Sanctorum merita interposita esse ad impetranda quædam à Deo. Sic Dan. 3. 35. In fornace Babylonica orabant tres illi Iuvenes. Neque auferas misericordiam tuam à nobis propter Abraham dilectum tuum, & Isaac servum tuum, & Israel Sanctum tuum. Ex his etiam probatur tertia pars, & confir. primo ex Gen. 48. ubi Iacob scribitur Angelum Domini invocasse. & v. 16. Angelus. inquit, qui eruit me de cunctis malis, benedicat pueris istis: & invocetur super eos nomen meum, nomina quoque Patrum meorum Abraham, & Isaac, &c. Praxis verò Ecclesiæ constat ex Liturgijs primævæ Ecclesiæ. Ex PP. sufficiat Origenes, qui in Lament. Incipiam, inquit, me genibus prosternere & deprecari universos Sanctos, ut mihi non audenti petere Deum propter vicinitatem peccati, succurrant. Aliorum testimonia passim extant.

Confirm.

Confir. 2. ex eo quia licet invocare.
Sanctos in hac vita, ut constat ex 1.
Reg. 7. 8. *Dixerunt que ad Samuelem, ne
cesses clamare pro nobis ad Dominum Deum
nostrum, ut salvet nos.* Iob. 42. 8. ait De-
us Iob *autem servus meus orabat pro vobis:
faciem eius suscipiam* &c. Cur ergo non
liceat invocare beatos.

Dices 1. Nesciunt SS. quid agatur
nobiscum, ut prob. ex Isa 63. *Abraham
nescivit nos, & Israel ignoravit nos.* Eccl.
9. 3. *Mortui verè nihil noverunt amplius.*
2. Nego assumptum, nam Luc: 15. di-
cuntur. *Angeli gaudere super peccatore
penitentiam agente; ergo debent scire.*
Ad prob. 1. 2. Ille modus loquendi
(*Nescio vos*) usitatus est, si quando ira-
ti, nolumus succurrere, ut sæpè mere-
tur (inquit S. Hier.) humana malitia.
Cæteroquin Abraham satis scivit, quid
dives Epulo fecisset in vita sua, &
quid passus erat Lazarus, ut patet ex
Luc 16. Et demus, Abraham, &
Isaac tunc ignorasse, cum nondum
essent in gloria, inde non sequitur

iam beatos similiter ignorare. Quomodo enim potest Deus amicis suis, quibus seipsum & Verbum suum, & in Verbo facta per Verbum velut in speculo clarè videnda præbet, non etiam communicare scientiam eorum quæ ad ipsos spectant. Ad 2. & illud Salomonis vel intelligi de mortuis morte æterna. h. e. damnatis, vel quod ex se & naturali modo sine Dñi revelatione nihil noverint, vel quod amplius. h. e. nihil novi addiscant; vel loquitur ibi (uti frequenter solet) in persona insipientium.

Dices 2. Apost. ait 1. Tim. 2. *Unus est mediator Dei & hominum, homo Iesus Christus.* & Subdolè hoc loco agunt hæretici, quia omittunt. quod immediatè sequitur; *Qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus.* Qualem mediatorem certum est non esse nisi unicum Christum, quod non obstat, quò minus Sancti sint Mediatores secundarij, sicut ipse Apostolus Moysen Mediatorem vocat Gal. 3.

Dices

Dices 3. Apoc. 22. 9. Angelus Ioan-
nem cū ipſum adorare vellet pro-
hibuit. *℞.* Rectè prohibuit quia Io-
annes putavit, apparere ſibi Chriſtum,
quem tanquam Deum adorare vole-
bat, ut docet S. Aug. q. 16. in Gen.
Sed nec Angelos, nec viros ſanctos
Eccleſia colit, aut adorandos docet
cultu latræ ſoli Deo debito.

Dices 4. Eccleſia Romana non tan-
tū ait. *S. Maria ora pro nobis:* ſed eti-
am: *Miferere mei; Spes mea, Refugium me-
um, Vita mea,* & quæ ſoli Deo deben-
tur. *℞.* Illi loquendi modi nihil dero-
gant Deo, cū ſolū n petamus, ut mi-
ſereantur noſtri, & juvent interce-
dendo apud Deum, ſicut etiam Iob
clamat: *Miſere mini mei, ſaltem vos amici
mei,* nec per hoc amicis ſuis aliquid
tribuit ſol Deo debitum.

CONTROVERSIA VI.

De cultu & veneratione Sacrarum
Reliquiarum, & Imaginum
Sanctorum.

**QVÆSTIO I. An Reliquias Sancto-
rum venerari liceat:**

¶ **A**ffirmativè. Quia iustorum cor-
pora Spiritûs S. habitacula fu-
erunt, electaque instrumenta, per quæ
Deus mira operatus est, & quæ ipse
honorat, per ea beneficia præstando
hominibus: sic attactis ossibus Elisæi
mortuus resurrexit: 4. Reg. 13 Per
semicinctia & sudaria S. Pauli infirmi
multi sanati sunt. Act. 10 Mulier He-
morrhœissa tangens Christi simbriam,
curata est. Matt. 9. Custodit Dominus o-
mnia ossa eorum. Pl. 33 Hinc Deus ipse
sepelivit corpus Moyſis Deut. 4. 6.

Dices. Matt. 23. 20. Væ dicitur Scri-
bis & Phariseis, quod ædificent se-
pulchra Prophetarum, & ornent mo-
numenta iustorum. **¶** Christus hoc
loco solum reprehendit hypocrisim
& speciem sanctitatis, quam simula-
bant Pharisei, ut patet ex Luc. c. 11.
ubi dicit: *testificamini, quia consentitis o-
peribus Patrum vestrorum, quis illi Prophe-*
tas occidit

tas occiderunt, vos autem edificatis eorum
sepulchra.

*QVÆSTIO II. Quid de Imaginibus
tenendum ?*

Q. 1. **D**Eus non omnino prohibuit
fabricam & usum imagi-
num, sed tantum nè adorentur tan-
quam idola. Nam Deus ipse Exod.
25. jussit fieri duos Cherubim aureos,
& productiles ex utraque parte ora-
culi. Salomon curavit in Templo fieri
Cherubinos, & Leones. & Palmas,
quasi similitudinem hominis stantis,
&c. 3. Reg. 7. 36. Itaque finis, qui in-
tenditur per imagines, facit opus il-
lud bonum, aut malum. Proinde Sa-
lomon bene fecit construendo illas
imagines; Ieroboam malè, fabricando
vitulos aureos in Bethel. 2. Reg. 12.

Q. 2. Etiam honorari possunt ima-
gines, quia honor ille non tribuitur
lapidi, ligno, coloribus, alijsque ma-
terialibus, sed illi, qui per imaginem
repræsentatur sanctus, & qui ob vir-

entes & sanctitatem honore dignus
est, imò in Sanctis honoratur Deus.
cuius virtus & potentia in Sanctis re-
lucet.

Dices. 1. Ioannes Ep. 1. c. 5. 21. Fi-
lioli, ait. *custodite vos à simulacris.* 22.
Monet conversos à se Ethnicos, nè
redeant ad idololatriam.

Dices. 2. Saltem in hoc delinquit Ec-
clesia Romana, quod etiam Dei &
Sanctissimæ Trinitatis Imagines pro-
ponat, quia hoc penitus prohibetur,
*Isai 40. 13. Cui ergo similem fecistis De-
um? aut quam imaginem ponetis ei, &c.*
Hoc loco Deus non prohibet ima-
gines sui; sed solum ostendit, non
posse Dei naturam aut essentiam per
ullam imaginem, ut in se est repræsen-
tari, quod etiam credit Ecclesia Ro-
mana, nec enim illa intendit, per Dei
& SS. Trinitatis propositas imagines
eius naturam explicare, sed memo-
riam tantum eiusdem & cultum ac ve-
nerationem excitare. Accedit, quod
ipsa SS. Trinitas in Scriptura se ali-
quando

quando in imagine & similitudine exhibuerit Sic Deus Pater in specie senis apparuit Danieli. c. 3. Filius in similitudinem hominum factus & habitu inventus, ut homo. Phil. 2. 7. spiritus S. in sp. sic columba. Matth. 3.

Dices. 3. Malè item fit, quod ante imagines provolvamus in genua easque adoremus, cum solus Deus adorandus sit. &c. Per illam genti christianam non adoramus lignum & lapides &c. ut falsò nobis imputant adversarii, apud rudes infinuando nos idcirco idololatriæ; sed cultus noster dirigitur immediatè quidem ad Sanctos, quorù imagines representantur, & quorum patrocinium imploramus; mediatè autem & ultimatè tendit in Deum, à quo solo velut largitore bonorum omnium id, quod petimus, consequi speramus intercedentibus & patrocinantibus Sanctis. Deinde non Deus ipse iussit in veteri lege adorare scabellum pedum suorum, arcam

& propitiatorium? Ps. 98. 3. *Adorate
scabellum pedum eius.*

CONTROVERSIA VII.

De oratione pro mortuis &
purgatorio.

QVÆSTIO I. *An liceat orare pro
Defunctis.*

¶ **L**icet, Prov: 1. & 2. Matt: 12.
ubi Iudas Machabæus orari, &
Sacrificium offerri curavit pro defun-
ctis, ac denique concluditur v. 46.
*Sancta ergo & salubris est cogitatio pro de-
functis exorare, ut à peccatis solvantur.*
Nec dicas, libros illos non esse ca-
nonicos, cum ab Ecclesia sint, uti alij
acceptati, & S. Aug: l. 18. de Civ: c.
36 eos pro canonicis agnoscit, & suo
tempore ab Ecclesia (quæ tunc etiam
Calvinistis, & Lutheranis fatentibus
integra & incorrupta fuit) pro cano-
nicis habitos testatur, & a solis Iudæis
reiectos ut apocryphos. Sed demus,
non

non esse Canonicos, mereatur minimum fidem quam alij passim recepti hitorici: ergo saltem fide historica constat, jam ante Christum natum apud supremos Hebræorum, & totum populum Iudaicum pro comperto habitum fuisse, sanctè & salubriter pro defunctis, orari. Et I. Cor: 15. dicuntur aliqui fideles se baptizare pro mortuis, h. e. ut passim SS. PP. interpretantur, orationibus, jeunijs, & his similibus operibus poenalibus se affligere. Porro S. Aug. l. 9. Conf: c. 11. testatur, hoc unum in extremis Matrem tuam S. Monicam a se & socio suo Evodio petijisse, ut post mortem, ipsius ad altare vellent esse memores. Et frustra Calvinus l. 3. institut. c. 5. 11. 10. conatur illud eludere dicendo: fuisse anile votum, quia per hoc non solam Matrem, sed ipsum etiam S. Aug: arguit, quasi ipse in matre laudasset aliquid, veræ fidei, & Sacræ Scripturæ contrarium. Deniq; prob. ex Liturgijs antiquis SS. Petri, Iaco-

Iacobi, Matthæi, Andreæ, in quibus
leguntur orationes pro defunctis.

*Q^UÆSTIO II. Quid de Purgato-
rio tenendum?*

Credendum est, esse aliquem lo-
cum (quem Catholici purgato-
rium vocant, appellent aliter volint
de nomine non curamus) in quo post
mortem satisfaciendum est pro peccatis
peccatorum in hac vita non solutis,
antequam admitti quis possit ad cla-
ram Dei visionem. Prob. ex Matt. 5.
25. Amen dico tibi non exies inde, donec
reddas novissimum quadrantem. Et Matt.
12. 32. Qui autem dixerit contra Spiritum
Sanctum, non remittetur ei, neque in hoc
seculo, neque in futuro, ergo supponitur,
remitti aliqui in futuro, saltem quoad
penam temporalem. Hoc non fit in
coelo quia eo nihil coinquinatum intrare
potest. Apoc: 21. 17 nec in inferno,
quia ibi nulla est Redemptio. Matt 25.
40. Dni ergo dicit locus tertius, qui
est Purgatorium. Vide S. Aug: tom: 5.
lib:

lib: 10. de civit. c. 2. & tom: in Ps:
55 v 11. Confir. ex q. præc: Si e-
nim utile est orare pro mortuis, ut à
peccatis solvantur, ergo debent pos-
se solvi ab illis, non alibi, quàm in lo-
co purgatorij: ergo is datur.

Dices. Scriptura solum meminit du-
orum locorum, quò deveniant animæ
post mortem, *cali & inferni*, ergo non
datur tertius. Meminit solum duo-
rum locorum, in quibus animæ per-
petuo mansuræ sunt, alioqui plurium
meminit, ut Luc. 16. Sinus Abrahamæ,
&c.

CONTROVERSIA VIII.

De Indulgentijs.

EXtat in Ecclesia thesaurus satisfac-
tionum ex Christi passionibus in-
finitus, qui nunquam exhausti pote-
rit. Cum enim Christus nullâ satisfac-
tione indiguerit (ut pote, qui pecca-
tum non fecit, nec facere potuit Cor:
5 & Hebr. 7.) nobis illa applicare
potest, per eum, cui Dominus dixit:
Matth.

Matt: 16 *Quidcumq; solveris super terram,*
erit solutum & in cælo, quæ promissio
 generalis est, omniaque vincula com-
 plectitur, quæ impedire possant ho-
 mines à consecutione salutis æternæ.
 Ac proindè ad sola peccata restringi
 non potest, qualis illa Io: 20. *Quorum*
remiseritis peccata, &c. Et cur Christus
 illi negasset potestatem remittendi pœ-
 nam temporalem, cui potestatem de-
 dit remittendi quælibet gravissima
 peccata, ijsque annexam pœnam æ-
 ternam? Potestatem hanc exercuit S.
 Paulus remittendo pœnam tempora-
 lem incæstuos illi, 2. Cor: 2 &c.
 Ad hunc thesaurũ satisfactionum spe-
 ctant passionēs B. V. & SS.

BREVIS INSTRUCTIO

*Pro infirmis & moribundis, auctoritate Se-
 renis: Archi Episcopi: Colonien. S. R. I. E-
 lect. Maximiliani Henrici: A. D. 1667.
 Colonia edita. circa Sacramen. Pœnitentiæ.*

Danda est absolutio illi infirmo,
 qui

qui (cum loqui non possit) eam nu-
tu aut signo petit. Ita Canones &
Rituale Romanum editum iussu Pauli
V. 1615. cuius verba sunt: *Si confitendi
desiderium sive per se, sive per alios osten-
derit infirmus: absolvendus est.* Si ergo
præsente Sacerdote neque confiteri,
neque absolutionem nutu petere, aut
pœnitentis signa edere infirmus pos-
sit, idque Sacerdote absente fecerit
juxtâ unius, aut alterius, fide dignam
relationem, absolvi poterit à præsen-
sente Sacerdote. Censetur enim talis
æger quasi confessus absenti Sacerdo-
ti per nuntium, quod sufficit, dum-
modo absolutio detur in præsentia
pœnitentis. Ita *Valentia l. 4. dist: 7 4.*
11. p. 1 Filiut c. 1. tr: 7 c. 5. n: 122.
Henriq: l. 5. c. 2. n. 7. Plurimos alios
pro hac sententia citat Diana: ipsam
quoque D. Thomam. Favent eidem
Concilia Arausicanum VII. c. 12. &
Carthaginense IV. c. 70. quibus de-
cernitur ad absolvendum Sacramen-
taliter infirmum sufficere Confessario,
si ab

si ab alijs detur testimonium de voluntate ipsius. Cavendum proinde ne hoc solatio ac præsidio ægrotus privetur. Addit Bonacina *to: 1. disp: 2. q. 3 33. 11. 4* Posse absolvi pœnitentem, qui per nuntium accersivit Confessarium, hoc verò adveniente, loquelâ & sensu ita destitutus est, ut nullum signum doloris exhibere possit, nullusq. tunc adsit, qui petitionis faciendæ confessionis fidem faciat Clemens. VIII. Pont. Max. fertur illi etiam quem vidit labentem ex fabrica S. Petri sub conditione absolutionem dedisse hoc modo *Si es capax Absolve te à peccatis tuis, &c.*

2. Potest & debet Confessarius infirmum aut graviter vulneratum, quem credit statim moriturum, audire unò tantum peccatò absolvere. Nec requiritur integra Conf. sicut juxta sententiam Bonacinae, quando infirmus nimis fatigatur explicandis peccatis (caveat tamen pœnitens, nè sibi nimium blandiens plura peccata reticeat quàm
iusta

Iusta causa aut imminens periculum postulat quantum enim moraliter fieri potest, integra facienda est Confessio; qui autem convalescit, tenetur ad integram Confessionem, si illam in morbo non fecerit. Similiter tempore pestis, siquidem Confessario ex mora diuturniore apud ægrum evidens immineret periculum infectionis dicto unò alterove peccatò, dari potest absolutio, juxta AA. citat.

3. In naufragio, prælio aut simili casu, in quo nè unum quidem in particulari posset à singulis declarari peccatum datò aliquò signò pœnitædinis. quale esset genuflexio vel pectoris percussio, absolvi simul omnes præsentés possent hac formulâ: *Ego vos absolvo à peccatis vestris.* Ita Hurtado de Sacra: Pœnit: disp: 8. diffic: 2. & disp: 9. diffic: 10. Nemo tamen hac fiducia fretus libere peccare præsumat. *Deus non irridetur.* Gal. 6.

4. Quilibet Sacerdos malus & bonus etiam suspensus Schismaticus, Apostata

postata, excommunicatus in articulo
mortis ab omnibus peccatis & censu-
ris quemvis verè pœnitentem validè
potest absolvere. Etiam potest licitè
si aut prius confiteatur, aut contra-
tur. Ita Trident: Sess: 14. c. 7. *Nulla
sit reservatio in articulo mortis.*

NB. Pro usu hujusmodi absolutio-
num non est expectandus ultimus ar-
ticulus mortis; sed sufficit infirmum
verè veritari in periculo mortis. Ita
Præpos: in 2. p. q. 7. de Sacram: Pœ-
nit: d. 6 n. 43. Afficiendi supplicio
(lata senò sententia à iudice) vel ma-
ximè gaudent his privilegijs, sunt e-
nim in præsentì certæ mortis articulo.

Porro advertendum est solos Sacer-
dotes, & non alios Laicos huius Sa-
cramenti esse ministros. Proinde irri-
ta prorsus est Confessio, quæ inter-
dum à moribundis, deficiente Sacer-
dote, fit Laico. Hicciatur in eiusmodi
casu, quàm perfectissimè fieri potest,
contritio, (juxta dicta alibi) Et in hac,
non in tali confessione Laico facta

moriens omnem consequendæ salutis
fiduciam ponat.

Resolutiones circa S. Eucharistiam.

I. **D**atur S. Eucharistia moribun-
dis, per modum Viatici tunc,
quando probabile est illam esse ulti-
mam. Et hæc sola est differentia Com-
munionis ordinariæ, & illius quæ no-
men habet viatici, quod per illam or-
dinarie petatur gratia bene vivendi,
per hanc benè moriendi. Est ergo
Viaticum hoc, annona & comæatus
animæ pro imminente itinere ad
æternitatem.

2. Forma dandi Viaticum hæc est:
*Accipe Frater (vel Soror) Viat cum Corpo-
ris Domini nostri Iesu Christi, qui te custo-
diat ab hoste maligno, & perducatur ad Vitam
æternam. Amen.*

3. Si quis ante prandium communi-
casset, aut Missam legisset, & circa
meridiem, aut sub vespere incidere
in morbum, ex quo eodem die puta-
retur discessurus, posset eodem quo-
que

que die non ieiunus iterum S Eucharistiam per modum Viatici sumere. Hurt: de Euchar: disp: 10. diffic. 2. Turrianus in summa p. 2. c. 56. d. 2. &c.

4. Et cum infirmus indigeat ad occurrentes tentationes vincendas tanti Sacramenti subsidio, potest vel post sex circiter dierum spatium, ut Filuc: vel si ad frequentem Communionem assueverat, ita ut propter devotionem ac desiderium ægrè abstineat, altera statim die communicare etiam non ieiunus ut Laym: in Theol: moral: l. 3. tr: 4. c. 6. n. 20. Pia enim Mater Ecclesia non vult suam sobolem privare subsidio, quo semper indiget, quodque semper prodesse potest.

5. Sacerdos deliranti, qui propter febrem in amentiam incidit, potest præbere Viaticum, maximè si ante delirium illud desideravit, aut contritionis signa ediderit, nullumque irreverentia periculum sit timendum.

6. Etiam Reo, qui statim ducendus est ad

est ad supplicium, si hoc differri non potest, & is ceteri quin dispositus est, potest dari Communio etiam non ieiuno. Violenta enim mors non tollit obligationem, quam habent omnes ex praecepto divino communicandi in articulo mortis. V. de Sanci in Selectis disp. 40. Zambr: de Euchar. c. 3. n. 8. qui citat Navarrum, Suar: Henric: &c.

7 A quolibet Sacerdote in articulo mortis in defectu Parochi ordinarij potest dari Eucharistia, sicuti absolutio, ut supra dictum est. Potest praeterea in casu necessitatis à Sacerdote sacrificante (si videlicet minor hostia non suppetat) pars hostiae dari moribundo, quod integrati sacrificij non obstat, ad quam solum requiritur, ut consumptio fiat utriusque speciei; si ne causa autem gravi, & rationabili siue malè hoc fieret.

8 Non solum Sacerdos, verum etiam Laicus in absentia idonei Ministri posset seipsum communicare in arti-

culo

culo

culo mortis exemplo Mariæ Reginae
Scotiae: ita Reinaldus to: 1. l. 29 c. 3.
q. 5. n. 39. Mercerus de Sacr: q. 83.
c. 2. 11. 3 Granado in 3. p. contr. 6.
tr: 12. disp: 2. n. 4. &c.

9. Illi qui difficulter posset trans-
mittere S. Hostiam, posset huius par-
ticula dari intincta vino. Ita Suar: in
3. p. disp: 67. sect: 6. paragr: 2. Præ-
pos: in 3. p. q. 80. d. 2. &c.

Resolutiones circa Extremam Vnctionem.

1. **U**ngi præcipuè debent quinque
corporis partes, *Oculi, Aures, Na-
res. Os & Manus: Pedum & Renum*
unctio pro loci consuetudine adhi-
benda est, vel omitenda. In fæminis
renum unctio omitti debet.

2. In morbo contagioso, vel dum
moribundus tanto tempore non puta-
tur supervicturus, ut omnium sensuum
unctio absolvatur, sufficit inungi u-
nam aliquam partem, v. g: Manum
vel oculum, hæc adhibita formula ge-
nerali. *Per istam sanctam Vnctionem; &*
suam

suam piissimam misericordiam indulgeat tibi
Dominus, quidquid deliquisti per visum,
auditum, odoratum, gustum, & tactum
Laym. in Theol: Moral: l. 5. tr: 8.
c. 2. n. 3 Kon: d. 19. dub: 3. Sylvi-
us. Pesse laborantes etiam licet vir-
gula aliquâ sive argenteâ, sive ligneâ
ungere. Præpos: in 3 p. q. un: du:
6. Barbosa de offic: Parochi c. 22.
11. 16. &c.

3. Amentibus quoque ministranda
est extrema Unctio, etsi valentes eam
non expetierint. qui enim cum vale-
rent, debitè Sacramentalia percepe-
runt, censentur habere virtualem, &
interpretativam intentionem etiam
hoc Sacramentum percipiendi. Ma-
rac: to: 3. de Extr: Unct.

4. Et pueris post septennium (nisi
constet eos carere usu rationis) dan-
da est extrema Unctio licet nunquam
communicarint. Laym: Theol: Mo-
ral: l. 6. tr: 7 c. 4. n. 2.

5. Neque cum extrema Unctione
expectandum est, donec rationis &
) c 2 (omni-

omnium sensuum usu destitutus sit
ger, animamque jam jam exhalaturus:
ulus enim rationis, & devotio in firmis
plurimum conferunt ad effectum hu-
ius Sacramenti. Et vires hoc Sacra-
mentum confert contra tentationes,
quæ privationem usus rationis tollere
precedere, nam ratione destitutus
non est capax tentationum. Belarmi-
ni sententia est, lib: 2. de arte bene
moriendi c. 8. *Causam* (cur multi agri non
convalescant,) esse, quod tam tarde petant
Extremam Unctionem. Hac ergo conte-
renda est quando periculose quis in-
cipit morbo laborare.

6. Si quis in morbo diuturno v. g.
Hydropisi, vel Phrysi semel accipie-
ret Extremam Unctionem, & desisset
periculum mortis: posset recrudescen-
te morbo, iterum eandem accipere.
Trident: Sess: 14. c. 3.

7. Non sunt intermittendæ oratio-
nes pro extrema Unctione præscri-
ptæ: differri tamen in proximo mortis
articulo possunt, usque dum essentia
lia

lia Sacramenti peracta sint, conti-
nuari deinde debent. &c.

Additamentum perutile.

*Pro Sacerdotibus, five ex Iustitia five ex
charitate curam animarum gerentibus,
quomodo se gerere debeant grassante
peste. Authore R. P. Tobia Labner. S. I.*

NOvent Parochus obligatum se esse
ex iustitia manere apud suos Pa-
rochianos, nisi alium sibi substituatur:
imò etiam teneri loca infecta adire,
ad Sacramenta administranda ijs in
casibus, in quibus periculum animæ
incurrunt Parochiani curæ illius com-
missi quales casus ferè sunt sequen-
tes, *Primus*. Si infans natus esset, qui
neminem haberet, à quo baptizari
posset, si enim alius (etiam Laicus
tantum) adesset, non deberet se Sa-
cerdos cum damno totius Communi-
tatis in apertum periculum conijcere,
sed plurium auxilio reservare. *Secundus*

est. Si peste infectus ita rudis sit, ut
merito dubitari possit, num contritio-
nem de peccatis perfectam elicitu-
rus sit; tunc enim tenetur ad confes-
sionem ægri audiendam nisi probabi-
le sit, illum (sive quia paulò antè, seu
ante paucos dies confessus est, sive,
quia aliàs timoratae conscientiae fuit)
nulli peccato mortali obnoxium esse.
Potest tamen in tali casu, si vel plu-
res essent in eodem cubiculo, ut com-
modè unus sine altero audiri non pos-
set, vel certè periculum contagionis
immineret, ægrum absolvere, si uni-
cum peccatum, vel mortale, vel ve-
niale expressisset. *Tertius est.* Si æger
facultate loquendi destitutus, & de
quo dubium esse potest, num in sta-
tu gratiæ sit, confiteri non posset, sed
communicare tamen; tum enim tene-
tur Sacerdos ei SS. Eucharistiam por-
rigere, tanquam probabile medium
gratiæ in tali casu obtinendæ. In qua
administratione non potest SS. Eucha-
ristiam in mensa ponere, ut ipse æger

eam assumat, vel in orbe, aut patina
illam offerre, sed ordinario modo
porrigere debet. *Quartus est.* Si æger
ratione destitutus, & neque confes-
sus, neque SS. Eucharistiâ refectus,
probabiliter tamen in statu gratiæ es-
se crederetur; tum enim juxta Tanne-
rum. Piliutium, Granadum, Dianam,
Præpositum teneretur etiam cum vi-
tæ periculo Sacramentum hoc illi ad-
ministrare (licet Hurtado apud Dia-
nam contrarium sentiat) nisi ex mor-
te Sacerdotis certum & grave peri-
culum toti communitati immineret;
tunc enim privatum huius ægri com-
modum communi bono Communita-
tis postponendum esset.

2. Noverit suas partes etiam esse,
pro Concione populum de sequenti-
bus admonere. *Primo.* Ut quilibet sibi
persuadeat, se esse in manifesto peri-
culo mortis, atque adeò per Sacra-
menta piè suscepta maturè sibi pro-
spiciat. *Secundo.* Ut cùm peccatis com-
muniter à Deo propter peccata im-

mittatur, quisque tum pro se, tum pro
tota Communitate Deum placare stu-
deat, & convenientibus medijs iustis-
simam hanc Dei iram avertere. *Tertio.*
Ut ij, qui peste correpti sunt, intra
domos suas sese contineant nè alios
etiam inficiant, sed, & ij, qui sani
sunt, non temerè cum infectis agant,
& in periculum se conijciant. *Quarto.*
Ut omnes qui in templo confitentur,
os non versùs Sacerdotem, sed versùs
tabulam convertant, aut imaginem
confessionalis appensam: neque tunc
alii poenitentes propius accedant, ut
liberius Sacerdos & poenitens cavere
possint mutuum anhelum, & respi-
rationem, neque ab adstantibus audi-
antur. *Quinto.* Ut si vocaverint Sacer-
dotem ad ægrum, prius aperiant fe-
nestras (nisi frigoris asperitas, aut ne-
bulosus aer id impediatur) deinde igne
exodoriferis lignis, aut ramusculis ex-
citato, aerem prius purgent. *Sexto.* Ut,
si ex una parte nullius peccati gra-
vioris sibi conscij sint, ex altera verò
parte

parte cogitare possint. **Sacerdotem** contagione corripendum si Sacramenta illis distribuat, sicque subsidium necessarium Communitati subtrahendum, abstineant amore proximi & petitione talium Sacramentorum, certoque sibi persuadeant per hunc actum charitatis recepturos eos id, quod ex Sacramentorum susceptione alioqui obtinuissent. *Septimò.* Ut, dum sani sunt maturè se spiritualibus remedijs contra pestem muniant. Præ cæteris efficaciora videntur istæ: dolor sincerus de peccatis; opera pœnitentiæ; certæ preces ad B. Virginem. S. Sebastianum, S. Carolum Boromeum, &c. Maximè verò Litanie Lauretanæ, Rosarium, vel ipsa etiam Salutatio Angelica recitata multis profuit ad pestem avertendam. *Octavò.* Jue-rit etiam ostendere, quam cautelam in cura ægrorum suscipiendam adhibere, & quæ ordinariè media corporalia ab ipsiis etiam plebeis & pauperibus hominibus adhiberi possint.

3. Præter industrias spirituales supra recensitas, quibus utique Sacerdos se ante omnes alios munire debet, alia etiam media & industriæ sedulo ab ipso sunt adhibendæ, quæ quidem à prudentibus viris sequentes plerumque habentur.

Prima est. Ut summâ diligentiam curet, ne unquam ad infectos jeiunus accedat: itaque convenit, ut maturè celebret, dein jusculum, vel vinum medicatum sumat ex herba absynthij, scordij, cardui benedicti, dictamni Cretici, corticibus citri exsiccati, radicibus pimpinellæ; ex quibus sacculus vino impositus conficitur.

Secunda. Ut infectos aditurus habeat vestem attritam; laneæ enim novæ, vel villosæ pelles, plus periculi habent, interiores magis convenit esse ex corio, quàm laneas: omnes verò vestes postquam redierit, igne purgentur.

Tertia. Ut mane aliquis partes corporis oleo Scorpionum, vel alio alexiphar-

pharmaco illiniat, v. g. circa cor, sub
axillis retro auriculas, ac denique ipsos
pulsus. In ipso accessu ad ægrotum
extrema labia, nâres, tempora, balsa-
mo vel aceto ad hunc usum confe-
cto, inungi debent.

Quarto est. Ut antequâ ad ægrû vo-
catur, manus & facies aquâ laventur.
cui permixtum sit acetum vel vinum,
in quo aliquæ herbæ odoriferæ mace-
ratæ fuerint, quales sunt absinthium,
salvia, rutha, melissa, maiorum Hys-
sopus, arthemisia, spicanardus, &c.
eadem herbæ si circa locum ægri
sparsæ sint, & subinde moveantur, &
confricentur, mirè aerem infectum
temperant. Idem præstat acetum, a-
persum subinde lecto ægri.

Quinta. Ut si infectus aded æger
non sit, & regionis ac locorum con-
suetudo permittat, ad januam domûs
vel al quem locum patentiore eum
deferri jubeat.

Sexta. Curet, ut ante ingressum su-
um æger in lecto ita componatur, ut

commodè confiteri possit. Attendat insuper, nè æger multum se moveat in præsentia sua aut lectum aperiat, aut in lecto hinc inde se moveat. Non minùs infestam etiam Sacerdos ab omni contactu ægr. abstineat, ideoque nec manum salutandi gratiâ porrigat, neque pulsum ægri exploret, neque loca infecta & carbunculos contrectet, nec etiam curiosè cupiat aspicere, nè fortè inde horrorem concipiat.

Septimo. Sollicitè curandum est, nè Sacerdos ægri anhelitum excipiat, ex hoc enim facillimè hauriri potest venenum. Itaque sequentes cautelâs adhibeat. 1. Supra ægrum se non inclinet, si proinde lectus sit humilis, poterit, vel supra ligneum scabellum sedere vel flexis genibus audire; sella autem ex panno viloso omnino non est admittenda. propter pilos in ipsa inclusos: 2. Aures ei non admoveat, sed potius ad vocem elatiorè ægrum hortetur. 3. Non ex adverso ægri, sed potius ad latus vel à tergo consistat.

4. In.

4. Inter ipsum & confitentem non
procul abesse candelam accensam inter-
cedat. Probantur maxime illæ cande-
læ quæ maiorem ignem foveant: aliqui
Medici ad hunc ulum speciales confe-
terunt ex rebus odoriferis, quæ scili-
cet ignem foveant, & suffitum præ-
stent. Apud ditiores proderit plures
candelas circa lectum accensus habe-
re. §. Os & nares vel obvolvuntur,
vel sæpius tingantur strophiole intin-
cto in aceto Bozoatrico, vel alio Ale-
xipharmaco.

Octava. Confessionem ita audiat, ut
essentialiter quidem nihil intermittat;
a supervacaneis tamen absteineat, ne
longior mora sit necessaria. Quam ad
rem juverint, efficacia quedam dicta
vel facta Sanctorum in promptu ha-
bere, quibus breviter & Contritio-
nem in ægris, & patientiam ad tolle-
randum malum possit excitare: quod
si necessitas Confessionis exigat lon-
giorem moram, omnino juverit, subin-
de aeris purioris recipiendi gratiâ fe-

nestram, vel alium patientiorem locum adire.

Nona. Quàm primùm aliquâ pestilentiore aurâ se inflatum sentierit; statim sudorifero aliquo haustu, vel bolo, quales sunt ex theriaca, ovo aurore, vel Bezoare, sudorem eliciet; & cum sudore venenum propellet: quod etiam cum nondum infectus est, quavis minimum hebdomadâ est faciendum.

Decima. Cùm nonnunquam contingat, ut infecti etiam ad templum confessionis gratiâ penetrant, pro maiori securitate semper studeat Sacerdos penes se habere Amuleta. & aliis preservativis se munire; ad minimum verò tempora, os, nares inungat balsamo vel aceto, & odoratos nodulos penes se habeat, in quibus spongia aceto vel ex Rutha, vel oleo juniperi intincta sit ut eorum odore spiritus subinde recreentur.

Undecima. Juerit, si Sacerdos animum prius corroboret, nè si forsan
præ-

præter ipsius expectationem veniat
infectus, subito & nimio terrore affi-
ciatur & periculum indè sibi creet.
Ut vero tantò minùs periculum mor-
tis timeat, sæpè ob oculos sibi ponat
præstantiam huius charitatis, quàm ex
eò satis colligere potest, quod talis
mors ordinariè à Doctõribus, Marty-
rio comparetur.

Duodecima. Post quã infectũ aliquem
audivit, consultũ videtur, aliud quasi
agendũ à Cõfessionali domũ secede-
re, & se ad ignem ramusculis juniperi
excitatũ purgare, faciẽ aceto aquã mi-
mixto lavare, auram liberam cõptare:
quare & sibi & alijs consulet. Si ne-
cessitas non urgeat, expedit idẽ Con-
fessionale non repetere, donec popu-
lo dilapso sedes per ignẽ, vel aspersio-
nẽ, aut lotionẽ aquæ ex rutha purgetur.

Tertiadecima. Persona, quam constat
esse infectam, moneatur, ut vel do-
mum suam Confessarium vocet, vel
eo tempore veniat, quo homines non
sunt in templo: tunc enim extra Con-
fessiona.

fessionale eam audire posset in tanta distantia, quæ moraliter careret periculo.

Quartadecima. Denique peste cessante, & se per divinam gratiam servato gratias Deo debitas habeat, eique humili animo omnia quæ egit, accepta referat, seque ad ulteriores casus præparet, offeratque.

~~~~~

A C T U S

Devotissimi, qui cum moribundis lentâ voce, nè molestantur possunt dici, quibus actibus, & ipse Sacerdos uti poterit.

PATER cælestis, dulcedine omnium misericordiarum plene, ecce nunc angustiatuſ spiritus meus disponit se in viam longissimæ æternitatis: suscipe tu illum in benignas manus tuas: ad imaginē tuā tuo beneplacito creatus est, noli reprobare imaginem hanc, nè opus tuum irrideant inimici tui, si illud perire permitteres.

Recor-

Recordare o! amantissime æterne
Pater illius amoris tui, quô mihi do-
nasti Filium tuum, & illum tantis in
sanguinea Passione cruciatibus & tor-
mentis, ut me salvares, tradidisti.

JESU suavissime, & unica cordis
mei consolatio, commendo tibi indi-
gnam licet animam meam, nè in hac
periculosissima lucta pereat: nimis ca-
rò me redemisti de captivitate inimi-
corum meorum, ostende nunc mise-
ricordiam tuam ut experiar, quam
pretiosa sit Cruoris tui divini merces,
& fructus meritorum tuorum.

Spiritus Sanctissime, fovisti me sem-
per, sed nunc maximè necessaria mi-
hi est miseratio tua, amore tuo non
sum dignus, sed tamen in infinita bo-
nitate tua confidentem protege me à
periculo damnationis, custodi à da-
mno æternæ mortis.

Dulcissime Redemptor (*aspiciat infir-
mus imaginem Crucifixi*) in brachia hæc
cruci affixa, & in Sacratissima Vul-
nera tua commendo ex hoc corpore
abeun-

abeuntem spiritum meum.

O JESU pro me crucifixe, si quando certè, nunc ostende mihi, quod sis meus Iesus. id est Salvator, in his tuis pretiosissimis Vulneribus confido quia ~~non~~ peribo.

Sed & tu misericordissima Redemptoris mei Mater, benedicta MARIA, adesto mihi in hac ultima agonia mea, nè prævaleat adversum me inimicus meus, lachrymæ tuæ quas fudisti sub Cruce, amaram videns Filij tui mortem, sint mihi solatium, lac tuum, quò Iesum potasti, confortet me, nè deficiam in via æternitatis.

Post Filium tuum ô! Superbenedicta Mater ianitur spes mea maternæ tuæ pietati, respice me, & tuta ac salva erit anima mea.

Joseph Sanctissime qui inter brachia IESU & MARIÆ suavissimè expirasti, adiuva me in hac hora, & impetra ultimum felicem halitum.

Felix Virgo Barbara benedicta, tuæ curæ commendavi me semper,
adesto

adeſto mihi, & oſtende, quantum
pot. ſapud Deum meum.

Archangele Michael Patrone miſi-
deliſſime, tuam nunc iuvoco poten-
tiam, defendè me, à Principe tene-
brarum, nè noceant mihi terrores il-
lius, quia & ſi peccata mea ſentio, ta-
men, in miſericordia Dei plurimum
confido.

Tibi quoq; gratias reddo Sancte
Angele Cuſtos, pro omnibus labori-
bus tuis, quos per totam vitam
ſuſcepisti pro me, portasti me
haſtenus in manibus tuis,
nunc rogo te igitur, nè etiam
deponas me de his mani-
bus; ut non offendam pe-
des meos, & cadam
turpiter in hora
mortis meæ.

A
M E
N.

*** (†) ***

AKT SKRZYCHY.

PAnie Iezu Chryście, Zbawiciela
moy, iedyne dobro moje, któryś
dla mnie grzesznego okrutnie na
krzyżu zamordowany ieśt: Miłuię cię
nåde wszystko stworzenie, dla ciebie
tylko samego. Załuię ze wśzytkiego
serca zem cię kiedy Bogá y Stworcę
mego obraził. Brzydżę się dla miło-
ści twoiey, wśzytkimi grzechami mo-
iemi, mając stateczną wolą, za po-
mocą twoią, więcey nigdy nie grze-
szyć. Mam wielką nadzieię w miło-
śierdziu twoim, w niewinney Męce
twoiey, w przyczynie Nayswiętśzey
Panny Mátki twoiey, y Wśzytkich
Świętych, że mi wśzytkie grzechy
moie odpuścić będziesz raczył, iáko
y ja odpuszczam dla miłości twoiey,
wśzytkim, którzy mię kiedykolwiek
y iákokolwiek obrażli. Dopomoz mi
o Boże moy łaską twoią, ábym wię-
cey nie grzeszył.

Krit-

**Krotkie Wyznanie Tajemnic Przednie-
szych do Wiary Świętej Kátholickiej
osobliwie należitych.**

1. Wierzę, że Święta Troycá, iest Bog Ociec, Syn Boży, Duch Święty, trzy osoby, á jeden tylko Bog. Y choć Bog Ociec, iest Bog, y Syn Boży iest Bog, y Duch Święty iest Bog, przecię jednak nie trzy Bogowie są, ále tylko jeden we trzech Osobach iest Bog.

2. Wierzę że Bog, który iest we trzech Osobách jeden, złych ogniem wiecznym w piekle karze, á dobrym w Krolestwie Niebieskim żywot wieczny daie.

3. Wierzę że Iezus Chrystus, iest Syn Boży, który sstawszy się Człowiekiem, nie przestał bydz Bogiem, narodził się z Panny Maryi, umarł ná Krzyżu, żeby nas zbawił, to iest, żeby nam Niebo, przez grzech Adámow zamknięte otworzył. Tenze Iezus Chrystus, Bog y Człowiek, sądzić będzie

będzie żywych y umárłych.

4 Wierzę, że Duch Święty, jest Trzecia Ołobá Troycy Świętocy, który pochodzi od Boga Oycy, y Syná Bożego, y jest równy Bóg Bogu Oycu, y Synowi Bożemu. Tenże Duch Święty w Dzien Świąteczny, zstąpił na Apostoly w językach ognistych.

5 Wierzę, że w Najsławniejszym Sakramencie, jest Ciało y Krew Pana JEZUŃA Chrystusa Syna Bożego.

6. Wierzę, że w Kościele S. Kátholickim, jest Siedm. Sakramentów, to jest, Siedm. znaków, abo sposobów w domach, od Chrystusa postanowionych, ktorem i ludzie łaski Bożej dostępują. A te Sakramentá są Chrzest, Bierzmowanie, Spowiedź, Najsławniejszy Sakrament, Ciála y Krwie Chrystusowej, Káplaniństwo, Małżeństwo, Ostatnie Olejem Świętym pomázanie.

7. Nachwał Wierzę, y wyznawam wszystko cokolwiek Kościół Święty Kátholicki rozkazuje, y podá
ie do

ie do wierzenia, ktory to Kościół
prawdziwy, iest zgromadzenie ludzi
Wiarę Chrystusową wyznawających,
pod władzą, y zwierzchnością Nay-
wyższego Biskupa Rzyńskiego, to
iest Papieża zollawiających.

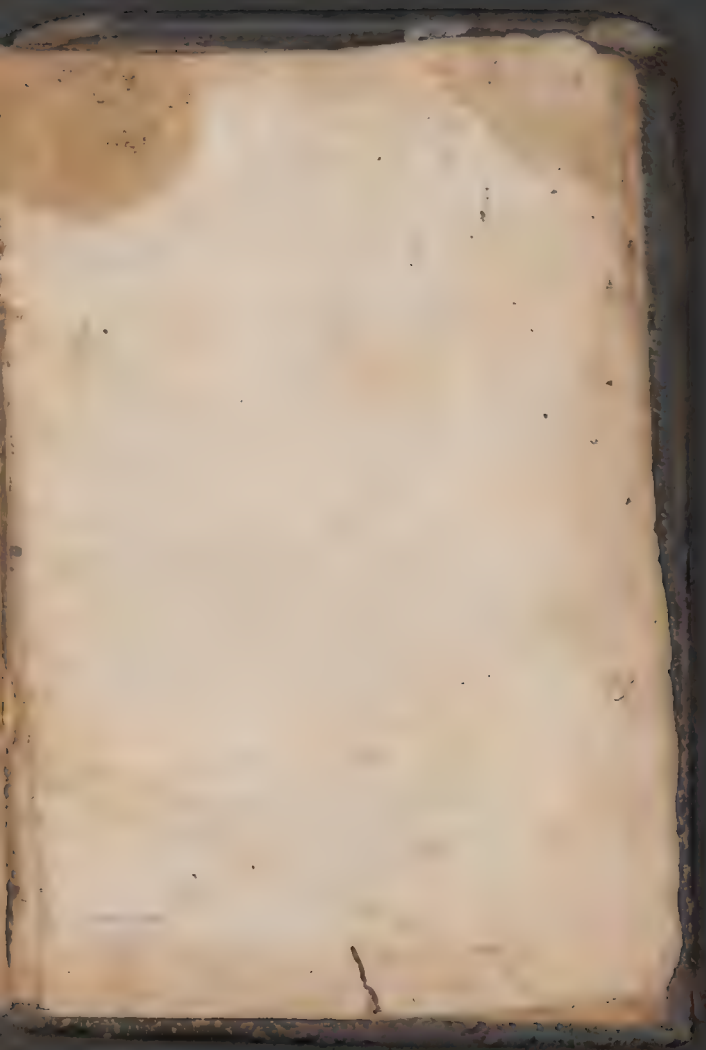
S K R U C H A.

A Przytym wyznaniu moim, żałuję
Boże moy, zem cię kiedykolwiek
obrażał, á dla tego żałuję, ze s ty iest
dobry, y nieskonczenie dobry, á ia
tak dobrego obrażałem, nie chcę cię
więcey tak dobrego Pará obrażać,
ktorego miłuję y przekładam nád
wszystkie dobrá, iako naywyższe do-
bro. Chcę się spowiadać grze-
chow moich, Boże bądź mi-
łosćiw mnie grzesznemu,
Amen.

C. 12

Draskina

Biblioteka Jagiellońska

stdr0001603

